

ПРОТОКОЛ

№ 76

София, 19.04.2016 година

Днес, 19.04.2016 г. от 10:02 ч. се проведе закрито заседание на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията), ръководено от члена на Комисията Ремзи Осман.

На заседанието присъстваха членовете на Комисията Светла Тодорова, Александър Йорданов, Владко Владимиров, Георги Златев, Валентин Петков, Димитър Кочков и главният секретар Росица Тоткова (без право на глас).

На заседанието присъстваха Е. Маринова – директор на дирекция „Правна“, И. Касчиев - началник на отдел „Ценово регулиране и бизнес планове - водоснабдителни и канализационни услуги“, Й. Колева - началник на отдел „Контрол и решаване на спорове - водоснабдителни и канализационни услуги“ и експерти на КЕВР.

Председателят установи, че няма възражения по проекта за дневен ред и няма други предложения, както и няма правни пречки за провеждане на заседанието, което протече при следния

ДНЕВЕН РЕД:

1. Доклад с вх. № В-Дк-80/12.04.2016 относно становище за съответствието с разпоредбите на Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги и подзаконовите нормативни актове по прилагането му на проект на Анекс към Договор от 23.04.2004 г. за предоставяне на концесия за водоснабдяване и канализация на община Панагюрище, с който се предоставя особено право на ползване върху ПСОВ Панагюрище – публична общинска собственост, от Община Панагюрище на „Водоснабдяване и канализация - П“ ЕООД, гр. Панагюрище.

Работна група: Елена Маринова, Йоланта Колева, Ивайло Касчиев,
Мая Добровска, Лолита Косева, Николина Иванова

2. Доклад относно: Указания по прилагането на Наредба за регулиране на качеството на В и К услугите за следващия регулаторен период, започващ от 01.01.2017 г.

Приложение: Проект на указания, електронен модел за бизнес план и цени, електронен модел за годишни отчетни данни.

Работна група: Е.Маринова, И.Касчиев, Й.Колева, Н.Иванова, Й.Велчева,
Д.Стоилова, Хр. Йорданова, Р.Костова, Л.Косева, А.Гюрова, С.Маринова

3. Доклад относно: Указания по прилагането на Наредба за регулиране на цените на В и К услугите (НРЦВКУ) за следващия регулаторен период, започващ от 01.01.2017 г.

Приложение: Проект на указания.

Работна група: Е. Маринова, И. Касчиев, Й. Колева, Н. Иванова, Й. Велчева, Д. Стоилова, Хр. Йорданова, Р. Костова, Л. Косева, А. Гюрова, С. Маринова

4. Доклад относно: Утвърждаване на норма на възвръщаемост и нива на нетен цикъл на оборотния капитал за В и К операторите за следващия регулаторен период, започващ от 01.01.2017 г.

Приложение: Проект на решение.

Работна група: Е. Маринова, И. Касчиев, Й. Колева, Н. Иванова, Й. Велчева, Д. Стоилова, Хр. Йорданова, Р. Костова, Л. Косева, А. Гюрова, С. Маринова

5. Доклад относно: Правила за водене на Единна система за регулаторна отчетност.

Приложения: Единен сметкоплан на В и К операторите за регулаторни цели и правила към него, Инструкции и електронен модел за попълване на годишните отчетни справки за целите на регулаторното счетоводство на В и К операторите.

Работна група: Е. Маринова, И. Касчиев, Й. Колева, Н. Иванова, Й. Велчева, Д. Стоилова, Хр. Йорданова, Р. Костова, Л. Косева, А. Гюрова, С. Маринова

По т.1. Комисията разглежда доклад относно становище за съответствието с разпоредбите на Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги и подзаконовите нормативни актове по прилагането му на проект на Анекс към Договор от 23.04.2004 г. за предоставяне на концесия за водоснабдяване и канализация на община Панагюрище, с който се предоставя особено право на ползване върху ПСОВ Панагюрище – публична общинска собственост, от Община Панагюрище на „Водоснабдяване и канализация - П" ЕООД, гр. Панагюрище.

В Комисията за енергийно и водно регулиране е постъпило писмо с вх. № В-17-52-7 от 30.12.2015 г. от „Водоснабдяване и канализация-Панагюрище“ ЕООД, гр. Панагюрище, с което дружеството е предоставило на КЕВР следните документи: Анекс към Договор от 23.04.2004 г. за предоставяне на концесия за водоснабдяване и канализация на община Панагюрище, със страни община Панагюрище и „Водоснабдяване и канализация-Панагюрище“ ЕООД, гр. Панагюрище (проект на Анекс); Решение № 22 от 22.12.2015 г. на Общински съвет – Панагюрище; опис на пречиствателна станция за отпадни води с довеждащ колектор на гр. Панагюрище.

Проектът на Анекс предвижда в Приложение № 1 от Договор за предоставяне на концесия за водоснабдяване и канализация на община Панагюрище, сключен на от 23.04.2004 г. между община Панагюрище и „Водоснабдяване и канализация - Панагюрище“ ЕООД, гр. Панагюрище (Договора за концесия от 23.04.2004 г.) в имуществото - публична общинска собственост, върху което се предоставя особено право на ползване – концесия в полза на „Водоснабдяване и канализация-Панагюрище“ ЕООД да се включи обект-публична общинска собственост, представляващ: Пречиствателна станция за отпадъчни води гр. Панагюрище, включващ сгради, машини и съоръжения, подробно описани в Опис № 1, съставляващ неразделна част от проекта на Анекс, върху който обект община Панагюрище също предоставя на „Водоснабдяване и канализация-Панагюрище“ ЕООД особено право на ползване за целия период на концесията.

С Решение № 22 от 22.12.2015 г. Общинският съвет – Панагюрище е дал съгласие за сключване на допълнително договорно споразумение към Договор от 23.04.2004 г. за предоставяне на концесия за водоснабдяване и канализация на Община Панагюрище на „Водоснабдяване и канализация – Панагюрище ЕООД за обект - Пречиствателна станция за отпадни води гр. Панагюрище, състоящ се от сгради, машини и съоръжения, описани подробно в Опис № 1. Изпълнението на това решение е възложено на кмета на община Панагюрище.

Посоченото по горе писмо с вх. № В-17-52-7 от 30.12.2015 г. от „Водоснабдяване и

канализация-Панагюрище“ ЕООД е във връзка с решение по Протокол 221 от 03.11.2015 г., т. 2, с което КЕВР е дала становище, че проект на Договор между община Панагюрище и „Водоснабдяване и канализация- Панагюрище“ ЕООД, гр. Панагюрище, за възмездно предоставяне правото на ползване на обект: „Пречиствателна станция за отпадъчни води с довеждащ колектор - гр. Панагюрище“ (ПСОВ Панагюрище), изградена по Договор за безвъзмездна финансова помощ № DIR-51011116 -C043/14.09.2012 г., не съответства на законовите положения по Закона за водите (ЗВ) и по Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги (ЗРВКУ), уреждащи реда за възлагане на дейностите по стопанисване, поддържане и експлоатация на В и К системите и съоръженията и предоставянето на В и К услугите, като договорната материя от представения проект на договор може да бъде уредена с изменение на действащия Договор за предоставяне на концесия за водоснабдяване и канализация на община Панагюрище, сключен на 23.04.2004 г. между община Панагюрище и „Водоснабдяване и канализация – Панагюрище“ ЕООД, гр. Панагюрище. Горното решение на КЕВР е във връзка искане с вх. № В-17-52-5 от 28.09.2015 г. от „Водоснабдяване и канализация - Панагюрище" ЕООД, гр. Панагюрище за даване на становище по приложен проект на договор между община Панагюрище и „Водоснабдяване и канализация - Панагюрище“ ЕООД, гр. Панагюрище, за възмездно предоставяне право на ползване на обект: „Пречиствателна станция за отпадъчни води с довеждащ колектор - гр. Панагюрище“ (ПСОВ Панагюрище). За решение по Протокол 221 от 03.11.2015 г., т. 2 на КЕВР с писмо изх. № В-17-52-5 от 11.11.2015 г. са уведомени „Водоснабдяване и канализация-Панагюрище“ ЕООД, гр. Панагюрище, община Панагюрище и Министерство на регионалното развитие и благоустройството (МРРБ).

Предвид гореизложено се установява следното:

Представеният проект на Анекс е съобразен с решение по Протокол 221 от 03.11.2015 г., т. 2 на КЕВР и неговите мотиви. В тази връзка предоставянето на особено право на ползване върху обект – публична общинска собственост - ПСОВ Панагюрище ще се извърши чрез изменение на Договора за концесия от 23.04.2004 г. По този начин са съобразени разпоредбите на ЗРВКУ и ЗВ.

Изказания по т.1:

И. Касчиев: Първоначално в Комисията беше внесен договор по реда на Закона за водите, чрез който община Панагюрище да прехвърли новоизградена пречиствателна станция за отпадъчни води, изградена по европейска програма на В и К оператора за експлоатация и поддръжка. Тъй като между двете страни има съществуващ концесионен договор от 2004 г., с решение от 03.11.2015 г. Комисията даде отрицателно становище и указа на В и К оператора, че прехвърлянето на този нов актив трябва да стане като допълнение към съществуващия концесионен договор. Сега са ни предоставили решение на Общинския съвет на община Панагюрище и анекс на концесионния договор, с който се допълва. Новите активи се допълват към другите активи, които вече се предоставени по реда на този договор. Предлагаме Комисията да приеме този доклад и да даде становище, че така направеното допълнение към съществуващия концесионен договор съответства на изисквания на Закона за регулиране на В и К услугите. Даването на това положително становище е предпоставка дружеството да внесе заявление за нова цена за пречистване на отпадъчни води.

Р. Осман: Аз ще предложа да прочетете проекта за решение, ако бъде приет, за да остане в стенографския протокол.

И. Касчиев: *„На основание чл. 21, ал. 3 от Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги, предлагаме Комисията да приеме следните решения:*

1. Да приеме настоящия доклад;

2. Да даде становище, че съответства на Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги и подзаконовите нормативни актове по прилагането му проектът на Анекс към Договор от 23.04.2004 г. за предоставяне на концесия за водоснабдяване и канализация на община Панагюрище, чрез който се предоставя за целия период на концесията особено право на ползване – концесия в полза на „Водоснабдяване и канализация-Панагюрище“ ЕООД на обект-публична общинска собственост, представляващ: Пречиствателна станция за отпадъчни води гр. Панагюрище, включващ сгради, машини и съоръжения, подробно описани в Опис № 1, представен от „Водоснабдяване и канализация-Панагюрище“ ЕООД, гр. Панагюрище с писмо с вх. № В-17-52-7 от 30.12.2015 г.“

Р. Осман: Някой от работната група иска ли да допълни нещо? Няма. Колеги, заповядайте, който иска да вземе отношение. Няма желаещи. Подлагам на гласуване доклада и проекта на решение, както беше изчетен от работната група.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 21, ал. 3 от Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги,

КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

РЕШИ:

1. Приема доклад относно становище за съответствието с разпоредбите на Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги и подзаконовите нормативни актове по прилагането му на проект на Анекс към Договор от 23.04.2004 г. за предоставяне на концесия за водоснабдяване и канализация на община Панагюрище, с който се предоставя особено право на ползване върху ПСОВ Панагюрище – публична общинска собственост, от Община Панагюрище на „Водоснабдяване и канализация - П" ЕООД, гр. Панагюрище.

2. Дава становище, че съответства на Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги и подзаконовите нормативни актове по прилагането му проектът на Анекс към Договор от 23.04.2004 г. за предоставяне на концесия за водоснабдяване и канализация на община Панагюрище, чрез който се предоставя за целия период на концесията особено право на ползване – концесия в полза на „Водоснабдяване и канализация-Панагюрище“ ЕООД на обект-публична общинска собственост, представляващ: Пречиствателна станция за отпадъчни води гр. Панагюрище, включващ сгради, машини и съоръжения, подробно описани в Опис № 1, представен от „Водоснабдяване и канализация-Панагюрище“ ЕООД, гр. Панагюрище с писмо с вх. № В-17-52-7 от 30.12.2015 г.

В заседанието по **точка първа** участват членовете на Комисията Ремзи Осман, Светла Тодорова, Александър Йорданов, Владко Владимиров, Георги Златев, Валентин Петков, Димитър Кочков.

Решението е взето със **седем гласа „за“**, от които два гласа (В. Петков, Д. Кочков) на членове на Комисията със стаж във В и К сектора.

По т.2. Комисията разглежда доклад относно **Указания по прилагането на Наредба за регулиране на качеството на ВиК услугите за следващия регулаторен период, започващ от 01.01.2017 г.**

На основание чл. 6, ал. 1, т. 4 от Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги (ЗРВКУ) Комисията за енергийно и водно регулиране дава

писмени указания относно прилагането на подзаконовите нормативни актове, предвидени в ЗРВКУ, които са приети от Министерския съвет по нейно предложение.

С Постановление на Министерския съвет № 8 от 18.01.2016 г., обн., ДВ, бр. 6 от 22.01.2016 г., в сила от 22.01.2016 г. е приета Наредба за регулиране на качеството на водоснабдителните и канализационни услуги (НРКВКУ), която ще се прилага за регулаторен период, започващ от 01.01.2017 г. На основание чл. 1, ал. 2 от НРКВКУ, Комисията дава писмени указания по прилагането ѝ, преди началото на регулаторния период.

С доклад вх.№ В-Дк-62/14.03.2016 г. работната група по Заповед № 3-В-105/01.12.2014 г. предложи проект на *Указания за прилагане на Наредбата за регулиране на качеството на водоснабдителните и канализационните услуги (НРКВКУ) за регулаторния период 2017-2021 г. (проекта на Указания)*, приет от Комисията с решение по т. 4 от Протокол №52 от 21.03.2016 г., и за който бе насрочено и проведено обществено обсъждане на 29.03.2016 г. в 10ч. в сградата на Комисията.

Проведено обществено обсъждане:

С писмо на КЕВР с изх. № В-04-00-37/24.03.2016 г. като заинтересовани лица бяха поканени Министерство на регионалното развитие и благоустройството (МРРБ), Министерството на околната среда и водите (МОСВ), Национален браншов синдикат "Водоснабдител"- КНСБ, Конфедерация на работодателите и индустриалците в България, Българска асоциация по водите (БАВ), Съюза на ВиК операторите в Република България, Федерация на потребителите в България, Федерация (строителство, индустрия и водоснабдяване) – Подкрепа и Комисия за защита на потребителите (КЗП). На общественото обсъждане присъстваха представители на МРРБ, Национален браншов синдикат "Водоснабдител"- КНСБ, Съюз на ВиК операторите в Република България и граждани.

С писмо на КЕВР с изх. № В-04-00-2/24.03.2016 г. като заинтересовани лица бяха поканени ВиК операторите в Република България, както и "Напоителни системи" ЕАД, гр. София и Предприятие "Язовири каскади" към "НЕК" ЕАД. На общественото обсъждане присъстваха представители на "ВиК" ЕООД, гр. Благоевград, "ВиК" ЕАД, гр. Бургас, "ВиК - Варна" ООД, гр. Варна, "ВиК" АД, гр. Ловеч, "ВиК" ООД, гр. Монтана, "ВКС" ЕООД, гр. Пещера, "ВиК" ЕООД, гр. Плевен, "Бяла" ЕООД, гр. Севлиево, "ВиК" ЕООД, гр. Смолян, "ВиК" ЕООД, гр. София, "Софийска вода" АД, "ВиК" ЕООД, гр. Хасково и "ВиК" ЕООД, гр. Ямбол.

Поставените в хода на общественото обсъждане коментари относно проекта на Указания за прилагане на Наредбата за регулиране на качеството на водоснабдителните и канализационните услуги (НРКВКУ) за регулаторния период 2017-2021 г., както и становищата на работната група по тях са както следва:

1. Представител на Съюз на ВиК операторите в Република България и "ВиК" ЕАД, гр. Бургас – счита, че не е изпълнена първоначалната идея на НРКВКУ за намаляване на броя показатели, същите се увеличават, изисква се голям обем информация за доказване на всички дейности на ВиК оператора.

Становище по коментара: Разпоредбите на НРКВКУ не са обект на настоящето обществено обсъждане. Броя на показателите за качество на ВиК услугите в НРКВКУ е намален от 49 на 29. В НРКВКУ са поставени изисквания за качеството на информация във връзка с установените грешки, непълнота или некоректност на отчетните данни. Следва да се напомни, че решенията, с които Комисията одобрява бизнес планове и утвърждава цени на В и К операторите са индивидуални административни актове, поради което за тях важат изискванията на Административнопроцесуалния кодекс (АПК). Принципът за истинност, заложен в чл. 7 от АПК определя, че административните актове се основават на действителните факти от значение за случая, като на преценка подлежат всички факти и доводи, които са от значение, а истината за тях се установява по реда и със средствата, предвидени в този кодекс. На основание чл. 36, ал. 2 от АПК страните (в случая В и К операторите) са длъжни да оказват съдействие на органа (КЕВР) при

събирането на доказателства. Те са длъжни да представят доказателства, които се намират при тях и не се намират при административния орган. Поставяне на предварително известни и ясни изисквания и критерии относно необходимата информация за доказване на заявленията за бизнес планове и цени е в интерес както на В и К операторите, така и на техните потребители, като всички изисквания, свързани с правилно установяване на релевантните факти и обстоятелства по преписките за одобряване на бизнес планове и цени за регулаторен период 2017 -2012 г. са насочени към спазване на основната цел на ЗРВКУ за осигуряване на достъпността и качеството на водоснабдителните и канализационните услуги.

2. Представител на „ВиК-Варна“ ООД, гр. Варна – счита, че броя на показателите в НРКВКУ надвишава двойно тези в закона, и че определените в НРКВКУ дългосрочни нива са напълно непостижими. Дава пример с показател по т.30 за персонал към брой СКО, както и за оползотворяване на утайки от ПСОВ, нива на аварии по ВиК мрежи и други.

Становище по коментара: Разпоредбите на НРКВКУ не са обект на настоящето обществено обсъждане. В чл. 9, ал. 2 от ЗРВКУ са определени само основните показатели за качество на В и К услугите, което предполага детайлно регламентиране на подпоказателите в НРКВКУ, която е подзаконов нормативен акт по приложението на ЗРВКУ. Дългосрочните нива за показателите за качество на ВиК услугите са определени в съответствие с изискванията на нормативната уредба и на Стратегия за развитие и управление на водоснабдяването и канализацията в Република България 2014-2023 г., одобрена с Решение на Министерския съвет № 269 от 07.05.2014 г. Съгласно чл. 19 на НРКВКУ дългосрочните нива на показателите за качество на В и К услугите са определени като общи цели за целия В и К отрасъл и се постигат чрез изпълнение на индивидуалните годишни целеви нива на показателите за качество.

3. Представител на „Софийска вода“ АД прави коментар по показател 11г рехабилитация на водопроводната мрежа като отбелязва, че инвестициите в довеждащи водопроводи са по-скъпи от тези в разпределителната мрежа, и трябва да се направи разграничение между двете, в противен случай може да се достигне до ситуация, в която за целите на ключовия показател инвестициите ще се правят единствено и само във водопроводната мрежа (разпределителната), за да се постигне показателя, а ще останат без инвестиции довеждащите водопроводи, където са по-капиталоемки.

Становище по коментара: ВиК операторите следва да планират темпове за подмяна на водопроводната мрежа така, че да бъде постигнато дългосрочното ниво по показател 11г. Съгласно чл. 198и, ал. 1 на Закона за водите (ЗВ), планирането на развитието на ВиК системите и съоръженията се извършва чрез регионални генерални планове на ВиК, и генерални планове за ВиК на агломерации над 10 000 е. ж., а съгласно чл.198м, ал. 1 от ЗВ, ВиК операторът изготвя бизнес плана въз основа на инвестиционните програми към регионалните генерални планове и генералните планове на агломерации. В тази връзка КЕВР чрез Указанията по прилагане на под-законов нормативен акт не може да прави разграничение и да поставя изисквания по отношение планирането на инвестиции в публичната ВиК инфраструктура.

4. Г-н Иван Петков - управител на Етажна собственост – предлага във всички документи, в които се ползва изразът „доставяне вода на потребителите“ да се добави уточнението, че се касае за питейна вода.

Становище по коментара: В чл. 2, ал. 2 на НРКВКУ изрично е посочено, че качеството на услугата доставяне на вода с непитейни качества на потребителите от В и К операторите се регулира отделно от качеството на останалите ВиК услуги, като се прилагат само следните показатели за качество: ПК4, ПК5, ПК11г и ПК12а. В проекта на Указания са посочени изисквания към предоставянето на информация за услугата доставяне на вода с непитейни качества на потребители в т. 8. В тази връзка не е необходимо поставянето на подобно уточнение.

5. Г-н Иван Петков - управител на Етажна собственост – предлага да се разделят сроковете за отговор на писмени жалби до потребителите в зависимост от това как се изпраща отговора до потребителя – по електронен път или по поща.

Становище по коментара: Потребителят коментира конкретен случай, при който писмо, изпратено по поща, е пътувало по-дълго от обичайното. В случая следва да се извърши проверка от В и К оператора, да се изяснят причините и да се реши конкретният проблем, като не е подходящо да се правят обобщени изводи и да се формулират общо приложими правила за поведение. В чл. 2, ал. 1 на НРКВКУ е определен показател за качество ПК13 Срок за отговор на писмени жалби на потребителите, за който в чл. 18, ал. 1 е поставено дългосрочно ниво от 100%. В тази връзка предложението за поставяне на различни срокове за отговор не се приема.

6. Г-н Иван Петков - управител на Етажна собственост – държи да се въведе изискване за получаване на фактурите в седемдневен срок след датата на тяхното издаване.

Становище по коментара: Изискването за получаване на фактурите в седемдневен срок след датата на тяхното издаване не попада в обхвата на НРКВКУ и/или указанията по нейното прилагане. В показателите за качество не следва да се включва времето, за което изпратеното от В и К оператора съобщение достига до потребителя, защото това време не зависи от дейността на В и К оператора. Чрез показателите за качество се оценява само дейността по предоставяне на услуги от страна на В и К оператора.

Писмени становища след проведено обществено обсъждане:

В законоустановения 14-дневен срок след проведеното обществено обсъждане **са постъпили** писмени становища относно проекта на Указания за прилагане на Наредбата за регулиране на качеството на водоснабдителните и канализационните услуги за регулаторния период 2017-2021 г., както следва:

Становище на Национална електрическа компания (НЕК) с вх.№ Е-13-01-6/07.04.2016 г.:

НЕК счита, че е необходимо да бъдат издадени отделни указания, в които подробно да бъдат описани и отразени конкретните специфични особености, обективно съществуващи в дейността на НЕК – Предприятие „Язовири и каскади“.

Становище по коментара: Издаването на отделни указания за дружеството не е необходимо, доколкото текстовете на НРКВКУ и проекта на Указания обхващат всички услуги, включително доставяне на вода с непитейни качества на потребители и доставяне на вода на друг ВиК оператор.

Становище на „Софийска вода“ АД с вх.№ В-17-44-12/11.04.2016 г.

Направени са коментари и са поставени въпроси, както следва:

1. По **т.3б** от проекта на Указания: Дружеството счита, че следва да бъде уточнено дали в показателя *Авария по водопроводната мрежа* се включват и аварияте, причинени от трети страни, над които дружеството няма контрол. Изразява становища, че тази група аварии не трябва да е част от общия брой аварии, който се използва за изчисляване на ПК.

Становище по коментара: Отчитат се всички установени течове в довеждащите и/или разпределителните водопроводи, изискващи мерки за ремонт/подмяна.

2. По **т.3г** от проекта на Указания изразява становище, че показателят за брой персонал, съотнесен към броя на СКО/СВО на практика не дава обективна информация относно ефективността на човешките ресурси в дружеството, тъй като разписан по този начин, стимулира ВиК операторите да аутсорсват дейности (с цел покриване на показателя), което би довело до по-високи разходи, в сравнение със случаите, когато дейностите се извършват от оператора.

Според дружеството Указанията за прилагане на НРКВКУ (в т.3г) персонал на еквивалентна пълна заетост да се коригира с (+) коефициент за извънреден труд и временен персонал и с (-) коефициент за отпуски и болнични, противоречат на методиката за определяне на средно-списъчен състав. В указанията за ценообразуването в раздел II,

т.18.3 се казва, че прогнозите за възнаграждения и осигуровки се правят на база щатно разписание. Това от своя страна не кореспондира на запис в т.3г от Указанията към НРКВКУ. В същото време, ПК 15а се изчислява като средна стойност за персонал на пълна заетост в началото и в края на годината, разделен на 2.

„Софийска вода“ АД счита, че следва да се уточни какво да се включи във „временен персонал“, както и дали срочните договори по заместване следва да се включват.

Също така допълнително да бъде уточнено само неплатените отпуски ли следва да се изваждат, както и кои болнични (включват ли се първите 3 дни, които се поемат като разход от работодателя или не).

Становище по коментара: В становището на дружеството се прави смесване между изискванията за отчитане на брой служители - персонал на еквивалентна пълна заетост (ЕПЗ), и отчитането на разходи за възнаграждения и осигуровки, което не е коректно.

При отчитане на персонал на ЕПЗ се включват всички служители които реално са били на работа през отчетния период – включително срочни договори по заместване, и разбира се се изваждат служителите в болнични и отпуски.

Не се открива противоречие на указанията с методиката на НСИ, но с оглед постигане на пълно съответствие се прави следното допълнение:

Термините *Списъчен брой на персонала, Среден списъчен брой на персонала, Наети на пълно работно време, Наети на непълно работно време и Еквиваленти на лица в пълна заетост* имат значение съгласно чл. 3 на Методика за изчисляване на списъчния и средния списъчен брой на персонала, утвърдена от Националния статистически институт със заповед № РД 07-21/31.01.2007 г. на председателя на НСИ.

3. По т.3д от проекта на Указания изразява становище, че е необходимо е да се прецизира какви реквизити следва да имат съответните документи/бази данни (например длъжностните характеристики следва ли да са сканирани с подпис или е допустима и друга форма на представяне на документа).

Становище по коментара: в т.3 от проекта на Указания са посочени определения и значения на някои термини, които липсват в съответните нормативни уредби. Същите са принципни, и не може да се очаква да бъдат детайлно изчерпателни. Такова е и определението за регистър, посочено в т.3д. Не може да се очаква детайлно описание на типовете регистри, защото различните регистри имат различни оперативни описания и функционалности.

4. По т.11.3.2 от проекта на Указания изразява становище, че е необходимо да бъде предоставена от страна на КЕВР единна методология за измерване и оценка на дъждовните води и инфилтрацията, която да бъде използвана от ВиК операторите.

Становище по коментара: Представянето на подобна методология не е в правомощията на КЕВР.

5. По т.16д от проекта на Указания: (нивото на нефактурирана вода Q3А не може да надхвърля 4% от общото количество вода на вход система Q4) дружеството счита, че не е ясно как точно е изчислено въпросното ограничение и какво го обуславя да бъде именно в този размер. Дава пример, че при преоразмерени системи, с намаляването на загубите, технологичните води за промиване на мрежата и осигуряване на качеството на питейната вода ще се увеличават, което би довело и до надхвърляне на прага от 4%.

Становище по коментара: Поставеното ограничение за размера на компонента Нефактурирана вода Q3А за следващия регулаторен период е въз основа на международната практика.

6. По т.19 от проекта на Указания дружеството посочва, че мониторингът на ВиК оператора е с двойно по-голям интензитет от мониторинга на РЗИ и това следва да се вземе предвид при анализа за достоверност.

Становище по коментара: ВиК операторът отчита именно анализите, които е извършил в рамките на мониторинговите програми.

7. По т.22а от проекта на Указания: „Софийска вода“ АД счита, че хипотезата за „недостатъчно налягане в мрежата“ като причина за прекъсване на водоснабдяването е коректно да отпадне или да бъде допълнително дефинирано в кои случаи намаленото налягане би било основателно да се счита като причина за прекъсване на водоснабдяването.

Становище по коментара: В т.22а са посочени възможните причини за прекъсване на водоснабдяването на потребителите. Независимо от причината обаче, е важен крайния резултат – а именно прекъсване водоснабдяването на потребителите за период по-дълъг от 2ч. Не е необходимо да се посочват допълнителни дефиниции и описания на възможните причини, довели до прекъсване на водоснабдяването.

8. По т.22б от проекта на Указания предлага да бъде уточнено дали означава, че се изисква всичката информация (под формата на списъци и карти от ГИС за всеки от засегнатите райони) да се представя на годишна база. Ако подобна верификация трябва да се прави за всяко едно прекъсване на водоснабдяването, то това би отнело значителен административен и човешки ресурс. Предлагаме последното изречение да бъде променено, като в началото на изречението да се добави "При необходимост проверката за достоверност...".

Становище по коментара: В т.22б е посочено как ВиК операторът следва да определя броя на засегнатото население от прекъсване на водоснабдяването. При извършването на проверка за достоверност на данните е логично да бъде изисквана първичната информация, послужила като основа за определянето на съответната променлива.

9. По т.25 от проекта на Указания прави коментар, че в текста на Указанията измерването в критична точка би трябвало да се извършва единствено при необходимост и не е необходимо условие за изчислението на стойността на показателя. В електронния модел на справките, в описанието на този показател е записано: „Броят на водомерни зони, имащи постоянно измерване на дебит и налягане на вход/изход зона, и в критична точка, с интервал на запис на данни от 15 минути и архивиране на данните в електронни бази данни“. „Софийска вода“ АД счита, че в описанието на параметъра трябва да отпадне терминът "критична точка" и текстът да стане както следва: „Броят на водомерни зони, имащи постоянно измерване на дебит и налягане на вход/изход зона, с интервал на запис на данни от 15 минути и архивиране на данните в електронни бази данни." По този начин ще се уеднаквят описанието на показателя в текстовата и в справочната част на документа.

Становище по коментара: Предложението се приема

10. По т.26 и 27 от проекта на Указания отбелязва, че към момента на изготвяне на годишните доклади към КЕВР, няма публикувани данни от НСИ за население ползващо водоснабдителни услуги за предходната отчетна година, а се използват прогнозите на НСИ (за население, което например в София е със 100% покритие с водоснабдителни услуги). Предлага в Указанията да се разгледат и хипотезата какви проценти следва да се приложат за изчисление на отчетни данни за населението, ползващо отвеждане и пречистване на отпадъчни води, при положение, че НСИ не представя прогнозни данни за тези променливи, а последните публикувани такива са за няколко години преди конкретната отчетна година.

Становище по коментара: В проекта на Указания е посочено ясно кои данни за население се използват, и как от тях се определя броя население получаващи услугите отвеждане и пречистване на отпадъчни води, включително в случаите, когато има частично предоставяне на тези услуги.

11. По т.29 от проекта на Указания счита, че следва да бъде уточнено показател wD38 включва ли и запусванията от структурни разрушавания по показател wD44.

Становище по коментара: В Указанията е посочено, че променливи wD38a и wD38b

включват запущванията съответно в канализационната мрежа и в СКО, а променлива wD44 включва аварията по канализационната мрежа в резултат на структурно разрушаване на канала.

12. По т.32 от проекта на Указания счита, че подходът следва да е уеднаквен и разходите за енергия за административна и спомагателна дейност следва да се приспадат.

Становище по коментара: Предложението се приема. Към т.32 се добавя изискване, съответстващо на изискване от т.31 както следва: „В променливата не се включва потреблението на електроенергия, която се изразходва за административна и спомагателна дейност“.

13. По т.34 от проекта на Указания счита, че следва да се уточни дали в текста на инструкциите се има предвид водопроводи „в експлоатация“, т.е. функциониращи, а не „въведени в експлоатация“ по смисъла на ЗУТ - с разрешение за ползване.

Становище по коментара: Предложението се приема. Текстът се изменя както следва: При изчисляването на D20 се сумират дължините на подменените и обновените разпределителни и довеждащи водопроводи за отчетната година.

Проверка за достоверност на данните се извършва с предоставяне на информация от съответните регистри и ГИС се допълва със следното изискване: Схеми / чертежи на изпълнени линейни ВиК обекти; приложени Разрешения за ползване и/или потвърждение от съответната община за изпълнен обект.

14. По т.34 от проекта на Указания: обръща се внимание, че ПК11г Рехабилитация на водопроводната мрежа е определен за единен ПК за 2017-2021 г., т.е. на него ще се базират финансови корекции. Той не мотивира операторите да инвестират в рехабилитация на довеждащи и стратегически водопроводи, които са с големи диаметри и в общия случай от стомана/чугун, т.е. разходът за тяхната рехабилитация е в пъти по-висок на линеен метър от тази за консумативните водопроводи с масови диаметри 90-315 мм. За да се избегне изкривяване на инвестиционните намерения с цел постигането на ПК11г и отдалечаването им от реалните нужди на мрежата, считаме, че за водопроводи с диаметър 315 и повече мм от ПЕВП и за водопроводи от чугун, Комисията следва да въведе коефициенти, които да водят до справедливо изчисляване на стойността на този ПК, т.е. показателят да вземе под внимание диаметъра и материала на подменяните тръби. На практика, референтна стойност на коефициента от 1.25 ще стимулира дружествата да инвестират в по-малки диаметри, от колкото в по-големи (вкл. и довеждащи водопроводи).

Становище по коментара: Предложението не се приема по съображенията, изложени по-горе по т.3 от Общественото обсъждане.

15. По т.36 от проекта на Указания: по отношение на ПК12г: Събираемост е направено пояснение, че променливата iG99 включва приходите от лихви за забавени плащания. Счита, че е нужно да бъде направено пояснение и относно променливите G1, iwGlb, iwGlc (приходи от оперативна дейност за услугите доставяне, отвеждане и пречистване) - дали те също трябва да включват приход от лихви за забавени плащания.

Становище по коментара: Променливите G1, iwGlb и iwGlc са определени в чл. 14, ал. 1, ал. 2 и ал. 3 на НРКВКУ, в които е посочено, че това са приходи от оперативна дейност съответно от услугите доставяне на вода на потребителите, отвеждане на отпадъчни води и пречистване на отпадъчни води съгласно ЕСРО (в лв.). Съгласно проекта на Правилата за водене на ЕСРО приходи от продажби се отчитат в сметки група 70, а финансовите приходи се отчитат отделно в сметки група 72.

16. По т.36 от проекта на Указания посочва, че при заложените формули за изчисляването на събираемостта е видно, че при годишни приходи с ДДС и лихви за забавени плащания в размер на 142 млн.лв. (което е близко до отчетните данни за 2015 г.), за да бъде достигнато целевото дългосрочно ниво от 95% средната

стойност на вземанията от клиенти и доставчици трябва да бъде под 8 млн.лв. (брутни вземания, без обезценка). Брутните вземания (преди обезценка) на дружеството за ВС София надхвърлят 90 млн.лв. (в указанията, не е посочено дали вземанията следва да включват само вземания в просрочие или всички - вкл. вземания по фактури, чийто срок за плащане не е изтекъл). Следва да се има предвид, че стойността на вземанията само от един едномесечен период към момента надхвърля 10 млн.лв. с ДДС. Ако формулите за изчисляване останат в този вид „Софийска вода“ АД счита, че практически никога няма да може да изпълни достигането на дългосрочното ниво на събираемост от 95%, като това ще важи и за част от останалите ВиК дружества.

Становище по коментара: Заложеното дългосрочно ниво на ПК12г Събираемост в размер на 95% е съгласно Стратегия за развитие и управление на водоснабдяването и канализацията в Република България 2014-2023 г., одобрена с Решение на Министерския съвет № 269 от 07.05.2014 г. Същевременно отчетеното ниво на събираемост за 2014 г., съгласно Сравнителен анализ на ВиК сектора за периода 2009-2014 г., приет от КЕВР с решение по т.1 от Протокол №246/01.12.2015 г. е в размер на 85,9%.

17. По т.38 от проекта на Указания счита, че от така написаното се разбира, че в iD44 (средства за измерване, които са в техническа и метрологична годност) не следва да се докладват средствата за измерване, чиито срок на метрологична валидност изтича в съответната отчетна година и които не са преминали последваща проверка в същата година, което да им удължи срока на метрологична валидност/годност. Това е в противоречие с по-горе написаното, че в променливата iD44 се докладват всички водомери, които са в техническа и метрологична валидност/годност. Според дружеството не е ясна причината за разделението на водомери, които са в срок на метрологична валидност/годност като това ще доведе до намаляване на показателя за качество ПК12е. Това намаляване няма да е реално, защото ще бъдат изключени водомери, които на практика са в срок на метрологична валидност/годност. По този начин ВиК операторите ще бъдат принудени да привеждат в метрологична готовност тези водомери една година по-рано, което на практика ще увеличи оперативните им разходи.

Становище по коментара: Предложението се приема

18. Коментарите на „Софийска вода“ АД по **Справка №5** Персонал от електронен модел към бизнес плана, са както следва:

- При изчисляването на средно-списъчен състав по трудов договор (т.1.1), утвърдената от НСИ методика за изчисляване на списъчен и средно-списъчен брой на персонала ли следва да се използва.
- Следва да бъде уточнена разликата в показателите в т.1.1 и т.1.4.
- В прогнозите за бизнес плана услугите се делят на доставяне на вода, отвеждане, пречистване и нерегулирана, а в отчета към ЕСРО има допълнително деление за доставяне на непитейна вода и доставяне на други ВиК оператори. Това деление на каква база/подход следва да се прави и как ще се засича с прогнозите.
- Следва да се уточни в коя справка ще се разделят броя служители и разходите за персонал - като ОРЕХ и САРЕХ.
- По отношение на разхода - от ред 20 до ред 27 в справка 5, как следва да се посочват суми за отпуски и къде се отчита класа прослужено време.

Становище по коментарите:

- Следва да се използва методиката на НСИ, съображенията са посочени по-горе по т.2.
- Показател 1.4 сумира данните от 1.1 и 1.2.
- Съгласно т.8 от проекта на Указания, за услугите доставяне на вода с непитейни качества на потребители и доставяне на вода на друг ВиК оператор се попълват допълнителен електронен файл към бизнес плана. Отчета по ЕСРО се попълва в един електронен модел.

- В редове 17-19 в Справка №5 се посочват капитализирани разходи за възнаграждения, осигуровки и социални разходи.
- В редове 20-27 в Справка №5 се посочват разходи за възнаграждения за персонал на пълна заетост на база щатно разписание, като структурата на редовете е изготвена съгласно структурата на Раздел 3 от Отчет за заетите лица, средства за работна заплата и други разходи за труд към Годишен отчет за дейността на нефинансови предприятия на НСИ.

19. Коментарите на „Софийска вода” АД по **Справка №9** - Инвестиционна програма от електронен модел към бизнес плана, са както следва:

- Необходимо е да бъде дефинирано с каква степен на детайлност следва да бъде попълнена справката. Може ли планът да остане на това ниво на обобщение по активи, както е подготвена формата/справката без да се изброява, например улица по улица къде ще се реконструират водопроводи.
- Ако се запази обобщението по активи, т.е. по един ред на вид активи, какво се очаква да се попълни в колона „Проектна готовност”. Също така съществуват и капиталови проекти, които не изискват проектиране.
- Какво се очаква да се запише в колона „Очакван ефект във връзка с нивата на услугите”.
- Не е ясно какво означава „Натуралните показатели” за някои проекти. Следва да бъде по-добре дефинирано каква информация очаква Комисията да бъде включена за тях.

Становище по коментара:

- Справка 9 следва да се попълни в предоставения формат. Проектната готовност следва да се оцени като цяло за инвестиционните проекти по посочените в справката дейности и активи, като се посочи в колона „Проектна готовност”.
- Реализирането на всеки отделен инвестиционен проект следва да се обвърже с подобряване на конкретни показатели за качеството на ВиК услугите, което следва да се посочи в колона „Очакван ефект във връзка с нивата на услугите”.
- Във връзка с поставения въпрос за „Натуралните показатели” за някои проекти дружеството не е уточнило за кои проекти/дейности става въпрос. Ако се визират дейностите, свързани с проучване и моделиране на ВиК мрежите и проектиране и внедряване на ГИС, за които не е посочена единица мярка, за същите не следва да се попълват натурални показатели.

Становище на Съюз на ВиК операторите в Република България с вх.№ В-04-35-1/12.04.2016 г.

Направени са коментари и са поставени въпроси, както следва:

1. По **т. 3г** /и / Отрицателни корекции, които намаляват работната заетост като отпуски - защото не се признават, след като работниците имат право на отпуски по КТ.

Становище по коментара: Определянето на персонал на еквивалентна пълна заетост (ЕПЗ) следва да изчисли броя хора, които реално са били на работа за отчетния период.

2. По **т. 16д**, справка 4.2 нивото на нефактурираната вода Q3A не може да надхвърля 4 % от общото количество вода на вход Q4 - защо има пречиствателни станции за питейни води със заложен технически загуби между 7 и 10 % .

Становище по коментара: Компонента Q3A включва всички технологични загуби по мрежата, както вода за промивни нужди в ПСПВ, така и количества за противопожарни нужди, за промиване на мрежата и други.

Поставеното ограничение за размера на компонента Нефактурирана вода Q3A за следващия регулаторен период е въз основа на международната практика. Това е направено, защото до момента ВиК операторите като цяло не са въвели механизъм за надеждно отчитане и определяне на тези количества, и се докладват данни в различен диапазон, често завишени с цел да се намали нивото на Q6 Общи загуби.

3. По т. 16.3, Справка 7 в оползотворените количества утайки не се включват депонираните такива - няма логика.

Становище по коментара: Според Национален стратегически план за управление на утайките от градските пречиствателни станции за отпадъчни води на територията на Р. България за периода 2014 - 2020 г., изготвен от МОСВ, до края на 2020 г. трябва да се осигури нулево депониране и нецелево временно съхранение на утайки от ПСОВ.

4. По т. 18 - Преброяването в България се прави на 10 години: 2001 год., 2011 год., 2021 год. Броят на населението на обособената територия ще остане един и същ за периода на бизнес плана, което не е вярно.

Становище по коментара: Данните от последно преброяване на НСИ се използват за определяне на средния брой лица в домакинство, които се изчисляват по броя домакинства получаващи съответната услуга съгласно системата за фактуриране на ВиК оператора – в случаите, когато съответната услуга се предоставя частично в населеното място.

В проекта на Указания е посочено, че променливата iE5 се изчислява въз основа на данните и прогнозите на Националния статистически институт (НСИ) за население по области - I вариант при хипотеза за конвергентност за съответната област (реалистичен вариант).

5. По т. 19, т. 20 и т. 21 ще се получи препокриване на анализи, които ще доведат по-късно до грешни формули за изчисляване.

Становище по коментара: Посочените точки на проекта на Указания са във връзка с разпоредбите на чл. 4 на НРКВКУ, като т.19 визира ПК2а (по който следва да се докладва съответствието на анализите за големи зони на водоснабдяване), т.20 – ПК2б (съответствието на анализите за малки зони на водоснабдяване), а т.21 – ПК2в (по който се отчита изпълнението на мониторинга за качество общо за всички зони). В становището не е конкретизирано за какво препокриване на анализи става въпрос.

6. По т. 24 - Ремонт кранове, филтри и други фасонни части по водомерен възел не са авария? Като какви ще се класифицират и ще има ли отделен регистър за тях?

Становище по коментара: ПК5 Аварии на водоснабдителната система не включва аварии на СВО, към които спадат и ремонтите на кранове, филтри и други фасонни части по водомерен възел. Същите очевидно са аварии, но не се отчитат към ПК5.

7. По т. 25 - Налягане на водоснабдителната система - данните са през 15 мин. - ако тези данни са през 1 час или веднъж в денонощие ще бъдат ли приети за достоверни?

Становище по коментара: Интервала на запис на данни следва да бъде 15 минути. Това е възприето в международната практика, и позволява по-детайлен анализ на данните за водния поток и налягане в различните часови интервали на денонощието. По този начин може да се определи с високо ниво на достоверност профила на дебит и налягане, което да позволи на ВиК оператора извършването на необходимите хидравлични анализи за състоянието на мрежата. Интервал на запис на данни веднъж в денонощие няма да покаже нищо повече от общото водно количество, което е постъпило във водомерната зона. Въз основа на такива данни не може да се определят нито пиковите потребления, нито минималното нощно потребление, които са съществени за анализа на загубите на вода.

8. По т. 33 - Нищо не се споменава за битовия отпадък от решетки и отпадък от пясъко задържатели. Те как ще бъдат оползотворявани?

Становище по коментара: Тези отпадъци не спадат към утайки от ПСОВ, за които е определен ПК11в.

9. По т. 46 - Противоречие между текст и формула.

Становище по коментара: Не е посочено конкретно противоречие.

10. По т. 47 - Поради липса на ГИС при всички ВиК оператори - оценка „добро“, „средно“ и „лошо“ да отпадне и да остане пълно неизпълнение.

Становище по коментара: Коментарът е неясен. Ефективното управление на

мрежови инфраструктури е невъзможно без използването на географски информационни системи. Редица ВиК оператори отчитат внедряване на ГИС системи до момента – „Софийска вода“ АД, „ВиК“ ООД, гр. Русе, „ВиК“ ЕАД, град Бургас, „ВиК - Варна“ ООД, гр. Варна, „ВиК“ ООД, гр. Ямбол и други. В т.64 на проекта на Указания са предвидени срокове, в които ВиК операторите да създадат необходимите регистри и бази данни в случай, че до момента същите не са въведени.

11. По т. 49 и т. 50 - Корекциите върху показателите за ефективност 0,3% - защо тези показатели не са 0,1% или 0,15%.

Становище по коментара: Това е решение на Комисията, в качеството ѝ на независим национален воден регулатор, и е съобразен с добрите международни практики в тази насока.

12. По т. 54 - При пълно неизпълнение на показателите на ефективност процента на намаление е равен на два пъти процента, определен за съответния показател - защо да не бъде 1,5 пъти.

Становище по коментара: Това е решение на Комисията, в качеството ѝ на независим национален воден регулатор, и е съобразен с добрите международни практики в тази насока.

13. По т. 64 - Как големите ВиК оператори ще създадат всички регистри за посочения срок, ако в договора с ВиК Асоциацията имат различни срокове.

Становище по коментара: В договорите с АВиК са предвидени единствено изготвяне на регистър на активите, и регистър на аварията. По отношение на първия, в чл.4.2.в е предвиден срок от 5 години от датата на влизане в сила на Договора, което означава, че този регистър би следвало да бъде създаден в края на следващия регулаторен период. По отношение втория регистър не е предвиден срок за изготвяне (в т.13.4. е посочено, че регистъра се създава и поддържа за срока на договора).

Необходимо е да се обърне внимание, че без наличието на необходимите регистри и бази данни, ВиК операторите не могат да гарантират повишаване качеството на управление на инфраструктурата, от там и повишаване на ефективността и качеството на ВиК услугите.

Налице е също така и противоречие между договорното изискване за създаване на регистър на активите до 5-тата година, и факта че ВиК операторите ще бъдат бенефициенти по ОП „Околна среда 2014-2020“, по която до края на 2018 г. следва да се подготвят предложения за проекти. Без наличието на внедрени до този момент регистри и бази данни от страна на ВиК операторите не би могло да се изготвят и защитят качествени и ефективни проекти дори и при наличието на възложените от МРРБ дейности по изготвяне на прединвестиционни проучвания от външни консултанти. В тази връзка сроковете посочени в т.64 за големите и средни ВиК оператори са съобразени с предвижданията по ОПОС 2014-2020.

14. По т. 76 и т. 77 - Ако системата за качество е еквивалент на ISO, ще бъде ли призната от Комисията.

Становище по коментара: В т.76 и 77 са посочени ясно изискванията към системите за качество, които следва да бъдат осигурени от ВиК операторите: за големите и средни дружества това са БДС EN ISO 9001:2008, БДС EN ISO 14001:2004, BS OHSAS 18001:2007 (т.76); а малките дружества може да представят само сертификат БДС EN ISO 9001:2008 и да докажат изпълнението на останалите изисквания с писмени документи (т.77).

Становище от „Водоснабдяване и канализация“ ЕООД Плевен с вх.№ В-17-23-5/12.04.2016 г.

Няма коментари по проекта на Указания за прилагане на НРКВКУ.

Становище от НБС „Водоснабдител“ – КНСБ с вх.№ В-04-00-44/12.04.2016 г.

Направени са коментари и са поставени въпроси, както следва:

1. Подкрепя становището на Съюза на ВиК операторите в Република България, което е изготвено професионално и посочва проблемите, които ще предизвика

прилагането на Указанията във вида им, както са представени за обществено обсъждане от КЕВР.

Становище по коментара: Няма направено предложение.

2. Настоява при одобряването на съответните бизнес планове, Комисията да признава заложените в тях параметри за ръст на работните заплати във ВиК дружествата. Статистиката за доходите във ВиК сектора показва системно изоставане от ръста на повишаване на минималната и средната работни заплати за страната, което съчетано със сравнително високата средна възраст на работещите във ВиК дружествата ще доведе до невъзможност за привличане на млади квалифицирани кадри в сектора.

Становище по коментара: Направеният коментар попада в обхвата на НРЦВКУ, и не е предмет на настоящите указания.

3. Не е разбираемо защо и разходите за вноски (премии) за допълнително доброволно осигуряване, за доброволно здравно осигуряване и застраховки „Живот“ не се включват в годишните признати разходи. Същите са договорени в Браншовия колективен трудов договор, и би следвало да бъдат признати от КЕВР.

Становище по коментара: Направеният коментар попада в обхвата на НРЦВКУ, и не е предмет на настоящите указания.

4. Счита, че показателят брой персонал съотнесен към броя СВО или СКО не дава обективна информация относно ефективността на човешките ресурси в страната, и ще стимулира ВиК дружествата да аутсорсват дейности, което ще окаже допълнителен натиск в посока увеличаване на цената на предоставяната услуга.

Становище по коментара: Направеният коментар касае разпоредбите на НРКВКУ, и не е предмет на настоящите указания.

Становище на Министерство на регионалното развитие и благоустройството (МРРБ) с вх.№ В-03-06-4/13.04.2016 г.

2.1 Във връзка с въведените изисквания за проверка на достоверност на данните, предоставяни в годишния доклад на оператора чрез справки и информация предоставена от регионалните здравни инспекции (РЗИ), регионалните инспекции по околна среда и води (РИОСВ) и др. (т. 19, т. 28 и др.), обръща внимание, че РЗИ и РИОСВ, нямат законов и административен ангажимент да съгласуват и проверяват бизнес плановете на ВиК операторите и докладите към тях и не е ясно в какъв формат и обем същите следва да изготвят исканите справки и информация за целите на верификация на годишните доклади на операторите от КЕВР, както и дали това ще изисква заплащане от ВиК операторите и дали същото ще бъде включено в годишните признати разходи. С оглед на гореизложеното, предлага да отпадне изискването за верификация на информация в годишните доклади на ВиК операторите от институции, за които няма административно и законово вменени функции да го извършват, или същата да бъде изисквана от КЕВР директно от тези институции по официален път.

Мотиви: Предложението е с оглед намаляване на излишна административна тежест пред ВиК операторите при подготовка на годишните доклади за дейността.

Становище по коментара: Проверката за достоверност на данните ще се извършва чрез изискване от Комисията на информация за въведените от ВиК операторите регистри, системи и бази данни, изискване на първична информация използвана при изчисляването на определени променливи от страна на ВиК операторите, както и чрез изискване на приложима информация от други институции, в чийто правомощия попада контрола и/или регулацията върху определени показатели за качество – каквито са например РЗИ, РИОСВ и други. Комисията прилага този подход и в настоящия регулаторен период.

2.2 Във връзка с въведеното изискване в т. 67 при подаването на отчетните доклади ВиК операторите да дават и предварителна оценка за качеството на информацията за всеки показател за качество, отправя препоръка за въвеждане на минимален формат за изискваната оценка чрез указанията към НРКВКУ, с оглед избягване на неясноти при подготовка на оценката от страна на операторите и субективизъм при приемането ѝ от

страна на КЕВР.

Мотиви: Предложението е с оглед намаляване на излишна административна тежест пред ВиК операторите при подготовка на предварителна оценка за качеството на информацията за показателите за качество.

Становище по коментара: Изискванията към качеството на информация са посочени в т.66 от проекта на Указания.

2.3 Във връзка с въведеното в т. 64 изискване ВиК операторите от групата на големите и средните дружества да създават регистри и бази данни по т. 83 и т. 84 в срок до края на 2018 г. и съответно, изискването в т. 65 за предоставяне на информацията за правилата за изчисляване на променливите, формиращи показателите за качество на ВиК услугите и определяне на допустимите източници информация за тези променливи по Глава трета от проекта на указания към НРКВКУ (съгласно което предоставяне на информация от голям или среден ВиК оператор от други бази данни, различни от изискваните регистри по т. 83 и т. 84 след края на 2018 г., се оценява с най-ниското качество и води до налагане на финансови корекции за операторите по реда на НРЦВКУ), обръща внимание, че изискването не съответства на договорените срокове на вече подписаните над 20 договора между оператори и асоциации по ВиК по реда на ЗВ, чрез които собствениците на публичните ВиК активи (държавата и общините) са договорили тези регистри и бази данни да бъдат разработени до края на 2021 г., поради което препоръчва уеднаквяване на сроковете в проекта на указанията и сроковете, определени в договора между асоциациите по ВиК и ВиК операторите, като създаването на регистри и бази данни по т. 83 и т. 84 да бъде предвидено до края на 2021 г. за всички групи ВиК оператори.

Мотиви: Постигане на съответствие в договорените срокове.

Становище по коментара: Съображенията са изложени по-горе в т.13 към Становището на Съюза на ВиК операторите. В договорите с АВиК са предвидени единствено изготвяне на регистър на активите, и регистър на аварияте. По отношение на първия, в чл.4.2.в е предвиден срок от 5 години от датата на влизане в сила на Договора, което означава, че този регистър би следвало да бъде създаден в края на следващия регулаторен период. По отношение втория регистър не е предвиден срок за изготвяне (в т.13.4. е посочено, че регистъра се създава и поддържа за срока на договора).

Необходимо е да се обърне внимание, че без наличието на необходимите регистри и бази данни, ВиК операторите не могат да гарантират повишаване качеството на управление на инфраструктурата, от там и повишаване на ефективността и качеството на ВиК услугите.

Налице е също така и противоречие между договорното изискване за създаване на регистър на активите до 5-тата година, и факта че ВиК операторите ще бъдат бенефициенти по ОП „Околна среда 2014-2020“, по която до края на 2018 г. следва да се подготвят предложения за проекти. Без наличието на внедрени до този момент регистри и бази данни от страна на ВиК операторите не би могло да се изготвят и защитят качествени и ефективни проекти дори и при наличието на възложените от МРРБ дейности по изготвяне на прединвестиционни проучвания от външни консултанти. В тази връзка сроковете посочени в т.64 за големите и средни ВиК оператори са съобразени с предвижданията по ОПОС 2014-2020.

2.4 Във връзка с въведеното в т. 76 изискване за внедряване на стандарти за качество и системи за управление до края на 2019 г. само от ВиК операторите от групата на големите и средните дружества в рамките на следващия регулаторен период, и с оглед гарантиране на равнопоставеност в третирането на всички ВиК оператори в страната, отправя препоръка изискваните стандарти за качество и системи за управление да бъдат въведени като задължително изискване за регулаторния период 2022-2026 г. В рамките на новия регулаторен период (2017-2021 г.) изпълнението на изискването за внедряване на стандарти за качество и системи за управление да се доказва от всички групи ВиК оператори с разписани и приети вътрешни документи.

Мотиви: избягване на дискриминация при третирането на ВиК операторите по отношение гарантиране на качеството на предоставяните ВиК услуги.

Становище по коментара: Предложението принципно се приема, но същото е извън обхвата на настоящите указания за регулаторен период 2017-2021 г.

2.5 Във връзка с въведеното в т. 83 и т. 84 изискване за създаване на регистри и бази данни и посоченото в т. 1.4 по-горе, че въвеждането на изграждането на регистри и бази данни са допустими разходи, като част от разходите за управление на проектите от ВиК оператори, които ще бъдат финансирани по Ос 1 „Води“ по ОПОС 2014-2020 г. и отправя препоръка в проекта на указания да бъде предвидено финансирането на същите да бъде възможно и със средства, различни от собствени приходи на оператора.

Мотиви: разходно-ефективно използване на европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ) и избягване на двойно финансиране.

Становище по коментара: Няма направено конкретно предложение. Доколкото ВиК операторите ще бъдат бенефициенти по ОПОС, то те би следвало да преценят какви и кои капиталови разходи могат да бъдат включени в предложенията за проекти с европейско финансиране, и кои – в инвестиционната програма на дружествата.

Становище от инж. Иван Петков, управител на Етажна собственост, с вх.№ В-04-02-298/12.04.2016 г.

Предлага във всички документи, където става въпрос за доставка, продажба, цена на Потребителите и др. ... да се добави определението „питейна“ вода.

Предлага отговорите по оплаквания, жалби на потребителите до водните оператори, да се разделят на две – отговор от воден оператор, изпратен до потребител по електронен път; и отговор от воден оператор, изпратен до потребител по пощата (пощенски куриер и при спазване на Закона за пощенските услуги, при необходимост и с обратна разписка). За отговор по оплакване от потребител да се счита, когато е изпратено в 14 дневен срок от датата на регистрирането му в регистър на оплаквания (2 регистъра - съответно електронен и на хартиен носител) на ВиК оператора, и получено обратно писмено потвърждение от потребителя за неговото получаване в 10-дневен срок от изпращането му.

Излага мотиви, че така ще се премахнат ограниченията и дискриминацията в предложени текстове към потребителите на водоснабдителни и канализационни услуги и други заинтересовани страни, като текстовете ще се хармонизират и с изискванията и на Закона за защита на потребителите; ще се спести разход на средства и време на потребителите на водоснабдителни и канализационни услуги, както и на ВиК операторите и други заинтересовани страни, като ще се намали риска за повторно обжалване, при компетентен и своевременно изпратен отговор от страна на оператора и получен от потребителя.

Становище по коментара: Съображенията са изложени по-горе по т. 4, т. 5 и т. 6 от Общественото обсъждане.

Изказвания по т.2:

И. Касчиев: В доклада относно Указания по прилагането на Наредба за регулиране на качеството на водоснабдителните и канализационните услуги е отразена информация от проведеното обществено обсъждане на проекта на указания, като са отразени становищата на Съюза на В и К операторите в Република България, „В и К - Варна“ ООД, гр. Варна, „Софийска вода“ АД и управители на етажна собственост. Отразени са представените писмени становища от „Национална електрическа компания“ ЕАД, „Софийска вода“ АД, Съюза на В и К операторите, „В и К - Плевен“ ЕООД, „Водоснабдител“ – КНСБ и от Министерство на регионалното развитие и благоустройството. Почти всички становища бяха представени в Комисията в последния ден от 14-дневния срок: на 12.04.2016 г. Срокът за подготовка на този и останалите доклади беше кратък, но работната група успя да се справи. За всички поставени коментари са посочени коментари на работната група по направените становища. В

проекта на указания предлагаме да се направят следните допълнения, спрямо това, което беше разглеждано на общественото обсъждане. В началото на указанията предлагаме да се допълнят към т.3г изискванията на Методиката за изчисляване на специфичния средносписъчен брой на персонала, която е утвърдена от Националния статистически институт (НСИ), така че терминологията в указанията да съответства на тази на НСИ. В т. 32 предлагаме да се направи допълнение, че т. 32 отразява показател за енергийна ефективност за пречистване на отпадъчни води и да се въведе аналогична т. 31, т.е. добавя се изискването, че променливата не се включва в потребената електроенергия, което се изразходва за административна и спомагателна дейност. В т. 34, отразяваща показател за рехабилитационната мрежа, се приема предложението да отпадне *„въведените в експлоатация“* и да остане *„при изчисляване на променлива D20 се сумират дължините на подменените и обновените разпределителни и довеждащи водопроводи за отчетната година“*. Към същата точка предлагаме изискването за проверка на достоверност на данните да се допълни с изискването да се предоставят схеми и чертежи на изпълнени линейни В и К обекти, приложени разрешения за ползване и потвърждение на изпълнението от съответната община. Това е в съответствие с дадените в момента изисквания на В и К операторите за годишните отчетни данни. В т. 38: показател за ефективност 12е за изграждане на водомерното стопанство. Приемаме направеното предложение да отпадне текста: *„по отношение на водомерите, чиито срок изтича в съответната отчетна година се докладват само тези, които са приведени в метрологична и техническа годност и са монтирани на СВО“*. Предлагаме да отпадне, защото срокът за метрологична и техническа годност действително изтича в края на годината, а не в месеците вътре в годината, т.е. тези водомери на практика са в техническа и метрологична годност. Това са нещата от направените коментари, които предлагаме да бъдат приети и да бъдат отразени в проекта на указания.

Р. Осман: Искат ли някой друг от работната група да се включи? Уважаеми колеги, тъй като са проведени първо заседание на 21.03.2016 г. и второ заседание на 29.03.2016 г. това е заключителното заседание. Нали така, г-жо главен секретар? Подходът ни за обсъждане и коментари трябва да бъде глава по глава, раздел по раздел. Г-н Касчиев, тези предложения, които сте направили, ще ги повторите в съответната глава, но ще се наложи да го направите. Ще помоля накрая да прочетете текста, за да остане дискусиата в стенографския протокол. *Глава първа. Общи положения, определения.* Казахте, че тук трябва да има промяна.

И. Касчиев: В т. 3г.

Р. Осман: Изчетете промяната.

И. Касчиев: *„Термините Списъчен брой на персонала, Среден списъчен брой на персонала, Наети на пълно работно време, Наети на непълно работно време и Еквиваленти на лица в пълна заетост имат значение съгласно чл. 3 на Методика за изчисляване на списъчния и средния списъчен брой на персонала, утвърдена от Националния статистически институт със заповед № РД 07-21/31.01.2007 г. на председателя на НСИ“*.

Р. Осман: Заповядайте, колеги. За да остане в протокола, аз ще ви помоля да изчетете цялата глава. Другият вариант е, тъй като ще се загуби много време, е да се прочетат само допълненията, които са посочени в доклада. Колеги, имате ли възражения? Разбрахме се. Ще изчета само заглавията: *Указания за прилагане на Наредбата за регулиране на качеството на водоснабдителните и канализационните услуги (НРКВКУ) за регулаторния период 2017-2021 г. Глава първа. Общи положения, определения.* В така изписания текст има само едно допълнение. Преди малко г-н Касчиев го изчете.

Заповядайте за дискусия. Ако няма, да го подложим на гласуване. Не виждам. Подлагам на гласуване *Глава първа* с допълнението.

Глава първа. Общи положения, определения се приема със **седем гласа „за“**, от които **два гласа** (В. Петков, Д. Кочков) на членове на Комисията със стаж във В и К сектора.

Р. Осман: *Глава втора. Указания във връзка с изготвянето на бизнес плановете. Раздел I. Общи разпоредби.* Г-н Касчиев, заповядайте по този раздел.

И. Касчиев:

Тук няма промени, спрямо това, което беше прието от Комисията.

Р. Осман:

Някой иска ли да вземе отношение? Може и от работната група. Няма. Подлагам на гласуване *Глава втора*, както е изписана в доклада.

Глава втора. Указания във връзка с изготвянето на бизнес плановете се приема със **седем гласа „за“**, от които **два гласа** (В. Петков, Д. Кочков) на членове на Комисията със стаж във В и К сектора.

Р. Осман: *Глава трета. Начин на изчислението на променливите, формиращи показателите за качество на В и К услугите.*

И. Касчиев: Тук има промени. В т. 32 се добавя изречението: „*В променливата не се включва потреблението на електроенергия, която се изразходва за административна и спомагателна дейност*“. В т. 34 отпада „*въведените в експлоатация*“ и накрая на точката се допълва: „*схеми/чертежи на изпълнени линейни В и К обекти; приложени Разрешения за ползване и/или потвърждение от съответната община за изпълнен обект*“. В т. 38 отпада: „*По отношение на водомерите, чийто срок изтича в съответната отчетна година, се докладват само тези, които са приведени в метрологична и техническа годност, и са монтирани на СВО*“.

Р. Осман: Колеги, първо да изчистим предложенията за отпадане в т. 38: „*По отношение на водомерите, чийто срок изтича в съответната отчетна година, се докладват само тези, които са приведени в метрологична и техническа годност, и са монтирани на СВО*“. Какво означава СВО?

И. Касчиев: Сградно водопроводно отклонение.

Р. Осман: Има ли някой, който да иска да вземе отношение по този въпрос? Подлагам на гласуване отпадането на този текст.

Отпадането на изречението: „*По отношение на водомерите, чийто срок изтича в съответната отчетна година, се докладват само тези, които са приведени в метрологична и техническа годност, и са монтирани на СВО*“ в т. 38 се приема със **седем гласа „за“**, от които **два гласа** (В. Петков, Д. Кочков) на членове на Комисията със стаж във В и К сектора.

Р. Осман: Сега по текста за цялата *Глава трета*, който е предложен с подчертаните допълнения от г-н Касчиев. Искат ли някой да вземе отношение? Не виждам. Подлагам на гласуване *Глава трета*, така, както е изписана в доклада.

Глава трета. Начин на изчислението на променливите, формиращи показателите за качество на В и К услугите се приема със **седем гласа „за“**, от които **два гласа** (В.

Петков, Д. Кочков) на членове на Комисията със стаж във В и К сектора.

Р. Осман: Преминаваме към *Глава четвърта. Оценка на изпълнението на показателите за качество.*

И. Касчиев: Няма предложения за промяна.

Р. Осман: Подлагам на гласуване *Глава четвърта. Оценка на изпълнението на показателите за качество.*

Глава четвърта. Оценка на изпълнението на показателите за качество се приема със **седем гласа „за“**, от които **два гласа** (В. Петков, Д. Кочков) на членове на Комисията със стаж във В и К сектора.

Р. Осман: *Глава пета. Единни показатели за ефективност. Финансови корекции.*

И. Касчиев: Няма предложения за промяна.

Р. Осман: Подлагам на гласуване *Глава пета.*

Глава пета. Единни показатели за ефективност. Финансови корекции се приема със **седем гласа „за“**, от които **два гласа** (В. Петков, Д. Кочков) на членове на Комисията със стаж във В и К сектора.

Р. Осман: *Глава шеста. Ред за определяне на групите В и К оператори.*

И. Касчиев: Няма предложения за промяна.

Р. Осман: Подлагам на гласуване *Глава шеста.*

Глава шеста. Ред за определяне на групите В и К оператори се приема със **седем гласа „за“**, от които **два гласа** (В. Петков, Д. Кочков) на членове на Комисията със стаж във В и К сектора.

Р. Осман: *Глава седма. Изисквания към качеството на информацията, която В и К операторите предоставят на Комисията.*

И. Касчиев: Няма предложения за промяна.

Р. Осман: Подлагам на гласуване *Глава седма*, както е изписана в доклада.

Глава седма. Изисквания към качеството на информацията, която В и К операторите предоставят на Комисията се приема със **седем гласа „за“**, от които **два гласа** (В. Петков, Д. Кочков) на членове на Комисията със стаж във В и К сектора.

Р. Осман: *Глава осма. Изисквания към системите на В и К за управление на качеството по дейността по изпълнение на бизнес плановете и за вътрешен контрол.*

И. Касчиев: Няма промени.

Р. Осман: Подлагам на гласуване *Глава осма*, както е изписана в доклада.

Глава осма. Изисквания към системите на В и К за управление на качеството по дейността по изпълнение на бизнес плановете и за вътрешен контрол се приема със **седем гласа „за“**, от които **два гласа** (В. Петков, Д. Кочков) на членове на Комисията със стаж във В и К сектора.

Р. Осман: Преминаваме към Глава девета. Публичност на информацията и отношенията с потребителите.

И. Касчиев: Няма промени.

Р. Осман: Преди да преминем към гласуването. Г-жо Маринова, този Списък на системите, регистрите и базите данни е към тази глава. Малко не ми допада като структура. Нека да обсъдим дали трябва да бъде така. Раздел ли е, какво е?

Н. Иванова: Предлагаме да го направим Глава десета.

Р. Осман: Гласуваме до Списък на системите, регистрите и базите данни да бъде Глава девета. Глава десета ще бъде Списък на системите, регистрите и базите данни.

Глава девета. Публичност на информацията и отношенията с потребителите се приема със **седем гласа „за“**, от които **два гласа** (В. Петков, Д. Кочков) на членове на Комисията със стаж във В и К сектора.

Р. Осман: Направено е предложение за създаването на Глава десета с наименование: Списък на системите, регистрите и базите данни. Започва от чл. 83. Изменение в текста няма да има. Подлагам на гласуване Глава десета. Списък на системите, регистрите и базите данни.

Глава десета. Списък на системите, регистрите и базите данни се приема със **седем гласа „за“**, от които **два гласа** (В. Петков, Д. Кочков) на членове на Комисията със стаж във В и К сектора.

Р. Осман: Указанията са приети. Преминаваме към т. 3.

Й. Велчева: Може ли да приемете и електронния модел, като неразделна част от указанията, да споменете, че го приемате?

Р. Осман: Изчетете какво трябва да гласуваме, за да го допълним.

И. Касчиев: „На основание чл. 6, ал. 1, т. 4 от Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги, и чл. 1, ал. 2 от Наредба за регулиране на качеството на В и К услугите предлагаме Комисията да разгледа и приеме настоящия доклад, и да приеме проекта на Указания за прилагане на Наредбата за регулиране на качеството на водоснабдителните и канализационни услуги за регулаторния период 2017-2021 г., както и електронните модели към него, коригирани и допълнени във връзка с проведената процедура по обществено обсъждане“.

Р. Осман: Трябва да подложим на гласуване електронния модел за бизнес план и цени и електронен модел за годишни отчетни данни.

Електронните модели за бизнес план и цени и за годишни отчетни данни се приемат със **седем гласа „за“**, от които **два гласа** (В. Петков, Д. Кочков) на членове на Комисията със стаж във В и К сектора.

Във връзка с гореизложеното и на основание чл. 6, ал. 1, т. 4 от Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги, и чл. 1, ал. 2 от Наредба за регулиране на качеството на ВиК услугите,

КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

РЕШИ:

1. Приема доклад относно Указания по прилагането на Наредба за регулиране на качеството на В и К услугите за следващия регулаторен период, започващ от 01.01.2017 г.

2. Приема Указания по прилагането на Наредба за регулиране на качеството на В и К услугите за следващия регулаторен период, започващ от 01.01.2017 г., както следва:

УКАЗАНИЯ ЗА ПРИЛАГАНЕ НА НАРЕДБАТА ЗА РЕГУЛИРАНЕ НА КАЧЕСТВОТО НА ВОДОСНАБДИТЕЛНИТЕ И КАНАЛИЗАЦИОННИТЕ УСЛУГИ (НРКВКУ) ЗА РЕГУЛАТОРНИЯ ПЕРИОД 2017-2021 г.

Глава първа ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ, ОПРЕДЕЛЕНИЯ

1. Настоящите указания се приемат на основание чл. 6, ал. 1, т. 4 от Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги (ЗРВКУ) и чл. 1, ал. 2 от Наредбата за регулиране на качеството на водоснабдителните и канализационните услуги (НРКВКУ).

2. С тези указания се определят:

- а. Начинът за изчисление на променливите, формиращи показателите за качество на ВиК услугите;
- б. Параметрите на нивата за оценка на изпълнението на показателите за качество;
- в. Единните показатели за ефективност по смисъла на чл. 13, ал. 3 от ЗРВКУ, начините на изчисляване на финансовите корекции по Глава пета, които се налагат за тяхното изпълнение/неизпълнение, както и минималните и максималните стойности на финансовите корекции;
- г. Редът за определяне на групите ВиК оператори по чл. 23 от НРКВКУ;
- д. Указания за попълване на електронните модели към бизнес плана и отчетните доклади;
- е. Съдържанието на отчетните доклади, изготвяни от ВиК операторите;
- ж. Изискванията към качеството на информацията, която ВиК операторите предоставят на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията);
- з. Изисквания към системите на ВиК операторите за управление на качеството на дейността по изпълнение на бизнес плановете и за вътрешен контрол.

3. За целите на настоящите указания посочените по-долу термини ще имат следното значение:

а. *Анализи, отговарящи на нормативните изисквания*, са тези анализи, които съответстват на изискванията на Наредба №9 от 16.03.2001 г. за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели.

б. *Авария по водопроводната мрежа* са установени течове в довеждащите и/или разпределителните водопроводи, изискващи мерки за ремонт/подмяна. Течовете може да са предизвикани от (изброяването не е изчерпателно):

- дефектни материали, грешки в проектирането или строителството, неправилна експлоатация на тръби, връзки, вентили и фитинги;
- вътрешна или външна корозия на материалите;
- външни механични повреди, например в следствие на изкопни работи, включително повреди, причинени от трета страна;
- движение на земните пластове свързано със студ, суша, натоварен трафик, земетресения, наводнения и други.

Ремонти по водопроводите във връзка с активния контрол на течовете се считат за аварии по водопроводите.

в. *Запушване на канализационната мрежа* е нежелано спиране или възпрепятстване на нормалното движение на отпадъчните води.

г. *Персонал на еквивалентна пълна заетост* (ЕПЗ) се определя като броят на персонала

на непълна заетост се приравни към еквивалентния му брой на пълна заетост при 8 часов работен ден и 40 часова работна седмица. Персоналът, непряко зает в предоставянето на дадена дейност или услуга (персонал, зает в административна и спомагателна дейност), се разпределя по съответните дейности на база съотношението между броя на персонала, пряко зает в предоставянето на съответната услуга и общия брой на персонала. Стойността на ЕПЗ се коригира с:

(i) Положителни корекции, които увеличават работната заетост, като:

- Извънреден труд;
- Временен персонал и др.;

(ii) Отрицателни корекции, които намаляват работната заетост, като:

- Отпуски;
- Отсъствия по болест;

Термините *Списъчен брой на персонала*, *Среден списъчен брой на персонала*, *Наети на пълно работно време*, *Наети на непълно работно време* и *Еквиваленти на лица в пълна заетост* имат значение съгласно чл. 3 на Методика за изчисляване на списъчния и средния списъчен брой на персонала, утвърдена от Националния статистически институт със заповед № РД 07-21/31.01.2007 г. на председателя на НСИ.

д. *Регистър* е електронна база данни, която:

- е изградена по единна методология;
- съдържа достоверна информация, която може да се потвърди с документи;
- се актуализира своевременно;
- съхранява по леснодостъпен начин съдържащата се в нея информация;
- дава възможност за генериране на справки за всяко вписано обстоятелство.

4. Термините, които не са изрично определени в настоящите указания, ще имат значението, дадено им в Наредбата за регулиране на качеството на водоснабдителните и канализационните услуги (НРКВКУ).

Глава втора

УКАЗАНИЯ ВЪВ ВРЪЗКА С ИЗГОТВЯНЕТО НА БИЗНЕС ПЛАНОВЕТЕ

Раздел I

Общи разпоредби

5. ВиК операторът представя бизнес плана в КЕВР за одобрение в два екземпляра на хартиен и магнитен носител. Бизнес планът включва текстова част, която се предоставя на електронен носител във формат на Microsoft Word, и справки, които се представят на електронен носител във формат на Microsoft Excel. Справките трябва да бъдат подписани от лице с представителна власт и главен счетоводител, и подпечатани с печата на дружеството.

6.1. Структурата и съдържанието на текстовата част на бизнес плана е утвърден от Комисията образец за предоставяне на информация съгласно Раздел II Указания за изготвяне на бизнес плана. Формата на образца е задължителна и не се променя, освен ако в тези указания или самите справки изрично е указано друго.

6.2. Приложенията във вид на справки в табличен вид са утвърдени от Комисията образци за предоставяне на информация съгласно Раздел III Указания за попълване на електронния модел към бизнес плана. Формата на справките е задължителна и не се променя, освен ако в тези указания или самите справки изрично е указано друго.

7. ВиК операторите следва да предоставят отчетна информация за 2015 г., информация съгласно одобрен бизнес план за 2016 г., и прогнозните данни за 2017 – 2021 г., така както се изисква в справките към електронния модел към бизнес плана.

8. Информацията по тази глава се предоставя общо за цялата обслужвана територия на ВиК операторите, освен в случаите, когато ВиК операторът предоставя услугите доставяне на вода с непитейни качества на потребители и доставяне на вода на друг ВиК оператор. В последния случай операторът изготвя допълнителен електронен файл към

бизнес плана в същия формат и го попълва, с изключение на Справки № 2, 3, 7, 10, 14 и 15.

9. Допълнителна информация за отделни параметри и/или елементи на бизнес плана се предоставя по преценка на ВиК оператора или по искане на КЕВР.

10.1. Дружествата, за които има определена обособена територия съгласно решение № РД-02-14-2234/22.09.2009 г. на Министъра на регионалното развитие и благоустройството представят към бизнес плана решение на Асоциацията по ВиК (АВиК) по чл. 198в, ал. 4, т.1 от ЗВ, или на Общински съвет по чл. 198г, т.1 от ЗВ за определянето им като ВиК оператор по реда на ЗВ; както и сключен договор по реда на чл.198п, ал.1 от ЗВ или по реда на Закона за концесиите, ако такъв договор е сключен към момента на внасянето на бизнес плана.

10.2. Бизнес планът на съответното дружество се съгласува от АВиК съгласно чл. 198в, ал. 4, т.5 от ЗВ, или от Общинския съвет съгласно чл. 198г, т. 6 от ЗВ; и се представя със становище от Общинските съвети съгласно чл. 10 ал. 4 на ЗРВКУ. ВиК операторът прилага към бизнес плана копия от писма, с които е внесъл бизнес плана в АВиК и/или Общинските съвети за съответната обособена територия, с оглед изпълнението на изискванията на ЗВ и ЗРВКУ.

10.3. Бизнес планът се одобрява с решение на Комисията. Одобреният бизнес план се подпечатва с печата на Комисията и се заверява с подпис на определено от администрацията лице. Един екземпляр се връчва на ВиК оператора срещу подпис, а вторият екземпляр се съхранява в Комисията.

10.4. Одобреният бизнес план е задължителен за изпълнение от ВиК оператора, съгласно чл. 11, ал. 4 от ЗРВКУ.

10.5. По изпълнението на бизнес плана се осъществява контрол от КЕВР, съгласно Глава пета от ЗРВКУ, както и постоянен вътрешен контрол от страна на ВиК операторите. Документацията за осъществения контрол се съхранява 10 години след изтичане на последната година на бизнес плана от ВиК операторите, съгласно чл. 27 от ЗРВКУ.

Раздел II

Указания за изготвяне на бизнес плана

11. Структурата на текстовата част на бизнес плана по чл. 26 от НРКВКУ съдържа следните основни елементи:

11.1. анализ и програма за постигане на показателите за качество по отношение на услугата доставяне на вода на потребителите:

11.1.1. анализ на нивото на покритие с водоснабдителни услуги.

11.1.2. анализ на качеството на питейната вода в големи зони на водоснабдяване;

11.1.3. анализ на качеството на питейната вода в малки зони на водоснабдяване;

11.1.4. мониторинг на качеството на питейната вода;

11.1.5. програма за подобряване качеството на питейната вода

11.1.6. анализ на непрекъснатостта на водоснабдяването;

11.1.7. анализ на общите загуби на вода във водоснабдителните системи. ВиК операторите представят обосновка за изчисление на търговските загуби Q8, реалните загуби Q7, и подадена нефактурирана вода Q3А, които са отразени в Приложение №2, Справка № 4.

11.1.8. анализ на аварияте по водопроводната мрежа по системи;

11.1.9. анализ на налягането във водопроводната мрежа по системи;

11.1.10. програма за зонироване на водопроводната мрежа;

11.1.11. програма за активен контрол на течовете;

11.2. анализ и програма за постигане на показателите за качество по отношение на услугата отвеждане на отпадъчни води:

11.2.1. анализ на нивото на покритие с услуги по отвеждане на отпадъчни води;

11.2.2. анализ на аварияте на канализационната мрежа;

11.2.3. анализ на наводненията в имоти на трети лица, причинени от канализацията;

11.3. анализ и програма за постигане на показателите за качество по отношение на

услугата пречистване на отпадъчни води:

- 11.3.1. анализ на нивото на покритие с услуги по пречистване на отпадъчни води;
- 11.3.2. анализ на качеството на отпадъчните води, постъпващи за пречистване на ПСОВ, с оценка на приноса на битовия поток, производствените отпадъчни води, дъждовните води и инфилтрацията; изпълнение на стандартите за качество на изход ПСОВ;
- 11.3.3. анализ на данните от извършвания мониторинг върху качеството на заустваните производствени отпадъчни води в градската канализация, постъпващи за пречистване на ПСОВ - регистър на контролираните предприятия (групиран по степени на замърсеност, съобразно данните от последно извършените анализи на формираните отпадъчни води от тези предприятия през отчетната година), сключени договори и основни замърсители;
- 11.3.4. анализ на оползотворяването на утайките от ПСОВ. Предоставя се информация за:
 - Планирани и извършени анализи на утайките, включително от акредитирана лаборатория;
 - Използваните методи за третиране на утайките;
 - Описва се метода за оползотворяване, депониране и се извършва икономическа оценка, лев/тон сухо вещество за оползотворена/депонирана утайка;
 - Програма за оползотворяването на натрупаната преди и генерираната през регулаторния период утайка.

11.4. анализ и програма за подобряване на ефективността на дружеството:

- 11.4.1. анализ на енергийната ефективност за дейността по доставяне на вода на потребителите;
- 11.4.2. анализ на енергийната ефективност за дейността по отвеждане на отпадъчни води;
- 11.4.3. анализ на енергийната ефективност за дейността по пречистване на отпадъчни води;
- 11.4.4. анализ на ефективността на разходите за услугата доставяне на вода на потребителите;
- 11.4.5. анализ на ефективността на разходите за услугата отвеждане на отпадъчни води
- 11.4.6. анализ на ефективността на разходите за услугата пречистване на отпадъчни води;
- 11.4.7. анализ на ефективността на персонала за услугата доставяне на вода на потребителите;
- 11.4.8. анализ на ефективността на персонала за услугите отвеждане и пречистване;
- 11.4.9. анализ на събираемостта;
- 11.4.10. анализ на срока за отговор на писмени жалби на потребителите;
- 11.4.11. анализ на състоянието на водомерното стопанство, включително програма за последваща проверка на средствата за търговско измерване (водомери на водоизточници и водомери на СВО);
- 11.4.12. програма за подобряване на ефективността на дружеството;
- 11.4.13. стратегия за работа с потребителите, която включва план за подобряване на обслужването, план за разглеждане и отговор на жалби на потребители, както и план за намаляване на несъбраните вземания.

11.5. анализ и програма за управление на ВиК системите:

- 11.5.1. анализ на текущото състояние на ВиК системите;
- 11.5.2. програма за подобряване управлението на ВиК системите, включително разработване и внедряване на системи СКАДА, ГИС и други;
- 11.5.3. анализ във връзка с изпълнението на ПК14а присъединяване към водоснабдителната система;
- 11.5.4. анализ във връзка с изпълнението на ПК14б присъединяване към канализационната система;

11.6. анализ на производствената програма;

11.7. информация за водоснабдителните и канализационните системи, обслужвани от ВиК оператора, която включва:

- описание на водоизточниците;
- разрешителни за водовземане - №, дата на издаване и срок на валидност;

- разрешителни за заустване - №, дата на издаване и срок на валидност;
- 11.8.** Форматът и структурата на текстовата част на бизнес плана са задължителни, и се попълва от ВиК оператора в одобрен от Комисията образец.
- 12.** Направените анализи и програмата за подобряване на показателите за качество трябва да са в съответствие с представените данни в съответните справки в електронния модел на бизнес плана.
- 13.** Към техническата част на бизнес плана ВиК операторът представя и план за действие при бедствия и аварии. Този план урежда организацията, основните функции и задачите на длъжностните лица на ВиК оператора при бедствия и аварии.

Раздел III

Указания за попълване на електронния модел към бизнес плана

- 14.** Образецът на електронния модел към бизнес плана се публикува на интернет страницата на Комисията като файл с разширение .xls и е достъпен за изтегляне от всяко трето лице.
- 15.** Електронният модел към бизнес плана се състои от следните части:
 - 1. Приложение № 1 – Общи данни за ВиК оператора:
 - i. Справка № 1 – Анкетна карта
 - 2. Приложение № 2 – Техническа част на бизнес плана:
 - i. Справка № 2 – Променливи за изчисление на показателите за качество на предоставяните ВиК услуги;
 - ii. Справка № 3 – Показатели за качество на предоставяните ВиК услуги;
 - iii. Справка № 4.1 – Отчет и прогнозно ниво на добита и доставена вода за периода на бизнес плана
 - iv. Справка № 4.2 – Отчет и прогнозно ниво на потребление за периода на бизнес плана;
 - v. Справка № 5 – Персонал;
 - vi. Справка № 6 – Отчет и прогнозно ниво на потребление на електроенергия за периода на бизнес плана;
 - vii. Справка № 7 – Оползотворяване на утайки от ПСОВ;
 - viii. Справка № 8 – Ремонтна програма.
 - 3. Приложение № 3 - Икономическа част на бизнес плана:
 - i. Справка № 9 – Инвестиционна програма;
 - ii. Справка № 10 – Инвестиции и източници на финансиране;
 - iii. Справка № 11 – Амортизационен план на Дълготрайни Активи;
 - iv. Справка № 11.1 – Амортизация на новопридобити активи
 - v. Справка № 11.2 – Новопридобити активи през отчетната година
 - vi. Справка № 12 – Годишни разходи;
 - vii. Справка № 12.1 – Изменения на годишните разходи спрямо отчетната година;
 - 4. Приложение № 4 – Социална поносимост;
 - i. Справка № 13 – Анализ на социалната поносимост на предлаганите цени;
 - 5. Приложение № 5 – Прогнозни отчети
 - i. Справка № 14 – Прогнозен отчет за приходите и разходите;
 - ii. Справка № 15 – Прогнозен отчет за паричния поток;
 - 6. Приложение № 6 – Ценови модел:
 - i. Справка № 16 – Необходими приходи;
 - ii. Справка № 17 – Регулаторна база на активите;
 - iii. Справка № 18 – Оборотен капитал;
 - iv. Справка № 19 – Възвръщаемост на капитала;
 - v. Справка № 20 – Цени за доставяне на вода, отвеждане и пречистване на отпадъчни води;
 - 7. Приложение № 7 – Допълнителни пояснения:
 - i. Допълнителни пояснения към Показателите за качество на предоставяните ВиК

услуги.

16. При попълването на справките към съответните приложения на електронния модел ВиК операторите спазват следните правила:

1. Попълват се само клетки, които са оцветени в жълт цвят, освен ако в тези указания не е посочено друго. В някои от справките са включени инструкции под формата на коментари, които се вземат под внимание от ВиК операторите при попълването им.
2. В Справка № 2 качеството на информацията за съответния период се попълва с цифри от 1 до 4 в съответствие с т. 63. Пояснения за променливите се съдържат в Приложение № 7.
3. Справки № 3, № 17 и № 20 са резултативни и не се попълват. Справка № 11 е резултативна за периода на бизнес плана и се попълва само за отчетната година, като изключение прави част 1 от раздел III- Отчетна стойност на публични дълготрайни активи, предоставени на оператора за експлоатация и поддръжка, която се попълва и за периода на бизнес плана. Справка № 11.1. е резултативна и не се попълва. Справка № 12 е резултативна за регулирана дейност и се попълва само за нерегулирана дейност.
4. В Справка № 4.1 се попълва водния баланс на ВиК оператора, като се отчитат количествата добита и доставена вода, както и съпътстващите ги загуби.
5. В Справка № 4.2 за регулаторния период 2017 – 2021 г. се приема, че нивото на нефактурирана вода Q3A, не може да надхвърля 4 % от общото количество вода на вход система Q4.
6. В Справка № 5 се посочва само броят персонал на ЕПЗ по следните категории:
 - Персонал, зает в предоставянето на услугата доставяне вода на потребителите;
 - Персонал, зает в предоставянето на услугата отвеждане на отпадъчни води;
 - Персонал, зает в предоставянето на услугата пречистване на отпадъчни води;
 - Персонал, зает в нерегулирана дейност.
 - Персоналът, зает в административна и спомагателна дейност се разпределя и включва в посочените категории.
7. В Справка № 6 се попълва изразходваната електроенергия по видове услуги.
8. В Справка № 7 се попълва информация по отношение на произведените и оползотворени утайки от ПСОВ. Приема се правилото, че се обработва (оползотворява или депонира) първо утайка от по-старите периоди, до нейното пълно изчерпване. Оползотворяването на утайки означава използването им по методи, описани в Националния план за управление на утайките от градските пречиствателни станции за отпадъчни води в България. В оползотворените количества не се включват депонираните такива.

В собствените разходи за оползотворяване и депониране се отразяват всички вътрешни за ВиК оператора разходи, като: съответната част от разходите за възнаграждения и осигуровки на персонала, зает с оползотворяването и депониране на утайки, разходите за вътрешен транспорт и обработка и др. в хил. лв.

В разходите за външни услуги се посочват всички външни разходи, свързани с оползотворяването и депонирането на утайки, като: транспорт, химикали за обработка на утайките, външни услуги и др. в хил. лв.
9. В Справка № 8 се посочват оперативните ремонти по различните видове услуги и съоръжения. Посочват се обобщено количествените данни и стойността на съответните ремонтни дейности.
10. В Справка № 9 се посочват инвестициите на Ви К оператора за периода на бизнес плана, в хил. лв., без ДДС, натуралните им показатели и източника на финансиране. Инвестиционната програма се изготвя в съответствие със заложените в Единната система за регулаторна отчетност (ЕСРО) дефиниции и понятия за инвестиции при планиране и отчитане за регулаторни цели:
 - Дефиниция: „Инвестиция“ (капиталов разход) е всеки разход, извършен за придобиване, изграждане, подобрене или основен ремонт на дълготраен актив. Съгласно МСС и НСС за дълготраен актив се считат покупка, изграждане,

подобрения, модернизация и рехабилитация (списъка не е изчерпателен), водещи до подобряване на състоянието, удължаване на полезния живот, промяна във функционалното предназначение, подобряване на качеството на оказваните услуги, повишаване на капацитета или неговата стойност и др. За целите на регулаторното планиране и отчитане не се прилага стойностен праг за признаване на инвестиция/ ДМА.

- Термини и понятия: „Капиталов ремонт“ (инвестиция) е рехабилитацията на ВиК мрежа и на други съоръжения. „Оперативен ремонт“ (оперативен разход) е ремонт на ВиК мрежа и на други съоръжения, машини и оборудване. За капиталов ремонт на ВиК мрежа се счита и признава като инвестиция подмяната на тръба с дължина над 10 м. За оперативен ремонт на ВиК мрежа се счита и признава като оперативен разход подмяната на тръба с дължина под 10 м. Дължината на подменената тръба е единственото изискване за признаване на извършената рехабилитация на ВиК мрежата като инвестиция и последващото ѝ заприхождаване като актив с прилежащите му амортизации. Присъствието или отсъствието на разрешителни книжа за обекта не са условия за третирането и признаването му за регулаторни цели като инвестиция или разход.
11. В Справка № 10 се попълва информацията относно заемите, усвоени или предстоящи за усвояване от ВиК оператора за периода на бизнес плана.
 12. В Справка № 11 амортизационният план е разделен на следните категории активи от гледна точка на тяхната собственост и финансиране:
 - Собствени активи;
 - Публични активи, изградени със собствени средства;
 - Публични дълготрайни активи, предоставени на ВиК оператора за експлоатация и поддръжка.Всяка от гореизброените категории е разделена вертикално на услугите по Доставка на вода на потребителите, Отвеждане и Пречистване на отпадъчни води и хоризонтално по Отчетна стойност на активите, Годишна амортизационна квота, Натрупана амортизация до съответния период и Балансова стойност на активите. Справка № 11.1 е резултативна за отчетната година на Справка № 11.2, а за периода на бизнес плана на Справка № 9 и съдържа информация за новопридобити от инвестиции дълготрайни активи. През настоящия регулаторен период Комисията допуска през прогнозните години 100% заприхождаване на новопридобити от инвестиции дълготрайни активи и постоянно салдо на активите в процес на изграждане, равно на салдото им в края на отчетната година; относими към конкретната услуга. В справка № 11.2 част 1 – Отчетна стойност на дълготрайни активи се попълва за целия период, а част 2 – Годишна амортизационна квота се попълва само за отчетната година. Справката съдържа информация за новопридобити активи през отчетната година и активи с изтичащ полезен живот през периода на бизнес плана, прогнозна отчетна стойност и прогнозна годишна амортизация за периода на бизнес плана.
 13. Справка № 12 е резултативна на Справка №12.1. за регулираните услуги. Попълва се само за нерегулирана дейност.
 14. В Справка № 12.1. ВиК операторът попълва за 2015 г. данни за разходите по икономически елементи съгласно отчетността по ЕСРО. За периода на бизнес плана ВиК операторът отразява информацията за:
 - Прогнозираните увеличения на разходите спрямо 2015 г., съгласно чл.10 и чл. 21 от НРЦВКУ.
 - Прогнозираните намаления спрямо 2015 г. в резултат на ефективно управление, инвестиции или обективни външни фактори, които водят до намаляването на разходите.
 15. В Справка № 13 се отразяват:
 - Средно месечният доход на лице от домакинството в региона, обслужван от ВиК оператора. Необходимата информация за 2015 година се взема от НСИ.

16. Справки № 14 и 15 са предимно резултативни на Справки № 12 и № 16. ВиК операторът попълва само жълтите полета.

- За целите на Справка 15 се приема, че постъпленията и плащанията се извършват в същата година, в която са получени приходите и направени разходите

Глава трета

НАЧИН ЗА ИЗЧИСЛЕНИЕТО НА ПРОМЕНЛИВИТЕ, ФОРМИРАЩИ ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА КАЧЕСТВО НА ВИК УСЛУГИТЕ

17. В тази глава се конкретизират правилата за изчисляване на променливите, формиращи показателите за качество на ВиК услугите, и се определят допустимите източници на информация за тези променливи.

18. По отношение на *ПК1: Ниво на покритие с водоснабдителни услуги* се правят следните пояснения:

Променливата F1 се изчислява по следния начин: от общия брой на населението, регистрирано по постоянен адрес (iE5), се изважда броят на населението, което:

- попада в обслужваната от ВиК оператора територия, но не получава услугата доставяне на вода;
- се обслужва от друг ВиК оператор.

В случаите, когато има частично предоставяне на услугата доставяне на вода в определено населено място, броят на населението, което ползва услугата, се изважда от общия брой на населението в съответното населено място. Населението, което получава услугата доставяне на вода в частично обслужваните населени места, се изчислява, като броят на потребителите, които получават услугата, се умножи по средния брой на лицата от домакинство, приложим за съответното населено място, по данни от последното преброяване на НСИ.

Променливата iE5 се изчислява въз основа на данните и прогнозите на Националния статистически институт (НСИ) за население по области - I вариант при хипотеза за конвергентност за съответната област (реалистичен вариант).

Проверка за достоверност на данните се извършва с предоставяне на информация от системата за фактуриране на ВиК оператора и регистрите на НСИ.

19. По отношение на *ПК2а: качество на питейната вода по показателите, които подлежат на мониторинг, съгласно изискванията на наредбата по чл. 135, ал. 1, т. 3 от Закона за водите в големи зони на водоснабдяване* се правят следните пояснения:

При изчисляването на iD51a се сумират анализите, извършени от ВиК оператора в рамките на мониторинговите програми за различните показатели за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели в големи зони на водоснабдяване, определени в Приложение №1 на *Наредба №9 от 16.03.2001 г. за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели (Наредба №9 от 16.03.2001 г.)*, отговарящи на нормативните изисквания за големи зони на водоснабдяване от ВиК оператора за отчетната година.

При изчисляването на D51a се сумират анализите, извършени от ВиК оператора в рамките на мониторинговите програми за различните показатели за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели в големи зони на водоснабдяване, определени в Приложение №1 на *Наредба №9 от 16.03.2001 г. за отчетната година*.

Информацията, необходима за изчисляване на ПК2а: Качество на питейната вода в големи зони на водоснабдяване, се взема от регистъра за лабораторни изследвания (или еквивалентен), поддържан от ВиК оператора.

Проверка за достоверност на данните се извършва с предоставяне на годишния доклад на ВиК оператора до съответната регионална здравна инспекция (РЗИ) за отчетната година, както и информация от съответната РЗИ за отчетната година.

20. По отношение на *ПК2б: качество на питейната вода по показателите, които подлежат на мониторинг, съгласно изискванията на наредбата по чл. 135, ал. 1, т. 3 от Закона за водите в малки зони на водоснабдяване* се правят следните пояснения:

При изчисляването iD51b се сумира общият брой на анализите, извършени от ВиК оператора в рамките на мониторинговите програми за различните показатели за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели в малки зони на водоснабдяване, определени в Приложение №1 на Наредба №9 от 16.03.2001 г., отговарящи на нормативните изисквания за малки зони на водоснабдяване от ВиК оператора за отчетната година.

При изчисляването D51b се сумира общият брой на анализите, извършени от ВиК оператора в рамките на мониторинговите програми за различните показатели за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели в малки зони на водоснабдяване, определени в Приложение №1 на Наредба №9 от 16.03.2001 г. от ВиК оператора за отчетната година.

Информацията, необходима за изчисляване на ПК2б: Качество на питейната вода в малки зони на водоснабдяване, се взема от регистъра за лабораторни изследвания (или еквивалентен), поддържан от ВиК оператора.

Проверка за достоверност на данните се извършва с предоставяне на годишния доклад на ВиК оператора до съответната РЗИ за отчетната година, както и информация от съответната РЗИ за отчетната година.

21. По отношение на *ПК2в: изпълнение на мониторинга на качеството на питейната вода по обем и честота, определени с наредбата по чл. 135, ал. 1, т. 3 от Закона за водите* се правят следните пояснения:

При изчисляването на iD98 се сумират всички зони на водоснабдяване, които са с изпълнен мониторинг по обем и честота, съгласно нормативните изисквания за отчетната година.

При изчисляването на iD99 се сумират всички зони на водоснабдяване в обслужваната от ВиК оператора територия за отчетната година.

Информацията, необходима за изчисляване на ПК2в: Мониторинг на качеството на питейната вода, се взема от регистъра за лабораторни изследвания (или еквивалентен), поддържан от ВиК оператора.

Проверка за достоверност на данните се извършва с предоставяне на информация от съответната РЗИ за отчетната година.

22. По отношение на *ПК3: Непрекъснатост на водоснабдяването* се правят следните пояснения:

При изчисляването на D35 се сумират всички случаи през отчетната година на произведения между броя на засегнатото население от съответното прекъсване на водоснабдяването, и съответстващата му продължителност.

За целите на тази точка:

а. Прекъсване на водоснабдяването означава прекъсвания, продължаващи повече от 2 часа, причинени от авария във водоснабдителната система; недостатъчно налягане в мрежата; прекъсване работа на съоръжения по водоснабдителната система и други, и последващи мерки за ремонт/обновяване, които попадат в една от следните категории:

- непланирани прекъсвания;
- прекъсвания, за които потребителите не са уведомени;
- планови прекъсвания, за които потребителите са уведомени.

Продължителност на прекъсването е времето от преустановяването на водоснабдяването (затваряне на първи спирателен кран в последователността на спиране) до възстановяването на нормалното водоснабдяване (отваряне на последен спирателен кран в последователността на пускане).

б. Засегнатото население от прекъсване на водоснабдяването се определя на база на справка от географската информационна система (ГИС) на ВиК оператора или друга база данни, която показва взаимовръзка на потребителите и водоснабдителната мрежа. Въз основа на тази справка се установява броят на засегнатите потребители при съответното прекъсване на водоснабдяването. Полученият брой се умножава по средния брой на лица от домакинство, приложим за съответната територия, по данни от последното преброяване на

НСИ.

Информацията, необходима за изчисляване на ПК3: Непрекъснатост на водоснабдяването, се взема от регистъра за аварииите (или еквивалентен), системата за фактуриране и ГИС, поддържани от ВиК оператора.

Проверка за достоверност на данните се извършва с предоставяне на информация от регистъра на аварииите, системата за фактуриране и ГИС на ВиК оператора.

23. По отношение на *ПК4: Общи загуби на вода във водоснабдителните системи и срокове за тяхното намаляване* се правят следните пояснения:

Разликата между водата на вход водоснабдителна система АЗ (Q4 съгласно *Наредба №1 от 05.05.2006 г. за утвърждаване на Методика за определяне на допустимите загуби на вода във водоснабдителните системи*) и продадена фактурирана вода, iA10 (Q3 съгласно *Наредба №1 от 05.05.2006 г.*) представлява неносеща приходи вода (Q9 съгласно *Наредба №1 от 05.05.2006 г.*). Неносеща приходи вода се изчислява за отчетната година.

В допълнение на подадената информация за общи загуби на вода, ВиК операторът подава информация за количествата вода, предоставена на други ВиК оператори, както и информация за количествата вода, предоставена за непитейни нужди за отчетната година.

При изчисляването на променливата iC8 се включват само водопроводи за питейна вода и се изключват водопроводи, които още не са въведени в експлоатация или са изведени от експлоатация. Водопроводи, по които се подава вода към друг ВиК оператор, се изключват от променливата само в случаите, когато се използват изцяло за тази цел. Променливата iC8 се изчислява като средна стойност, равна на сбора на общата дължина на довеждащите водопроводи и разпределителната водопроводна мрежа, експлоатирани от ВиК оператора към началото и края на отчетната година, разделен на две.

Информацията, необходима за изчисляване на ПК4: Общи загуби на вода във водоснабдителните системи, се взема от системата за фактуриране, бази данни с измерените количества вода на вход водоснабдителна система и бази данни за изчисляване на неизмерената законна консумация или еквивалентни, поддържани от ВиК оператора.

Проверка за достоверност на данните се извършва с предоставяне на информация от съответните бази данни.

24. По отношение на *ПК5: Аварии на водоснабдителната система* се правят следните пояснения:

При изчисляването на D28 се сумират аварииите по водопроводната мрежа за отчетната година. ВиК операторът подава информацията разделена в следните категории:

- Аварии по довеждащи водопроводи;
- Аварии по разпределителни водопроводи;
- Аварии по арматури по водопроводната мрежа (СК, ПХ, въздушници, компенсатори, регулатори на налягане, други).

Аварии във връзката (водовземна скоба, фасонна част) между водопровода и сградното водопроводно отклонение се отчитат като аварии по водопровода.

Аварии по сградното отклонение и/или водомерния възел не се включват в изчисляването на променливата D28.

Променливата C8 се изчислява като средна стойност, равна на сбора на общата дължина на довеждащите водопроводи и разпределителната водопроводна мрежа, експлоатирани от ВиК оператора в началото и края на отчетната година, разделен на две. При изчисляването на променливата се включват само водопроводи за питейна вода и не се включват водопроводи, които още не са в експлоатация или са изведени от експлоатация.

Информацията, необходима за изчисляване на ПК5: Аварии по водопроводната мрежа, се взема от регистъра на аварииите (или еквивалентен) и ГИС, поддържани от ВиК оператора. Проверка за достоверност на данните се извършва с предоставяне на информация от съответните регистри.

25. ПК6: Налягане във водоснабдителната система:

„Водомерна зона“ има значението съгласно т.17 от §1 на ДР на НРКВКУ както следва:

Част от водопроводната мрежа, чийто граници са изрично дефинирани и в която се измерват количествата вода, които влизат и/или излизат от зоната, както и налягането на вход и/или изход зона.

Различните източници регламентират определени параметри на мрежата на водомерната зона - например брой имоти между 500-3000, дължина на водопроводна мрежа между 4-30 км и други. Доколкото липсва единна дефиниция се счита, че ВиК операторите следва сами да преценяват по какъв начин да зонират мрежата в съответствие с експлоатационните особености и поставените конкретни цели и задачи.

Броят водомерни зони в дадено населено място може да се променя, в зависимост от нивото на детайлност, до което ВиК операторът иска да достигне. В населени места с високи нива на загуби на вода, аварии или други проблеми може да се обособят по-малки водомерни зони, което да подпомогне процеса на откриване и отстраняване на причините за констатираните проблеми, след което водомерните зони да се увеличат.

Критична точка има значението съгласно т.18 от §1 на ДР на НРКВКУ, както следва: Точка във водомерната зона, където винаги трябва да се осигурява минимално налягане на водоснабдяване, по смисъла на наредбата по § 18, ал. 1 от Закона за устройство на територията. Мястото на критичната точка във водоснабдителната система може да се променя в зависимост от промяната на консумацията или в резултат от променящата се структура на системата.

Критичната точка в зоната е първият консуматор, който ще изпита недостатъчно налягане при промени във входа на водомерната зона. Критичната точка за дадена зона може да се променя – например при монтаж на хидрофорна уредба за определена сграда, същата вече няма да се разглежда като критична точка, респективно ще бъде определена новата такава. iDMAm се изчислява, като от общия брой водомерни зони се отчитат само тези зони, за които има постоянно измерване на дебит и налягане на вход/изход зона, с интервал на запис на данни от 15 минути и архивиране на данните в електронни бази данни, за период от минимум 1 година, и измервания в критична точка при необходимост.

iDMAт е общият брой на водомерните зони в обслужваната от ВиК оператора територия, и се определя както следва:

- Населени места с население < 2,000 жители съгласно регистрите на НСИ се приемат за една водомерна зона;
- Населени места с население между 2,000 и 10,000 жители съгласно регистрите на НСИ се приемат за една водомерна зона, освен ако ВиК операторът не планира вътрешно зонироване. В тези случаи се посочва общият брой водомерни зони за съответното населено място, в съответствие с планираните експлоатационни и инвестиционни мерки по години;
- Населени места с население > 10,000 жители съгласно регистрите на НСИ следва да бъдат вътрешно зонирани. ВиК операторът посочва общия брой водомерни зони за съответното населено място, в съответствие с планираните експлоатационни и инвестиционни мерки по години;

Информацията, необходима за изчисляване на ПК6: Налягане във водоснабдителната система, се взема от регистъра на активите, ГИС, база данни за контролни разходомери и дата логери, поддържани от ВиК оператора.

Проверка за достоверност на данните на информацията се извършва с предоставяне на информация от регистъра на активите, ГИС, база данни за контролни разходомери и дата логери, поддържани от ВиК оператора.

26. По отношение на *ПК7а: Ниво на покритие с услугата отвеждане на отпадъчни води* се правят следните пояснения:

Променливата wE4 се изчислява по следния начин: от общия брой на населението, регистрирано по постоянен адрес (iE5), се изважда броят на населението, което:

- попада в обслужваната от ВиК оператора територия, но не получава услугата отвеждане на отпадъчни води;
- не се обслужва от ВиК оператора.

В случаите, когато има частично предоставяне на услугата отвеждане на отпадъчни води в определено населено място, броят на населението, което ползва услугата, се изважда от общия брой на населението в съответното населено място. Населението, което получава услугата отвеждане на отпадъчни води в частично обслужваните населени места, се изчислява, като броя на потребителите, които получават услугата, се умножи по средния брой на лицата от домакинство, приложим за съответното населено място, по данни от последното преброяване на НСИ.

Променливата *iE5* се изчислява въз основа на данните и прогнозите на Националния статистически институт (НСИ) за население по области - I вариант при хипотеза за конвергентност за съответната област (реалистичен вариант).

Проверка за достоверност на данните се извършва с предоставяне на информация от системата за фактуриране на ВиК оператора и регистрите на НСИ.

27. По отношение на *ПК7б: Ниво на покритие с услугата пречистване на отпадъчни води* се правят следните пояснения:

Променливата *wE2* се изчислява по следния начин: от общия брой на населението, регистрирано по постоянен адрес (*iE5*), се изважда броят на населението, което:

- попада в обслужваната от ВиК оператора територия, но не получава услугата пречистване на отпадъчни води;
- не се обслужва от ВиК оператора.

В случаите, когато има частично предоставяне на услугата пречистване на отпадъчни води в определено населено място, броят на населението, което ползва услугата, се изважда от общия брой на населението в съответното населено място. Населението, което получава услугата пречистване на отпадъчни води в частично обслужваните населени места, се изчислява, като броя на потребителите, които получават услугата, се умножи по средния брой на лицата от домакинство, приложим за съответното населено място, по данни от последното преброяване на НСИ.

Променливата *iE5* се изчислява въз основа на данните и прогнозите на Националния статистически институт (НСИ) за население по области - I вариант при хипотеза за конвергентност за съответната област (реалистичен вариант).

Проверка за достоверност на данните се извършва с предоставяне на информация от системата за фактуриране на ВиК оператора и регистрите на НСИ.

28. По отношение на *ПК8: Качество на суровите отпадъчни води и на пречистените отпадъчни води* се правят следните пояснения:

При изчисляването на *iD97* се сумира броят на пробите, отговарящи на условията, включени в разрешителните за заустване, за отчетната година.

При изчисляването на *iD98* се сумира общия брой проби за качество на отпадъчните води, изискуеми съгласно разрешителните за заустване, за отчетната година.

Информацията, необходима за изчисляване на *ПК8: Качество на суровите отпадъчни води и на пречистените отпадъчни води*, се взема от регистъра за лабораторни изследвания (или еквивалентен), планове за взимане на проби и разрешителните за заустване.

Проверка за достоверност на данните се извършва с предоставяне на информация от съответната регионална инспекция по околната среда и водите, регистъра за лабораторни изследвания (или еквивалентен), планове за взимане на проби и разрешителните за заустване.

29. По отношение на *ПК9: Аварии на канализационната система* се правят следните пояснения:

При изчисляването на *wD38a* се сумират запущванията по канализационната мрежа, различни от тези в сградните канализационни отклонения за отчетната година. В сбора не се включват запущванията в помпените станции.

При изчисляването на *wD38b* се сумират запущванията по канализационната мрежа в сградните канализационни отклонения в частта, за която е отговорен ВиК операторът за отчетната година.

При изчисляването на *wD44* се сумират аварията по канализационната мрежа в резултат

на структурно разрушаване на канала за отчетната година.

Променливата $wC1$ се изчислява като средна стойност, равна на сбора на общата дължина на канализационната мрежа в началото и края на отчетната година, разделен на две. При изчисляването на променливата не се включва дължината на сградните канализационни отклонения.

Информацията, необходима за изчисляване на ПК9: Аварии на канализационната мрежа, се взема от регистъра за аварии (или еквивалентен) и ГИС, поддържани от ВиК оператора.

Проверка за достоверност на данните се извършва с предоставяне на информация от съответните регистри.

30. По отношение на *ПК10: Наводнения в имоти на трети лица, причинени от канализацията* се правят следните пояснения:

При изчисляването на $wF14$ се сумират оплакванията за наводнения на имоти от канализационната система за отчетната година.

$E10$ се изчислява като средна стойност, равна на сбора на броя на потребителите, обслужвани от оператора (регистрирани в система за фактуриране), които ползват услуга доставяне на вода на потребителите, в началото и края на отчетната година, разделен на две.

Информацията, необходима за изчисляване на ПК10: Наводнения в имоти на трети лица, причинени от канализацията, се взема от регистъра на оплакванията от потребители (или еквивалентен) и системата за фактуриране, поддържани от ВиК оператора.

Проверка за достоверност на данните се извършва с предоставяне на информация от регистъра на оплакванията от потребители (или еквивалентен) и системата за фактуриране, поддържани от ВиК оператора.

31. По отношение на *ПК11а: Енергийна ефективност за дейността по доставяне на вода на потребителите* се правят следните пояснения:

Променливата $zD1$ се изчислява като сума от действителното потребление на електрическа енергия от всички мощности за добив, пречистване и доставка на вода за отчетната година. В променливата се включват всички измерени чрез електромери кВтч за:

- изпомпване на сурова (непитейна) вода;
- пречистване (обеззаразяване) на вода;
- доставяне/разпределение на чиста вода;
- друго потребление за довеждане и разпределение на вода.

В променливата не се включва потреблението на електроенергия, която се изразходва за административна и спомагателна дейност.

При изчисляването на $A3(Q4)$, съгласно Наредба № 1 от 5.05.2006 г.) се сумира общото количество постъпила вода на вход водоснабдителна система за отчетната година.

Информацията, необходима за изчисляване на ПК11а: Енергийна ефективност за дейността по доставяне на вода на потребителите, се взема от база данни с измерените количества вода на вход водоснабдителна система и база данни за изразходваната електрическа енергия, поддържани от ВиК оператора.

Проверка за достоверност на данните се извършва с предоставяне на информация от съответните бази данни.

32. По отношение на *ПК11б: Енергийна ефективност за дейността по пречистване на отпадъчни води* се правят следните пояснения:

Променливата $wD13$ се изчислява като обща сума от изразходваните кВтч за отчетната година по пречистването на отпадъчни води.

При изчисляването на $wA2$ се сумира общото количество постъпила за пречистване отпадъчна вода на вход ПСОВ за отчетната година.

В променливата не се включва потреблението на електроенергия, която се изразходва за административна и спомагателна дейност.

Информацията, необходима за изчисляване на ПК11б: Енергийна ефективност за

дейността по пречистване на отпадъчни води, се взема от база данни с измерените количества вода на вход ПСОВ и база данни за изразходваната електрическа енергия, поддържани от ВиК оператора.

Проверка за достоверност на данните се извършва с предоставяне на информация от съответните бази данни.

33. По отношение на *ПК11в: Оползотворяване на утайките от ПСОВ* се правят следните пояснения:

При изчисляването на wA15 се сумира общото количество на сухото тегло на утайките от експлоатираните от ВиК оператора ПСОВ, произведени през годината, предхождаща отчетната година, и оползотворени до края на отчетната година, съгласно методите за оползотворяване на утайки, описани в Националния план за управление на утайки от градските пречиствателни станции за отпадъчни води в България.

При изчисляването на wA14 се сумира общото количество на сухото тегло на утайките от експлоатираните от ВиК оператора ПСОВ, произведени през годината, предхождаща отчетната година.

Информацията, необходима за изчисляване на ПК11в: Оползотворяване на утайките от ПСОВ, се взема от регистъра за утайките (или еквивалентен), поддържан от ВиК оператора.

Проверка за достоверност на данните се извършва с предоставяне на информация от регистъра за утайките (или еквивалентен).

34. По отношение на *ПК11г: Рехабилитация на водопроводната мрежа* се правят следните пояснения:

При изчисляването на D20 се сумират дължините на подменените и обновените разпределителни и довеждащи водопроводи за отчетната година.

Променливата С8 се изчислява като средна стойност, равна на сбора на общата дължина на довеждащите водопроводи и разпределителната водопроводна мрежа, експлоатирани от ВиК оператора в началото и края на отчетната година, разделен на две. При изчисляването на променливата се включват само водопроводи за питейна вода и не се включват водопроводи, които още не са в експлоатация или са изведени от експлоатация.

Информацията, необходима за изчисляване на ПК11г: Рехабилитация на водопроводната мрежа, се взема от регистъра на активите (или еквивалентен) и ГИС, поддържани от ВиК оператора.

Проверка за достоверност на данните се извършва с предоставяне на информация от съответните регистри и ГИС, схеми / чертежи на изпълнени линейни ВиК обекти; приложени Разрешения за ползване и/или потвърждение от съответната община за изпълнен обект..

35. По отношение на *ПК11д: Активен контрол на течовете* се правят следните пояснения:

При изчисляването на D9 се сумират дължините на водопроводите в км, за които е реализиран процес на регулярно обследване и активен контрол на течовете (включително чрез микрофони, корелатори, акустични логери и други), при който се откриват и отстраняват скрити течове през съответната година. Обследваните водопроводи се регистрират в регистъра на активите и ГИС.

Информацията, необходима за изчисляване на ПК11д: Активен контрол на течовете, се взема от регистъра на активите (или еквивалентен) и ГИС, поддържани от ВиК оператора. Верифицирането на данните се извършва с предоставяне на информация от съответните регистри и ГИС.

Променливата С8 има значението дадено в т.34.

При проверката за достоверност на данните се посочва информация не само за обследваната водопроводна мрежа, но и за броя на екипите извършващи тази дейност, ползваното оборудване, както и данни за откритите и отстранените скрити течове по видове активи (водопровод, СК, СВО, други).

36. По отношение на *ПК12г: Събираемост* се правят следните пояснения:

Променливата iG99 е общата сума на приходите с включен ДДС за услугите по доставяне на вода и отвеждане и пречистване на отпадъчни води на потребителите. В сумата на общите приходи се включват и приходите от лихви за забавени плащания.

Променливата iG98 е общата сума на вземанията на ВиК оператора от потребители и доставчици към края на отчетната година. Обезценката на вземанията и задълженията не се включва за целите на изчисляване на индикатора.

Променливата iG97 е общата сума на вземанията на ВиК оператора от потребители и доставчици към края на годината, предхождаща отчетната година. Обезценката на вземанията и задълженията не се включва за целите на изчисляване на индикатора.

37. По отношение на *ПК12д: Ефективност на привеждане на водомерите в годност* се правят следните пояснения:

Променливата iD45 включва сумата от всички водомери на СВО (средства за измерване), които са приведени в техническа и метрологична годност и отговарят на одобрения тип, които са монтирани на СВО през отчетната година. Включват се:

- Водомери тествани в лицензирана лаборатория и монтирани на СВО през отчетната година;
- Новозакупени водомери монтирани на СВО през отчетната година.

Променливата iE6 се изчислява като сума от всички водомери на СВО (средства за измерване), които са монтирани на сградни отклонения.

При изчисляването на променливи iD45 и iE6 не се включват водомери, които не са монтирани на СВО.

Информацията, необходима за изчисляване на *ПК12д: Ефективност на привеждане на водомерите в годност*, се взема от регистъра на водомери на СВО (средства за измерване), ГИС, система за фактуриране, поддържани от ВиК оператора.

Проверка за достоверност на данните се извършва с предоставяне на информация от регистъра на водомери на СВО (средства за измерване), ГИС, система за фактуриране.

38. По отношение на *ПК12е: Ефективност на изграждане на водомерното стопанство* се правят следните пояснения:

Променливата iD44 се изчислява като сума от всички водомери на СВО (средства за измерване), които са в техническа и метрологична годност и отговарят на одобрения тип. Включват се водомери, които са монтирани на СВО и чийто срок за последваща проверка е извън съответната отчетна година.

Информацията, необходима за изчисляване на *ПК12е: Ефективност на изграждане на водомерното стопанство*, се взема от регистъра на водомери на СВО (средства за измерване), ГИС, система за фактуриране, поддържани от ВиК оператора.

Проверка за достоверност на данните се извършва с предоставяне на информация от регистъра на водомери на СВО (средства за измерване), ГИС, система за фактуриране.

39. По отношение на *ПК13: Срок за отговор на писмени жалби на потребителите* се правят следните пояснения:

Променливата iF98 се изчислява като сбор от отговорените оплаквания от потребители на ВиК оператора за отчетната година от:

- услугата доставяне на вода;
- услугите отвеждане и пречистване на отпадъчни води;
- фактуриране за услугите доставяне на вода, отвеждане и пречистване на отпадъчни води.

Променливата iF99 се изчислява като сбор от общия брой на оплакванията, регистрирани в регистър на оплаквания от потребители на ВиК оператора за отчетната година, от:

- услугата доставяне на вода;
- услугите отвеждане и пречистване на отпадъчни води;
- фактуриране за услугите доставяне на вода, отвеждане и пречистване на отпадъчни води.

Отговорени оплаквания са всички оплаквания, на които ВиК оператора е дал отговор в рамките на 14 дни, считано от датата на регистрирането им в регистъра на оплаквания.

Множество оплаквания по един и същи проблем се смятат за отделни оплаквания.

Информацията, необходима за изчисляване на ПК13: Срок за отговор на писмени жалби на потребителите, се взема от регистър на оплаквания от потребители (или еквивалентен) на ВиК оператора.

Проверка за достоверност на данните се извършва с предоставяне на информация от регистър на оплаквания от потребители (или еквивалентен).

40. По отношение на *ПК14а: Присъединяване към водоснабдителната система* се правят следните пояснения:

Променливата iE8 се изчислява като се съберат всички поземлени имоти, присъединени към водоснабдителната система в сроковете и при условията, посочени в окончателните договори за присъединяване по чл. 84, ал. 2 от Закона за устройство на територията за отчетната година.

Променливата iE10 се изчислява като се съберат всички окончателни договори за присъединяване към водоснабдителната система, по които са изпълнени предварителните условия за присъединяване и сроковете за присъединяване изтичат до края на отчетната година.

Информацията, необходима за изчисляване на ПК14а: Присъединяване към водоснабдителната система, се взема от бази данни за сключени и изпълнени договори за присъединяване на ВиК оператора.

Проверка за достоверност на данните се извършва с предоставяне на информация от съответните бази данни.

41. По отношение на *ПК14б: Присъединяване към канализационната система* се правят следните пояснения:

Променливата iwE8 се изчислява като се съберат всички поземлени имоти, присъединени към канализационната система в сроковете и при условията, посочени в окончателните договори за присъединяване по чл. 84, ал. 2 от Закона за устройство на територията за отчетната година.

Променливата iwE10 се изчислява като се съберат всички окончателни договори за присъединяване към канализационната система, по които са изпълнени предварителните условия за присъединяване и сроковете за присъединяване изтичат до края на отчетната година.

Информацията, необходима за изчисляване на ПК14б: Присъединяване към канализационната система, се взема от бази данни за сключени и изпълнени договори за присъединяване на ВиК оператора.

Проверка за достоверност на данните се извършва с предоставяне на информация от съответните бази данни.

42. По отношение на *ПК15а: Ефективност на персонала за услугата доставяне на вода на потребителите* се правят следните пояснения:

Променливата B1 се изчислява като средна стойност, равна на сбора на персонала на еквивалентна пълна заетост (ЕПЗ), зает в предоставянето на услугата доставяне на вода на потребителите (като се включва постоянно назначения и временно назначения персонал) в началото и края на отчетната година, разделен на две. В броя на персонала на ЕПЗ за предоставяне на услугата доставяне на вода за потребителите, се включва персонала, пряко зает в предоставяне на услугата и дял от персонала, който не може да бъде причислен към конкретна ВиК услуга, определен по следната формула:

$$\text{ОПДВ} = \text{ОП} * \text{ПДВ} / (\text{ПДВ} + \text{ПОПВ})$$

Където:

ОПДВ е делът от персонала, на ЕПЗ, зает в административна и спомагателна дейност, който се преразпределя към персонала на ЕПЗ, зает в предоставяне на услугата доставяне на вода.

ОП е общият брой на персонала, зает в административна и спомагателна дейност, който не може да бъде причислен към конкретна ВиК услуга;

ПДВ е персоналет на ЕПЗ, пряко зает в предоставяне на услугата доставяне на

вода;

ПОПВ е персоналът на ЕПЗ, пряко зает в предоставяне на услугите отвеждане и пречистване на вода.

Променливата С24 се изчислява като средна стойност, равна на сбора на броя на сградните водопроводни отклонения в началото и края на отчетната година, разделен на две.

Информацията, необходима за изчисляване на ПК15а: Ефективност на персонала за услугата доставяне на вода на потребителите, се взема от базата данни с длъжностите и задълженията на персонала на ВиК оператора и регистъра на активите (или еквивалентни бази данни).

Проверка за достоверност на данните се извършва с предоставяне на информация от базата данни с длъжностите и задълженията на персонала и регистъра на активите (или еквивалентни бази данни).

43. По отношение на *ПК15б: Ефективност на персонала за услугите отвеждане и пречистване* се правят следните пояснения:

Променливата wB1се изчислява като средна стойност, равна на сбора на персонала на еквивалентна пълна заетост (ЕПЗ), зает в предоставянето на услугите отвеждане и пречистване на отпадъчни води (като се включва постоянно назначения и временно назначения персонал), в началото и края на отчетната година, разделен на две. В персонала на ЕПЗ, зает в предоставяне на услугите отвеждане и пречистване на вода, се включва персонала, пряко зает в предоставяне на услугата и дял от персонала, който не може да бъде причислен към конкретна ВиК услуга, определен по следната формула.

$$\text{ОППОПВ} = \text{ОП} * \text{ПОПВ} / (\text{ПДВ} + \text{ПОПВ})$$

Където:

ОППОПВ е делът от персонала на ЕПЗ, зает в административна и спомагателна дейност, който се преразпределя към персонала на ЕПЗ, зает в предоставяне на услугите отвеждане и пречистване на вода.

ОП е общият брой на персонала, зает в административна и спомагателна дейност, който не може да бъде причислен към конкретна ВиК услуга;

ПДВ е персоналът на ЕПЗ, пряко зает в предоставяне на услугата доставяне на вода;

ПОПВ е персоналът на ЕПЗ, пряко зает в предоставяне на услугите отвеждане и пречистване на вода.

Променливата С29 се изчислява като средна стойност, равна на сбора на броя на сградните канализационни отклонения в началото и края на отчетната година, разделен на две.

Информацията, необходима за изчисляване на ПК15б: Ефективност на персонала за услугите отвеждане и пречистване, се взема от базата данни с длъжностите и задълженията на персонала на ВиК оператора и регистъра на активите (или еквивалентни бази данни).

Проверка за достоверност на данните се извършва с предоставяне на информация от базата данни с длъжностите и задълженията на персонала на ВиК оператора и регистъра на активите (или еквивалентни бази данни).

Глава четвърта

ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА КАЧЕСТВО

44. В тази глава се определя начина за оценка на показателите за качество на ВиК услугите по смисъла на чл. 37, ал. 1 от НРКВКУ.

45. За целите на тази глава:

а. разликата между индивидуалните годишни целеви нива на съответния показател за качество, предвидени в бизнес плана на ВиК оператора за годината, предхождаща отчетната година и за отчетната година, се нарича одобрена стъпка.

б. разликата между индивидуалното годишно целево ниво на съответния показател за

качество за предходната отчетна година, предвидено в бизнес плана и реално постигнатото индивидуално ниво на този показател за отчетната година се нарича реална стъпка. За първата година от регулаторния период за изчисляването на одобрената и реална стъпка се използват данните за 2015 г.

46. Съотношението на разликата между одобрената и реалната стъпка на показателите за качество към реалната стъпка, формира процента на изпълнение на одобрената стъпка. Този процент се изчислява чрез следната формула (%):

$$\text{ПИп} = [(\text{ОСп} - \text{РСп}) / \text{ОСп}] * 100,$$

където:

ПИп е процентът на изпълнение.

ОСп е одобрената стъпка,

РСп е реалната стъпка,

п – отчетна година.

ОСп е одобрената стъпка, която се определя чрез следната формула

$$\text{ОСп} = \text{ОИНПК}_{\text{п}-1} - \text{ОИНПК}_{\text{п}},$$

където:

ОИНПКп е предвиденото в бизнес плана индивидуално годишно целево ниво на показател за качество,

РСп е реалната стъпка, която се определя чрез следната формула:

$$\text{РСп} = \text{ОИНПК}_{\text{п}-1} - \text{ПИНПК}_{\text{п}},$$

където:

ПИНПКп е реално постигнатото индивидуално ниво на показател за качество,

47. Четирите нива на оценката на изпълнение са еднакви за всички ВиК оператори и се определят в следните граници:

а. Добро – изпълнение, при което постигнатото изпълнение (ПИп) е по-голямо или равно на 90%;

б. Средно – изпълнение, при което постигнатото изпълнение (ПИп) е по-малко от 90% и е по-голямо или равно на 60%;

в. Лошо – изпълнение, при което постигнатото изпълнение (ПИп) е по-малко от 60% и е по-голямо или равно на 20%;

д. Пълно неизпълнение – изпълнение, при което постигнатото изпълнение (ПИп) е по-малко от 20%.

Глава пета

ЕДИННИ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ЕФЕКТИВНОСТ. ФИНАНСОВИ КОРЕКЦИИ

48. В тази глава се определят единните показатели за ефективност по смисъла на чл. 13, ал. 3 от ЗРВКУ, начините на изчисляване на финансовите корекции по Глава пета, които се налагат за тяхното изпълнение/неизпълнение, както и минималните и максималните стойности на финансовите корекции по смисъла на чл. 37, ал. 5 от НРКВКУ.

49.1. За регулаторен период 2017-2021 г. се приемат следните единни показатели за ефективност:

а. ПК2а

б. ПК6

в. ПК11г

г. ПК12г

д. ПК12е

49.2. Финансовите корекции при изпълнение или неизпълнение на единните показатели за ефективност се изчисляват като процент на увеличение или намаление на всяка отделна единична цена по чл. 2, ал. 1, т. 1-3 и ал. 3 от НРЦВКУ.

50. Процентът на увеличението/намалението в резултат на корекциите за всеки един показател за ефективност е 0,3%. както следва:

а. За показател ПК2а – 0.3 %;

б. За показател ПК6 – 0.3 %;

в. За показател $ПК11г$ – 0.3 %;

г. За показател $ПК12г$ – 0.3 %.

д. За показател $ПК12е$ – 0.3 %.

51. При добро изпълнение на показателите за ефективност процентът увеличение е равен на процента, определен за съответния показател.

52. При средно изпълнение на показателите за ефективност не са предвиждат финансови корекции.

53. При лошо изпълнение на показателите за ефективност процентът намаление е равен на процента, определен за съответния показател.

54. При пълно неизпълнение на показателите за ефективност процентът намаление е равен на два пъти процента, определен за съответния показател.

55. Финансовите корекции се налагат по реда на НРЦВКУ.

Глава шеста

РЕД ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ГРУПИТЕ ВИК ОПЕРАТОРИ

56. В тази глава се урежда редът за определяне на групите ВиК оператори по смисъла на чл. 23 от НРКВКУ.

57. Определянето на групите ВиК оператори се извършва в зависимост от специфичните условия на дейността им. Специфичните условия на дейността на ВиК операторите включват:

а. брой на обслужваното население (%), който представлява съотношението между броя на обслужваното население от съответния ВиК оператор и общия брой на обслужваното население за всички ВиК оператори.

б. приходи от предоставяните ВиК услуги (%), които представляват съотношението между приходите от предоставяне на ВиК услуги на съответния ВиК оператор и сумата на приходите от предоставяне на ВиК услуги на всички ВиК оператори.

в. количество подадена вода на вход водоснабдителна система (%), което представлява съотношението между количеството подадена вода на вход водоснабдителна система на съответния ВиК оператор и количеството подадена вода на вход водоснабдителна система на всички ВиК оператори.

58. Специфичните условия на дейността имат следните коефициенти на относителна тежест:

а. за брой на обслужваното население – 0.45;

б. за приходи от предоставяните ВиК услуги – 0.35;

в. за количество подадена вода на вход водоснабдителна система – 0.20.

59. Претеглените специфични условия се изразяват с произведението между специфичните условия и коефициентите на относителна тежест. На тази база Комисията изчислява за всеки ВиК оператор общ претеглен процент на специфичните условия (ОППСУ), който се изразява като сума от претеглените специфични условия.

60. В зависимост от стойността на общия претеглен процент на специфичните условия се определят следните групи ВиК оператори:

а. Големи ВиК оператори, в която попадат ВиК оператори със стойност на ОППСУ по-голяма или равна на 3.00 %;

б. Средни ВиК оператори, в която попадат ВиК оператори със стойност на ОППСУ по-малка от 3.00% и по-голяма или равна на 0.95%;

в. Малки ВиК оператори, в която попадат ВиК оператори със стойност на ОППСУ по-малка от 0.95 % и по-голяма или равна на 0.2%;

г. Микро ВиК оператори, в която попадат ВиК оператори със стойност на ОППСУ по-малка от 0.2%.

61. Групите ВиК оператори се определят с решение на Комисията и се публикуват на интернет страницата ѝ съгласно §6 от ПЗР на НРКВКУ.

Глава седма

ИЗИСКВАНИЯ КЪМ КАЧЕСТВОТО НА ИНФОРМАЦИЯТА, КОЯТО ВИК ОПЕРАТОРИТЕ ПРЕДОСТАВЯТ НА КОМИСИЯТА

62. В тази глава се уреждат структурата и съдържанието на годишните отчетни доклади, предоставяни от ВиК операторите на Комисията, изискванията към качеството на информацията по Глава втора, както и нивата за оценка на качеството на информацията по смисъла на чл. 33 от НРКВКУ.

63. ВиК операторът предоставя на Комисията информацията за променливите по Глава трета чрез проекта на бизнес план и годишните отчетни доклади. При предоставяне на информацията ВиК операторът посочва нейния източник и прилага справка, подписана от компетентно лице от институцията, предоставила информацията. За информация, получена от публично достъпни регистри или бази данни, се посочва само нейния източник и датата на достъп.

64. ВиК операторът създава регистрите и базите данни, посочени в тези указания, в срокове както следва:

а. ВиК операторите от групата на големите и средните дружества - не по-късно от края на втората година от регулаторния период 2017-2021 г., или до края на 2018 г.

б. ВиК операторите от групата на малките дружества - не по-късно от края на четвъртата година от регулаторния период 2017-2021 г., или до края на 2020 г.

в. ВиК операторите от групата на микро дружества - не по-късно от края на петата година от регулаторния период 2017-2021 г., или до края на 2021 г.

65. До изтичане на срока по т. 64 ВиК операторът може да предостави информацията, която следва да се съдържа в неговите регистри, от наличните си бази данни. След изтичане на срока посочен в т. 64 информация, която следва да се предостави от регистри на ВиК оператора, но вместо това е предоставена от други бази данни, се оценява с най-ниското качество съгласно т. 66 (липсва информация).

66. Четирите нива за оценка на качеството на информацията, съдържаща се в отчетните доклади, се определят за всеки отделен показател за качество, както следва:

а. Добро качество (оценка 1 за целите на електронния модел) – данните са получени от достоверни регистри или бази данни (в зависимост от изискванията към източниците на информация по Глава втора и трета), основаващи се на интензивни измервания и създадени при използване на процедури и анализи, които са правилно документирани и са признати за най-добрите методи на оценка;

б. Средно качество (оценка 2 за целите на електронния модел) – данните са както при степен добро качество, но с незначителни недостатъци (например частично липсваща първична документация, остарели методи на оценка или позоваване на непотвърдени отчети, или ограничена част от данните се основават на екстраполация);

в. Лошо качество (оценка 3 за целите на електронния модел) – данните се основават на екстраполация от ограничен набор от регистри или бази данни или имат значителни процедурни отклонения;

г. Липсва информация (оценка 4 за целите на електронния модел) – не е подадена информация или данните се основават на непотвърдени отчети.

67. При подаването на отчетните доклади ВиК операторите дават и предварителна оценка за качеството на информацията за всеки показател за качество, направена в съответствие с т. 66.

68. Комисията може да приеме предварителната оценка за качеството на информацията, изготвена от ВиК оператора или да направи самостоятелна пълна или частична оценка. При различие в оценката на ВиК оператора и Комисията предимство има оценката на Комисията, която се обосновава.

69. Структурата на отчетните доклади предоставяни от ВиК операторите:

1. Описание на ВиК оператора, основна информация:

1. Услуги, предоставяни от ВиК оператора;

2. Модел на управление – кратко описание на текущото състояние от гледна точка на управлението на дружеството – договор (с асоциация по ВиК, концесионен),

- структура на капитала;
- 3. Обслужвана територия (площ, населени места), топология на обслужваната територия, начин на добиване на вода;
- 4. Обобщена информация за количества по услуги;
- 5. Вода от друг оператор – получавана, продавана;
- 6. Пречистване от друг оператор – получаване, обработване;
- 7. Налични сертификати:
 - i. по опазване на околна среда
 - ii. по управление на качеството и др.
- 8. Други специфични обстоятелства, влияещи на работа на ВиК оператора.
- 2. Техническа част:
 - 1. Анализ на постигнатите нива на показателите за качество на предоставяните услуги;
 - 2. Анализ на производствената програма, анализ на нивото на потребление за отчетната година;
 - 3. Анализ на енергийния баланс на ВиК оператора – потребена и произведена ел. енергия, енергийна ефективност;
 - 4. Анализ на ремонтната програма по системи и услуги. Анализ на аварията;
 - 5. Резултати и анализ на качеството на водата за питейно битови цели;
 - 6. Резултати от провеждания мониторинг върху качеството на входящите и изходящите потоци на ПСОВ за основните наблюдавани показатели; съответствие с изискванията към пречистените отпадъчни води;
 - 7. Анализ на данните от извършвания мониторинг върху качеството на заустваните производствени отпадъчни води в градската канализация, за пречистване в ПСОВ; оценка на въздействието върху работата на системата и ПСОВ, ако са констатирани залпови изпускания на замъррителни вещества от отделни предприятия; график за извършване на контролните пробонабирания през годината, следваща отчетната;
 - 8. Утайки от ПСОВ; резултати от извършени анализи на добитите утайки, вкл. от акредитирани лаборатории.
- 3. Икономическа част:
 - 1. Анализ на общото финансово състояние на компанията;
 - 2. Анализ на приходите и разходите на ВиК оператора;
 - 3. Анализ на предвидените бъдещи разходи и реално извършените;
 - 4. Анализ на персонала;
 - 5. Анализ на целите на инвестиционната програма и нейния ефект върху подобряване качеството на ВиК услугите;
 - 6. Дълготрайни активи – анализ на заприходените и отписани ДА през отчетната година, амортизационен план;
 - 7. Анализ на събираемостта;
 - 8. Анализ на привлечения капитал;
 - 9. Анализ на социалната поносимост;
 - 10. Анализ на оборотния капитал – вземания, материални запаси, задължения.
- 70. Електронният модел към отчетните доклади се състои от следните части:
 - a. Приложение 1 – Общи данни за ВиК оператора:
 - i. Справка № 1 – Обща информация
 - 2. Приложение 2 – Доклад по изпълнението на техническа част на бизнес плана
 - i. Справка № 2 – Променливи за изчисление на показателите за качество на предоставяните ВиК услуги
 - ii. Справка № 3 – Показатели за качество на предоставяните ВиК услуги
 - iii. Справка № 4 – Отчет за достигнато ниво на потребление
 - iv. Справка № 5 – Подадени и фактурирани водни количества
 - v. Справка № 6 – Разрешени и добити водни количества и монтирани водомери

- на водоизточниците
 - vi. Справка № 7 – Разрешени и заустени отпадъчни води
 - vii. Справка № 8 – Брой водомери на СВО, преминали последваща проверка/подменени
 - viii. Справка № 9 – Отчет на потреблението на ел.енергия
 - ix. Справка № 10 – Отчет за ремонтната програма
 - x. Справка № 11 - Брой аварии във водоснабдителната и канализационната системи
 - xi. Справка № 12 – Отчет и разчет на броя анализи на питейна вода
 - xii. Справка № 13 – Отчет и разчет на броя проби на отпадъчни води, изискуеми съгласно разрешителните за заустване
 - xiii. Справка № 14 – Произведени и оползотворени утайки от ПСОВ
 - 3. Доклад по икономическа част на бизнес плана
 - i. Справка № 15 – Отчет за приходи и разходи
 - ii. Справка № 16 – Отчет за паричните потоци
 - iii. Справка № 17 – Отчет на признатите годишни разходи
 - iv. Справка № 18 – Отчет и разчет на увеличението и намалението на признатите годишни разходи
 - v. Справка № 19 – Отчет и разчет на инвестиционната програма
 - vi. Справка № 20 – Отчет на амортизационния план на дълготрайните активи
 - vii. Справка № 21 – Отчет на регулаторната база на активите
 - viii. Справка № 22 – Отчет на нормата на възвръщаемост на капитала
 - ix. Справка № 23 – Отчет на персонала
 - 4. Допълнителни пояснения
 - i. Допълнителни пояснения към Показателите за качество на предоставяните ВиК услуги
71. Към електронния модел на отчетните доклади се прилагат съответно правилата на т. 14 и т. 16.
72. Годишните доклади трябва да бъдат подписани от лице с представителна власт и главен счетоводител и подпечатани с печата на ВиК оператора.
- 73.1. В съответствие с изискванията на чл. 34. ал. 5 от НРЦВКУ ВиК операторите представят на Комисията одиторски доклад за спазването на правилата за водене на ЕСРО.
- 73.2. Одиторът следва да удостовери, че годишните отчетни справки за регулаторни цели са изготвени в съответствие с правилата и инструкциите на Единната система за регулаторна отчетност.
- 73.3. ВиК операторите представят годишни финансови отчети и доклади за дейността, заедно с одиторските доклади.

Глава осма

ИЗИСКВАНИЯ КЪМ СИСТЕМИТЕ НА ВИК ОПЕРАТОРИТЕ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО НА ДЕЙНОСТТА ПО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА БИЗНЕС ПЛАНОВЕТЕ И ЗА ВЪТРЕШЕН КОНТРОЛ

74. ВиК операторите въвеждат вътрешна организация, която води до постигането на цели за управление на качеството на дейността по изпълнение на бизнес плановите и за вътрешен контрол.
75. Целите по т. 74 се постигат чрез въвеждане на следните механизми по смисъла на Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор:
- 1. контролна среда;
 - 2. управление на риска;
 - 3. контролни дейности;
 - 4. информация и комуникация;
 - 5. мониторинг.

76. Изпълнението на изискването за въвеждане на механизмите по т. 75, с които се постигат целите по т. 74, се доказва с представянето на сертификати за внедрени стандарти за системи за управление БДС EN ISO 9001:2008, БДС EN ISO 14001:2004, BS OHSAS 18001:2007. ВиК операторите от групата на големите и средните дружества внедряват тези стандарти до края на третата година от регулаторен период 2017-2021 г., или до края на 2019 г.

77. ВиК операторите от групата на малките дружества може да представят само сертификат БДС EN ISO 9001:2008 и да докажат изпълнението на останалите изисквания с писмени документи (например правилници за вътрешния трудов ред, счетоводни политики и т.н.), показващи въвеждането на механизмите по т. 75, с които се постигат целите по т. 74.

78. ВиК операторите от групата на микро дружества може да докажат изпълнението на останалите изисквания с писмени документи (например правилници за вътрешния трудов ред, счетоводни политики и т.н.), показващи въвеждането на механизмите по т. 75, с които се постигат целите по т. 74.

Глава девета

ПУБЛИЧНОСТ НА ИНФОРМАЦИЯТА И ОТНОШЕНИЯ С ПОТРЕБИТЕЛИТЕ

79. ВиК операторите създават и поддържат интернет страница на български език, която отговаря на следните изисквания:

1. Достъпна е за всички потребители на територията на страната;
2. Не събира лични данни от потребителите, освен за целите на предоставяне на електронни услуги;
3. Предоставя своевременно информация за всички планирани и аварийни ремонти, включително относно тяхната очаквана продължителност;
4. Съдържа информация за контакт с ВиК оператора, включително телефон, електронен адрес и приемно време за среща с физически и юридически лица по жалби, въпроси и консултации;
5. Дава възможност за подаване на жалби, молби и сигнали от физически и юридически лица, като ги регистрира с входящ номер;
6. Дава възможност на потребителите да извършват проверка за фактурирани ВиК услуги и срокове за заплащането им, периода на извършване на следващ отчет, както и да подават самоотчет;
7. Съдържа друга информация, посочена в нормативен акт.

79.1. ВиК операторите от групата на големите и средните дружества създават интернет страница по т.79 до края на първата година от регулаторен период 2017-2021 г., или до края на 2017 г. и обновяват текущо същата.

79.2. ВиК операторите от групата на малките и микро дружества създават интернет страница по т.79 до края на втората година от регулаторен период 2017-2021 г., или до края на 2018 г. и обновяват текущо същата

80. ВиК операторите публикуват на своята интернет страница инвестиционната и ремонтната програми от одобрения бизнес план, утвърдени и одобрени цени на ВиК услуги, годишни финансови отчети, общи условия за предоставяне на ВиК услуги на потребителите, и друга информация, предвидена в нормативен акт.

81. ВиК операторите поддържат 24 часова телефонна линия за връзка с потребители.

82. ВиК операторите определят приемно време веднъж седмично за среща с физически и юридически лица по жалби, въпроси и консултации. На интернет страницата на дружеството се публикува датата и мястото на приемното време, реда за записване и друга необходима информация.

Глава десета

СПИСЪК НА СИСТЕМИТЕ, РЕГИСТРИТЕ И БАЗИТЕ ДАННИ

83. ВиК операторите въвеждат и поддържат следните системи и регистри по смисъла на

тези указания:

1. Регистър на активи;
2. Географска информационна система (ГИС);
3. Регистър на аварии;
4. Регистър на лабораторни изследвания за качеството на питейните води;
5. Регистър на лабораторни изследвания за качеството на отпадъчните води;
6. Регистър на оплаквания от потребители;
7. Регистър за утайките от ПСОВ;
8. Регистър на водомерите на СВО (средства за измерване);
9. Система за отчитане и фактуриране;
10. Счетоводна система.

84. ВиК операторите въвеждат и поддържат следните бази данни по смисъла на тези указания:

1. База данни с измерените количества вода на вход ВС;
2. База данни за контролни разходомери и дата логери;
3. База данни за изчисляване на неизмерената законна консумация;
4. База данни за изразходваната електрическа енергия;
5. База данни с измерените количества вода на вход ПСПВ;
6. База данни с измерените количества вода на вход ПСОВ;
7. База данни за сключени и изпълнени договори за присъединяване;
8. База данни с длъжностите и задълженията на персонала на ВиК оператора.

3. Приема Електронни модели за бизнес план и цени и за годишни отчетни данни.

В заседанието по **точка втора** участват членовете на Комисията Ремзи Осман, Светла Тодорова, Александър Йорданов, Владко Владимиров, Георги Златев, Валентин Петков, Димитър Кочков.

Решението е взето със **седем гласа „за“**, от които **два гласа** (В. Петков, Д. Кочков) на членове на Комисията със стаж във В и К сектора.

По т.3. Комисията разглежда доклад относно **Указания по прилагането на Наредба за регулиране на цените на В и К услугите (НРЦВКУ) за следващия регулаторен период, започващ от 01.01.2017 г.**

На основание чл. 6, ал. 1, т. 4 от Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги (ЗРВКУ) Комисията за енергийно и водно регулиране дава писмени указания относно прилагането на подзаконовите нормативни актове, предвидени в ЗРВКУ, приети от Министерския съвет по предложение на КЕВР. Съгласно чл. 16 от ЗРВКУ указанията, дадени от Комисията относно образуването на цените, са задължителни за ВиК операторите и за предприятията по чл. 2, ал. 3 от ЗРВКУ.

С Постановление на Министерския съвет № 8 от 18.01.2016 г., обн. ДВ, бр. 6 от 22.01.2016 г., в сила от 22.01.2016 г. е приета Наредба за регулиране на цените на водоснабдителните и канализационни услуги (НРЦВКУ), която ще се прилага за регулаторен период, започващ от 01.01.2017 г. На основание чл. 1, ал. 2 и ал. 3 от НРЦВКУ, Комисията дава писмени указания по прилагането на наредбата, преди началото на регулаторния период.

С доклад вх. № В-Дк-61 от 14.03.2016 г. работната група по Заповед № 3-В-105/01.12.2014 г. предложи проект на *Указания за образуване на цените на ВиК услуги чрез метода „горна граница на цени“ за регулаторен период 2017-2021 г. (проект на Указания)*, приет от Комисията с решение по т. 2 от Протокол №52 от 21.03.2016 г., и за който е проведено обществено обсъждане на 29.03.2016 г.. в сградата на КЕВР.

Проведено обществено обсъждане:

С писмо на КЕВР с изх. № В-04-00-37/24.03.2016 г. като заинтересовани лица бяха поканени Министерство на регионалното развитие и благоустройството (МРРБ), Министерството на околната среда и водите (МОСВ), Национален браншов синдикат "Водоснабдител"- КНСБ, Конфедерация на работодателите и индустриалците в България, Българска асоциация по водите (БАВ), Съюза на ВиК операторите в Република България, Федерация на потребителите в България, Федерация (строителство, индустрия и водоснабдяване) – Подкрепа и Комисия за защита на потребителите (КЗП). На общественото обсъждане присъстваха представители на МРРБ, Национален браншов синдикат "Водоснабдител"- КНСБ, Съюз на ВиК операторите в Република България и граждани.

С писмо на КЕВР с изх. № В-04-00-2/24.03.2016 г. като заинтересовани лица бяха поканени ВиК операторите в Република България, както и "Напоителни системи" ЕАД, гр. София и Предприятие "Язовири каскади" към "НЕК" ЕАД. На общественото обсъждане присъстваха представители на "ВиК" ЕООД, гр. Благоевград, "ВиК" ЕАД, гр. Бургас, "ВиК - Варна" ООД, гр. Варна, "ВиК" АД, гр. Ловеч, "ВиК" ООД, гр. Монтана, "ВКС" ЕООД, гр. Пещера, "ВиК" ЕООД, гр. Плевен, "Бяла" ЕООД, гр. Севлиево, "ВиК" ЕООД, гр. Смолян, "ВиК" ЕООД, гр. София, "Софийска вода" АД, "ВиК" ЕООД, гр. Хасково и "ВиК" ЕООД, гр. Ямбол.

Поставените в хода на общественото обсъждане коментари относно проекта на Указания за образуване на цените на ВиК услуги чрез метода „горна граница на цени“ за регулаторен период 2017-2021 г., както и становищата на работната група по тях са както следва:

1. Представител на Съюз на ВиК операторите в Република България и "ВиК" ЕАД, град Бургас се изказва против изискването за представяне на договори за бъдещи заеми или писмо за намерения, т.к. ВиК операторите следва да прилагат изискванията на Закона за обществените поръчки (ЗОП).

Становище по коментара: В т.27.3 на проекта на Указания е поставено изискване, че прогнозни инвестиции с привлечени средства се вземат предвид единствено при условие, че ВиК операторът представи предварителен договор с кредитна институция, който отчита специфичните условия за сектора и съдържа пазарно-ориентирана цена на привлечения капитал. Това не е ново изискване, същото се съдържа и в т.38.3, буква „е“ на Указания за формата и съдържанието на информацията необходима за изготвяне на петгодишен бизнес план за развитието на дейността на В и К операторите, приети с решение на Комисията по т.11 от Протокол №70/14.04.2008 г. Целта на указанието е да не се включват в цените на ВиК услугите бъдещи инвестиции, за които не е осигурено финансиране.

2. Представител на "ВиК" АД, гр. Ловеч се изказва против непризнаването на разходите по чл. 64 от Закона за управление на отпадъците, доколкото ВиК операторите приемат за експлоатация ПСОВ изградени по европейски програми, в чийто доклади за управление на отпадъците е записано, че утайките се изхвърлят на депо.

Становище по коментара: В т.19 на проекта на Указания е посочено, че в признатите годишни разходи не се включват разходи за покриване на отчисления по чл. 60 и чл. 64 от Закона за управление на отпадъците (ЗУО) при депониране на утайки от ПСОВ. Според Национален стратегически план за управление на утайките от градските пречиствателни станции за отпадъчни води на територията на Р. България за периода 2014 - 2020 г., изготвен от МОСВ, до края на 2020 г. трябва да се осигури нулево депониране и нецелено временно съхранение на утайки от ПСОВ, а съгласно писмо от МОСВ до КЕВР с вх. № В-03-15-24/26.02.2015 г., депонирането на утайки от ГПСОВ може да се счита за най-неприемливо решение не само от екологична, но и финансова гледна точка... Отчисленията за всеки тон отпадъци, дължими съгласно чл. 60 и чл. 64 от ЗУО, по своята същност са наказателна такса, която се заплаща от всички лица депониращи отпадъци на регионалните депа за неопасни отпадъци.

3. Представител на "ВиК" ЕООД, гр. Плевен се изказва против непризнаването на

разходи за провизирани отпуски. От гледна точка на данъчно законодателство тези разходи са признати не на база начислени разходи, а съответно на база платени отпуски. Това са необходимо присъщи разходи.

Становище по коментара: В т.19 на проекта на Указания е посочено, че в признатите годишни разходи не се включват текущи разходи за начислени провизии по смисъла на чл. 38 и чл. 39 от Закона за корпоративното подоходно облагане (ЗКПО). Тези разходи не се признават и за данъчни цели съгласно чл. 38 от ЗКПО, доколкото тези провизии имат характер на условни задължения по натрупаните неизползвани отпуски и осигуровките свързани с тях. ВиК операторът следва да обоснове и докаже необходимите разходи за възнаграждения и осигуровки за персонала по регулирани услуги, при отчитане на отчетните и прогнозни нива на изпълнение на съответните показатели за качество на ВиК услугите.

4. Представител на “ВиК” ЕООД, гр. Плевен поставя въпрос как точно ще се извършва актуализацията на одобрените цени с бизнес плана след първата година при положение, че коефициентите оказващи влияние при формирането на цената, се базират на отчетни данни на база предходен отчетен период, и няма да е наличен такъв към м. ноември.

Становище по коментара: В раздел I на глава пета на проекта на Указания е посочена конкретна и детайлна информация относно извършването на годишни корекции на цените по време на регулаторния период, като за всяка една от годините – 2018, 2019, 2020 и 2021 г. са посочени конкретни указания. Одобрените цени ще бъдат индексирани въз основа на наличните годишни отчетни данни на ВиК операторите.

5. Представител на „Софийска вода“ АД се изказва против изискването прогнозирането на фактурираните количества за следващия регулаторен период да се определя въз основа на фактурираните количества за периода 2009 г. – 2015 г., като счита, че един тригодишен период до голяма степен по-добре показва тенденциите, свързани с консумирането на вода като цяло, съответно различните мерки, които всяко едно домакинство взема за това, да консумира по един ефикасен начин водата.

Становище по коментара: В т.45.2 на проекта на Указания е посочено, че при прогнозирането на фактурираните количества доставена вода на потребителите, отведени и пречистени отпадъчни води за 2017 г. се посочват количества, равни на средногодишните отчетени количества за периода 2009-2015 г. По този начин се елиминират сезонни колебания в потреблението (например намаляване на потреблението поради много дъждовно лято). Видно от сравнителния анализ на ВиК сектора, приет от Комисията с решение по т.1 от Протокол №246/01.12.2015 г. и публикуван на интернет страницата, данните за фактурираните количества показват разнопосочни тенденции. През 2010-2011 г. се отчита спад спрямо 2009 г., през 2012 г. има повишение, последвано отново от намаление през 2013-2014 г. Сред най-често даваните обяснения от ВиК операторите за причините за намаление на фактурираната вода са намаление на населението, намаление на икономическата активност, климатични промени и други. От страна на Комисията беше поставено изискване към дружествата да представят анализи и програми от мерки за борба с търговските загуби на вода, включващи неточно измерване, кражби на вода и грешки в процеса на измерване – отчитане – фактуриране. Представената информация в по-голямата си част обаче е кратка и формална, подсказвайки липсата на фокус и насоченост на усилия от дружествата в тази насока. В тази връзка направеното предложение за използване на по-кратък 3-годишен период не се приема.

6. Представител на „Софийска вода“ АД поставя въпрос какво се случва, ако сбора от амортизационните отчисления от задбалансовите активи и тези, които са по баланса на ВиК оператора не покрива съответните инвестиции и съответните главници по заеми, които ВиК дружеството ще обслужва всяка една година и предлага тази хипотеза да бъде разгледана в Указанията.

Становище по коментара: В случай, че сборът от амортизационните отчисления на

задбалансовите активи и тези, които са по баланса на ВиК оператора не покрива съответните инвестиции и съответните главници по заемите, които ВиК дружеството ще обслужва всяка една година, дружеството може да реинвестира нетната си печалба, да повиши събираемостта на вземанията с цел осигуряване на допълнителен паричен ресурс, или да предвиди заемни средства. Не е необходимо тази хипотеза да бъде разглеждана в Указанията.

7. Представител на Национален браншов синдикат “Водоснабдител”- КНСБ поставя въпрос как ще се отразят в цените на ВиК услугите разходите за възнаграждения и осигуровки, отчитайки факта, че от 01.01.2017 г. ще има нова минимална работна заплата, а направен анализ показва, че при последното увеличение на минималната заплата повече от 40% от заетите не могат да достигнат минимални договорености по колективния трудов договор (коефициент 1.03 от минималната работна заплата).

Становище по коментара: В раздел II на глава трета от проекта на Указанията е посочена детайлна информация относно планирането на разходите за периода на бизнес плана, което включва и планирането на разходите за възнаграждения и осигуровки. Съгласно т.18.1 ВиК операторът обосновава и доказва разходи, които се различават от тези за отчетната 2015 година (увеличаване или намаляване на разходите). За всеки разход, който се различава с 10 % от разхода по икономически елемент за отчетната година, се представя подробна писмена обосновка за начина на прогнозиране.

8. Представител на Национален браншов синдикат “Водоснабдител”- КНСБ поставя въпрос защо не се признават разходите за допълнително доброволно осигуряване, доброволно здравно осигуряване, които са договорени в повечето ВиК дружества между работодателите и синдикатите.

Становище по коментара: В т.19 на проекта на Указания е посочено, че в признатите годишни разходи не се включват разходите за вноски (премии) за допълнително доброволно осигуряване, за доброволно здравно осигуряване и застраховки „Живот“. Тези разходи не са присъщи за регулираната дейност, дружествата като самостоятелни търговски дружества имат възможност да договорят и предлагат различни социални стимули или бонуси за своите служители, които обаче не следва да се финансират от потребителите чрез включването им в цените на ВиК услуги.

Писмени становища след проведено обществено обсъждане:

В законоустановения 14-дневен срок след проведеното обществено обсъждане са **постъпили** писмени становища относно проекта на Указания за образуване на цените на ВиК услуги чрез метода „горна граница на цени“ за регулаторен период 2017-2021 г.

Становище на „Софийска вода“ АД с вх.№ В-17-44-12/11.04.2016 г.

Направени са коментари и са поставени въпроси, както следва:

1. По т.7 от проекта на Указания дружеството счита, че следва да се поясни дали инфлацията е съгласно ИПЦ или ХИПЦ:

Становище по коментара: този въпрос е уточнен в Раздел I на Глава пета Годишни корекции на цените по време на регулаторния период, където е посочено, че се ползват данни по динамични редове CPI.1.3.xls и CPI.1.4.xls от данните на НСИ.

2. По т.12.1 от проекта на Указания дружеството счита, че следва да се представи методология за изчисляване на коефициентите на замърсеност.

Становище по коментара: Съгласно проекта на Указания, всеки ВиК оператор определя степените на замърсеност на отпадъчните води и коефициента в зависимост от резултатите от извършен анализ на проби ОВ от акредитирана лаборатория (в НРЦВКУ чл. 16 – акредитирана лаборатория).

За конвенционалните ПСОВ съотношението ХПК към БПК5 е 2,5, което е валидно за всички ПСОВ в експлоатация в Р. България. Във връзка с това е определен и максималния коефициент от 2,5, отделно че това са коефициенти съобразени със световната практика.

За основа на определяне на степента на замърсеност се използват два от основните наблюдавани показатели - биохимичната потребност от кислород на отпадъчната вода (БПК5) и химичната потребност от кислород (ХПК). Двата показателя се използват за

определяне степента на замърсеност на отпадъчните води и за контролиране ефективността от пречистването им, а отношението на ХПК/БПК5 определя коефициента на замърсеност и позволява да се направи оценка на приноса на промишления поток към общия поток, постъпващ на ПСОВ, по основните показатели (като среднодневни товари). Посочените стойности на коефициентите, определящи съответната степен на замърсеност на отпадъчните води, са резултат от дългогодишните наблюдения, систематизиране и анализиране на наличната информация, и имат за цел определяне на единен подход към ВиК операторите, основан на установени стандарти, както и за формулирането на адекватни мерки за подобряване работата на ВиК операторите в това направление на дейността им.

3. По т.14 и 15 от проекта на Указания дружеството поставя въпрос следва ли изводът, че ключовите показатели за качество ще бъдат попълвани единствено за основната ВС.

Становище по коментара: Въпроса попада в обхвата на прилагането на Наредбата за регулиране на качеството на водоснабдителните и канлизионните услуги (НРКВКУ). В т.8 от проекта на Указания за прилагането на НРКВКУ е посочено, че се предоставя информация общо за цялата обслужвана територия на ВиК операторите, освен в случаите, когато ВиК операторът предоставя услугите доставяне на вода с непитейни качества на потребители и доставяне на вода на друг ВиК оператор. В последния случай операторът изготвя допълнителен електронен файл към бизнес плана в същия формат и го попълва, с изключение на Справки № 2, 3, 7, 10, 14 и 15.

4. По т.19 от проекта на Указания поставя въпрос защо разходите за вноски (премии) за допълнително доброволно осигуряване, за доброволно здравно осигуряване и застраховки „Живот“ са недопустими като част от годишните признати разходи, след като са част от Браншовия колективен трудов договор за ВиК сектора. Като годишен разход следва да бъде признат и „клас прослужено време“, произтичащ от трудовото законодателство.

Становище по коментара: В т.19 на проекта на Указания е посочено, че в признатите годишни разходи не се включват разходите за вноски (премии) за допълнително доброволно осигуряване, за доброволно здравно осигуряване и застраховки „Живот“. Тези разходи не са присъщи за регулираната дейност. ВиК операторите могат да осигуряват социални стимули и дейности за своите служители, които са отразени в раздел Социална програма на бизнес плана (изисквана съгласно чл.26, ал. 1, т.3, буква „д“ на НРКВКУ. С оглед, балансиране на интересите между ВиК операторите и потребителите комисията признава за обосновани само част от социалните разходи на социалната програма които са присъщи за дейността и следва да бъдат включени при ценообразуването.

В т.19 на проекта на Указания не е посочено, че разходите за „клас прослужено време“ са непризнати видове разходи.

5. По т.22 на проекта на Указания, „Софийска вода“ АД поставя въпрос дали е необходимо преизчисление на натрупаните амортизации на активите въведени в експлоатация до 2005 г. с амортизационните норми посочени в т.22, както и натрупаните амортизации на активите въведени в експлоатация след 2005 г. с амортизационните норми за регулаторни цели съгласно ЕССО, които са различни от посочените в т. 22.

Становище по коментара: В т.22 на проекта на Указания не е посочено, че трябва да се извърши преизчисление на натрупаните амортизации на активите въведени в експлоатация до 2005 г. с амортизационните норми посочени в т.22, както и натрупаните амортизации на активите въведени в експлоатация след 2005 г. с амортизационните норми за регулаторни цели съгласно ЕССО, които са различни от посочените в т. 22.

6. По т.25 от проекта на Указания дружеството поставя въпрос в случай, че сборът от амортизационните отчисления от задбалансовите активи и тези, които са по баланса на ВиК оператора не покрива съответните инвестиции и съответните главници на заеми, които ВиК дружеството ще обслужва всяка една година, как ще бъде компенсиран от КЕВР този недостиг в необходимите годишни приходи на ВиК оператора. Счита, че за

голям брой ВиК оператори тези отчисления няма да покрият планираните инвестиции и инвестиционни заеми.

Становище по коментара: Съображенията са изложени по-горе по т.6 от Общественото обсъждане. На този етап КЕВР не разполага с информация за стойността на ВиК активите – публична държавна и/или общинска собственост, но очакванията са тяхната стойност да е значително по-голяма от възможностите на ВиК операторите за инвестиции. Именно в тази връзка в чл. 10, ал. 7, т. 7 на НРЦВКУ е посочено, че не се включват в признатите разходи разходите за амортизационни отчисления върху активи – държавна или общинска собственост, експлоатирани от ВиК оператора, с които се надхвърля размерът на социалната поносимост на ВиК услугите по смисъла на ЗРВКУ.

7. По т.25 от проекта на Указания дружеството посочва, че в справка 11.2 на електронния модел за бизнес план 2017-2021 г. е заложено, че трябва да бъдат посочени стойностите и годините, в които дълготрайни активи ще спрат да носят годишна амортизация, в резултат на което тяхната стойност ще намалява. При увеличаването на задбалансовите активи възниква задължение за тяхната поддръжка, което няма да бъде възможно при намаляващи годишни амортизации. Поради разлика между амортизационните норми използвани от „Софийска вода“ АД и Столична община, и КЕВР, при осчетоводяването на тези активи годишната амортизация към края на 2015 г. изчислена в електронния модел е с около 5 млрд. лв. по-ниска от реално отчетената от „Софийска вода“ АД и Столична община.

Становище по коментара: При счетоводното амортизиране на дълготрайни активи се достига до момент на пълно амортизиране стойността на ДА (нулева стойност). Тъй като справките за амортизационен план на електронния модел са автоматизирани, това ще доведе до автоматично начисляване на отрицателни стойности на амортизации. В тази връзка е въведено изискване в Справка №11.2 да се посочат ДА, чийто полезен живот изтича през периода на бизнес плана и за които следва да се прекрати начисляването на амортизация.

Същевременно в Справка №11, към Група III "Публични дълготрайни активи, предоставени на ВиК оператора за експлоатация и поддръжка" ВиК операторът може да предвиди публични активи, които се очаква да му бъдат предадени за експлоатация и поддръжка, което ще доведе до увеличаване стойността на задбалансовите ДА, респективно разходи за амортизации.

Комисията определя норми на амортизация за регулаторни цели, които следва да бъдат прилагани от ВиК операторите, и които се включват в процеса на ценообразуване.

8. По т.45.2 от проекта на Указания се посочва, че предложеният от КЕВР подход за прогнозиране на фактурираните количества е рестриктивен, и не обхваща всички хипотези. Относно изчисляването на количествата за 2017 г. счита, че е по-подходящо да се вземе период от последните 2-3 години (който също елиминира сезонните колебания), а не целия период 2009-2015 г.

Становище по коментара: Съображенията са изложени по-горе по т.5 от Общественото обсъждане. Конкретно за „Софийска вода“ АД, в решения № БП-57/06.08.2015 г., с което бе одобрен допълнения бизнес план за 2014-2015 г., и № БП - 28/12.02.2016 г. за допълнения бизнес план за 2016 г., както и в решенията за връщане на тези бизнес планове (решения № БП-2/08.04.2014 г. и №БП-8/03.07.2014 г. за периода 2014-2015 г., и № БП-76 от 22.12.2015 г. за периода 2016 г.) са посочени редица факти и обстоятелства, съгласно които отчетеното от Дружеството намаление на фактурираните количества доставена питейна вода от 2012 г. до момента не е мотивирано, и не може да бъде обяснено с външни фактори.

9. По т.45.2 от проекта на Указания се посочва, че в новия ценови модел такса за заустване се изчислява като количествата пречистени отпадъчни води се умножават по съответната ставка, а не се вземат в предвид количествата фактурирана вода.

Становище по коментара: Коментарът се приема, отразена е редакция в електронния модел.

10. По т.46 от проекта на Указания се посочва, че съгласно т.46 цената за доставяне на вода се образува като Необходимите годишни приходи се разделят на Годишните количества вода на входа на ВС минус максималните количества неносеща приходи вода. В публикувания електронен модел обаче цената се образува като Необходимите годишни приходи се разделят на Неносеща приходи вода, което е в противоречие с формулата съгласно т.46 от Указанията.

Становище по коментара: Коментарът се приема, отразена е редакция в електронния модел.

Становище на Съюз на ВиК операторите в Република България с вх.№ В-04-35-1/12.04.2016 г.

1. По т.12.1 от проекта на Указания: Защо се слагат граници на коефициентите при различните степени на замърсяване, след като оператора прилага обосновка за избраните стойности.

Становище по коментара: Отговор на този въпрос е посочен в т.1 към становището на „Софийска вода“ АД.

2. По т.13 от проекта на Указания: Поставен е въпрос защо се обособява канализационна система, след като цената е единна за областта.

Становище по коментара: Изискването в т.13 е само за случаите когато ВиК операторът доставя вода и/или отвежда и/или пречиства отпадъчни води на друг ВиК оператор и когато доставя вода с непитейни качества на потребителите.

3. По т.19 от проекта на Указания: Поставен е въпрос защо не се признават разходите за депониране на утайки, за провизии, начислени неизплатени отпуски, застраховка „Живот“ и други.

Становище по коментара: По отношение разходите за депониране на утайки от ПСОВ, отговор е посочен в т.2 от Общественото обсъждане; по отношение разходите за провизирани отпуски, отговор е посочен в т.3 от Общественото обсъждане; по отношение разходите за застраховка „Живот“ отговор е посочен в т.8 от Общественото обсъждане, и т. 4 към становището на „Софийска вода“ АД.

4. По т.24.5 от проекта на Указания: Изразено е становище, че към датата на публикуване на указанията и датата на сключване на договора между оператора и ВиКА няма извадени публични активи за 2015 г. Същите ще бъдат прехвърлени по различно време през 2016 г., съгласно клаузите в сключените договори.

Становище по коментара: 2015 г. е отчетна година за изготвянето на бизнес плана, респективно следва да бъде представена информация за дълготрайните активи към 2015 г., с оглед правилното определяне на регулаторната база на активите, и разходите за амортизации.

Сроковете за изготвяне и изпращане на окончателните протоколи за разпределение на собствеността на активите, и за предприемане на действия за за отписване на активите и тяхната стойност от баланса на ВиК операторите, определени в §9, ал. 1 – ал. 6 от Преходни и заключителни разпоредби на Закон за изменение и допълнение на Закона за водите (ЗИДЗВ, обн. ДВ бр. 103 от 29.11.2013 г.) на практика изтекоха в края на 2014 г.

До момента в КЕВР са постъпили за становище проекто-договори по реда на Закона за водите между АВиК и ВиК оператори за 26 обособени територии. Към нито един от тях не е представено Приложение I Публични активи, т.е. и към момента за Комисията не е ясно какви публични активи и на каква стойност ще бъдат предоставени на ВиК операторите.

5. По т.25.2 от проекта на Указания: Изразено е становище, че е крайно неприемливо амортизационните отчисления да се ограничават до размера на социалната поносимост на цената на водата.

Становище по коментара: Това изискване е въведено в чл. 10, ал. 7, т. 7 на НРЦВКУ. КЕВР не може да утвърди цени на ВиК услуги над прага на социална поносимост, което изисква ограничаване на определен вид разходи.

6. По т.27.3 от проекта на Указания: Изразено е становище, че не може да бъде предоставен предварителен договор с кредитна институция, след като това се подчинява

на ЗОП.

Становище по коментара: Отговор на този въпрос е даден в т.1 на Обществено обсъждане.

7. По **т.28** от проекта на Указания: Изразено е становище, че няма право на ползване, няма пазарна цена на публичните активи, и няма преоценка на публичните активи.

Становище по коментара: Коментарът е неясен, няма направено предложение.

8. По **т.45.2** от проекта на Указания: Изразено е становище, че дружествата имат отчетни доклади за 2014 и 2015 г., и прогноза за 2016 г. Водните количества трябва да се определят на база тези три години, т.к. се получава крайно объркващо със 7-годишен период – водните количества за доставка на питейна вода се завишават, а тези за отпадните води намаляват.

Становище по коментара: Отговор на този въпрос е даден по т.5 от Общественото обсъждане.

Становище от „Водоснабдяване и канализация“ ЕООД Плевен с вх.№ В-17-23-5/12.04.2016 г.

Направени са коментари и са поставени въпроси, както следва:

1. По **т.12.1 и 12.2** от проекта на Указания: Изразено е становище, че зададените граници на коефициенти по степен на замърсеност в т.12.1 не съответстват на зададените гранични стойности за определяне на замърсеност по показателя БПК в т.12.2. Не е ясно как са определени границите на коефициентите за всяка степен, не кореспондират с граничните стойности по степени на замърсяване и не се постига основната цел да се възстановяват чрез цената допълнителните разходи за пречистване. Предлага се преразглеждане на определените граници с оглед обективност при прилагането им от страна на ВиК операторите.

Становище по коментара: Съображения са изложени по-горе в т.1 към становището на „Софийска вода“ АД.

2. По **т.19** от проекта на Указания: Предлага се да отпадне от непризнатите видове разходи разходите за неизползвани отпуски за текущата година, и свързаните с тях осигурителни и здравни вноски.

Становище по коментара: Съображения са изложени по-горе в т.3 от Общественото обсъждане.

3. По **т.20** от проекта на Указания: Предлага се въвеждането и на друга база за разпределяне на общите разходи, в зависимост от начина на формиране на конкретния разпределяем разход. Посочени са примери с такса регулиране (база фактурирани количества), ремонт на водомери на СВО (база брой ремонтирани водомери), разходи за възнаграждения и осигуровки на инкасатори (база фактурирани количества) и други.

Становище по коментара: Принципът за разпределяне на разходите за административна и спомагателна дейност (обща за регулирана и нерегулирана дейност) е същите да се разпределят пропорционално на дела на разходите за основна дейност за съответната услуга за годината на отчитане спрямо общата сума на разходите, без разходите за амортизации. Считаме, че този принцип е достатъчно справедлив за целите на счетоводната отчетност за регулаторни цели. Въвеждането на допълнителни и/или различни принципи ще създаде объркване, непроследимост, и значително ще затрудни както ВиК операторите в процеса на водене на ЕСРО, така и КЕВР в процеса на анализ на данните и контрол.

4. По **27.3** от проекта на Указания (посочена т.36 – техническа грешка): Предлага се да отпадне изискването за предоставяне на предварителен договор с кредитна институция, доколкото ВиК операторите са субекти по ЗОП, и сключването на такъв договор е нарушение на правилата.

Становище по коментара: Съображения са изложени по-горе в т.1 на Обществено обсъждане.

5. По **т.41** от проекта на Указания: Предлага се да отпадне изискването за утвърждаване на пределна норма на възвръщаемост на привлечения капитал (НВпк), доколкото същата се постига чрез състезателна процедура по ЗОП. НВпк следва да е

индивидуална, и да отразява договорените разходи по обслужване, с оглед възстановяемост през цената на регулираните услуги.

Становище по коментара: Съгласно т. 41 от проекта на Указания за образуване на цените на ВиК услугите чрез метода „горна граница на цени“ за регулаторния период 2017-2021 г., преди началото на регулаторния период, Комисията утвърждава пределна норма на възвръщаемост на собствения и на привлечения капитал по групи ВиК оператори, претеглена според дела на всеки от тези източници на финансиране в утвърдената целева структура на капитала. Целта на това изискване е да се определи горна граница на НВпк на база пазарни параметри, с оглед прилагане на регулаторен механизъм при ценообразуването за запазване интересите на потребителите, и е в съответствие с разпоредбите на чл. 10, ал. 7, т.2 от НРЦВКУ според която Комисията не включва в признатите разходи разходи за които се установи, че са прекомерно високи.

Този подход е актуален и за действащия регулаторен период. Комисията е утвърдила с решение по т.1 от Протокол №113/21.09.2006 г. пределни норми на възвръщаемост на собствения и на привлечения капитал.

ВиК операторите следва да посочват в електронния модел на бизнес плана реалните норми на възвръщаемост на привлечения капитал в случай, че не надвишават нивото определено от Комисията за съответната група дружества.

6. По **т.51 и 52** от проекта на Указания: Предлага се в раздела за промяна на одобрената цена за 2018 г. да отпадне текста след т.9.2 и допълни $Q_p2018=0$, т.к. отчетния доклад се предоставя до средата на м.април на годината следваща отчетната, поради което този коефициент не може да бъде изчислен преди тази дата.

Становище по коментара: Предложението се приема. Q_p2018 ще бъде посочен като равен на нула. При годишните корекции за следващите години се ползват данни за по-предходен период.

7. По **т.51 и 52** от проекта на Указания: Предлага се в раздела за промяна на одобрената цена за 2018 г. към буква „в“ да се допълни текста „Решението може да се обжалва по реда на АПК.

Становище по коментара: Редът за обжалване на решенията на КЕВР не е в предмета на регламентацията на указанията по прилагане НРЦВКУ.

Становище от НСО „Водоснабдител“ – КНСБ с вх.№ В-04-00-44/12.04.2016 г.

Направени са коментари и са поставени въпроси, както следва:

5. Подкрепя становището на Съюза на ВиК операторите в Република България, което е изготвено професионално и посочва проблемите, които ще предизвика прилагането на Указанията във вида им, както са представени за обществено обсъждане от КЕВР.

Становище по коментара: Няма направено предложение.

6. Настоява при одобряването на съответните бизнес планове, Комисията да признава заложените в тях параметри за ръст на работните заплати във ВиК дружествата. Статистиката за доходите във ВиК сектора показва системно изоставане от ръста на повишаване на минималната и средната работни заплати за страната, което съчетано със сравнително високата средна възраст на работещите във ВиК дружествата ще доведе до невъзможност за привличане на млади квалифицирани кадри в сектора.

Становище по коментара: Съображения са изложени по-горе в т.7 от Общественото обсъждане.

В допълнение следва да се посочи, че при осъществяване на дейността си Комисията се ръководи от принципите посочени в чл.7 и чл.13 на ЗРВКУ.

7. Не е разбираемо защо и разходите за вноски (премии) за допълнително доброволно осигуряване, за доброволно здравно осигуряване и застраховки „Живот“ не се включват в годишните признати разходи. Същите са договорени в Браншовия колективен трудов договор, и би следвало да бъдат признати от КЕВР.

Становище по коментара: Съображения са изложени по-горе в т.8 от Общественото обсъждане.

8. Счита, че показателят брой персонал съотнесен към броя СВО или СКО не дава

обективна информация относно ефективността на човешките ресурси в страната, и ще стимулира ВиК дружествата да аутсорсват дейности, което ще окаже допълнителен натиск в посока увеличаване на цената на предоставяната услуга.

Становище по коментара: Направеният коментар попада в обхвата на НРКВКУ, и не е предмет на настоящите указания.

Становище на Министерство на регионалното развитие и благоустройството (МРРБ) с вх.№ В-03-06-4/13.04.2016 г.

Направени са коментари и са поставени въпроси, както следва:

1.1. По отношение на предложеното в т. 24.1.: „За целите на регулирането, при изчисление на годишните разходи поетапно се признават амортизационни отчисления върху активи – публична държавна и/или общинска собственост, включително изградени със средства на ВиК оператора, изчислени в съответствие с т. 22.“, следва да бъде въведена дефиниция на наречieto „поетапно“, т.к. така разписано условието за признаване амортизационни отчисления поставя неясноти пред ВиК операторите при планиране и осчетоводяване на същите и ги лишава от стимули за изпълнение на инвестиционната им програма заложенa в одобрения бизнес план и инвестиционната програма по договорите с асоциациите по ВиК по чл. 198п от Закона за водите (ЗВ).

Мотиви: Предложението е с оглед въвеждане на ясни критерии и подход при изчисление на годишните разходи за амортизационни отчисления.

Становище по коментара: Материята е уредена в чл. 10 на НРЦВКУ, съгласно който: За целите на ценообразуването Комисията може да позволи поетапно включване на амортизационни отчисления върху активи – публична държавна и/или общинска собственост, включително изградени със средства на ВиК оператора (ал. 5). Амортизационните отчисления върху активи – публична държавна и/или общинска собственост, се използват от ВиК оператора за капиталови разходи и обслужване на главници на инвестиционни заеми за капиталова поддръжка на съществуващи и изграждане на нови публични В и К активи (ал. 6). За целите на ценовото регулиране Комисията не включва в признатите разходи разходи за амортизационни отчисления върху активи – държавна или общинска собственост, експлоатирани от ВиК оператора, с които се надхвърля размерът на социалната поносимост на ВиК услугите по смисъла на ЗРВКУ (ал. 7, т.7).

Видно от разпоредбите на НРЦВКУ, включването за целите на ценообразуването на разходи за амортизационни отчисления върху активи – държавна или общинска собственост, следва да бъде съобразено с предложенията на ВиК операторите за инвестиции за следващия регулаторен период, до размера на социална поносимост. В случай, че амортизационните отчисления са по-големи от предложените инвестиции, то те ще бъдат включени в цените съобразно одобрените капиталови разходи и текущите инвестиционни кредити, т.е. ще се включат поетапно в цените.

1.2. В допълнение към гореизложеното, в т. 25 от проекта на указания е уточнено, че разходи за амортизации на публични дълготрайни активи, изградени със средства на ВиК операторите се включват в пълен размер в годишни признатите разходи (ГПР) на оператора, докато разходи за амортизации на публични дълготрайни активи, предоставени на ВиК оператора за експлоатация и поддръжка се включват частично в признатите годишни разходи до размера на предложените капиталови разходи от собствени средства и разходите за обслужване на главници на инвестиционни заеми. Прилагането на такъв подход от Комисията не създава стимули за взаимно обвързване на предоставянето на ВиК услуги и възстановяването на разходите за новоизградените и/или рехабилитирани активи с европейски грантови средства, което е изискване на Европейската комисия за гарантиране на устойчивост на инвестициите, финансирани със средства по ЕСИФ. Предвид изложеното, предлага прецизиране на указанията по отношение на начисляване на амортизации и обвързването им с постигане на възстановяване на разходите и ефективност и устойчивост при предоставяне на ВиК услугите. В допълнение, препоръчва в мотивите си за приемане на указанията към НРЦВКУ Комисията по енергийно и водно

регулиране (КЕВР) да посочи очаквания ефект от прилагане на предлагания модел за начисляване на амортизации.

Мотиви: Предложението е с оглед въвеждане на ясни критерии и подход при изчисление на годишните разходи за амортизационни отчисления за всички активи, експлоатирани и поддържани от оператора.

Становище по коментара: Съображения са изложени по-горе в точка 1.1 от становището на МРРБ. Разходите за амортизационни отчисления върху активи – държавна или общинска собственост ще бъдат допуснати за целите на ценовото регулиране до размера на одобрените капиталови разходи и текущите инвестиционни кредити. С измененията в НРЦВКУ се допусна включване на разходи за амортизационни отчисления върху публични активи единствено за целите на финансиране на необходимите инвестиции.

1.3. В т. 27.3 е въведен терминът „предварителен договор с кредитна институция, който отчита специфичните условия за отрасъла и съдържа пазарно-ориентирана цена на привлечения капитал“, без да са указани минималните изисквания и параметри на такъв договор, с оглед на което, и с цел избягване на възможността за субективна преценка, предлага в проекта на указания да бъде въведена дефиниция за „предварителен договор с кредитна институция“ и минимални параметрите на същия.

Мотиви: Предложението е с оглед въвеждане на ясни критерии и подход, който да бъде следван от ВиК операторите и кредитните институции при подготовка на предварителен договор.

Становище по коментара: По отношение нуждата от представяне на предварителен договор, отговор е даден по т. 1 от Общественото обсъждане. Комисията няма правомощия да указва минималните изисквания и параметри на такъв договор, доколкото това договоряне следва да се извършва при спазване разпоредбите на ЗОП.

1.4. По отношение на предвиденото в т. 35.4: „ВиК операторът планира инвестиции за въвеждането на необходимите регистри, определени в УПНРКВКУ за регулаторния период 2017-2021 г.“, напомня, че съгласно приетия вариант на ОПОС 2014-2020 г., разходите за изграждането на регистри, информационни системи и бази данни са допустими разходи, като част от разходите за управление на проектите от ВиК оператори, които ще бъдат финансирани по Ос 1 „Води“ и с оглед на това обстоятелство, предлагаме да бъде прецизирано въведеното в т. 35.4 изискване за инвестиции в регистри и бази данни.

Мотиви: разходно-ефективно използване на европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ) и избягване на двойно финансиране.

Становище по коментара: Няма направено конкретно предложение за прецизиране на изискването за инвестиции. Доколкото ВиК операторите ще бъдат бенефициенти по ОПОС, то те би следвало да преценят какви и кои капиталови разходи могат да бъдат включени в предложенията за проекти с европейско финансиране, и кои – в инвестиционната програма на дружествата.

1.5. По отношение на предвиденото в т. 35.5: „ВиК операторът планира инвестиции за постигане на нивата на показателите за качество, като предвижда постигане на ефективност и намаляване на оперативните разходи за първите три години от регулаторния период и постигане на съответствие с изискванията на Директива 91/271/ЕЕС за последните две години от регулаторния период“, предлага предлаганото ограничение за реализиране само на конкретни инвестиции в различни периоди на регулаторния период да отпадне, т.к. същото е крайно рестриктивно и нецелесъобразно, с оглед на факта че ВиК операторите са бенефициенти по ОПОС и ПРСР, по които се очаква изпълнението на т.нар. „ранни“ проекти да започне още през 2017 г. и ВиК операторите следва да могат да заделят средства за съ-финансиране на инвестиции, като част от признатите разходи за дейността им. В допълнение, чрез така разписания текст на т. 35.5. не е ясно дали операторите могат да реализират инвестиции и за изпълнението на други важни европейски и национални нормативни и стратегически документи в областта на подобряване на качеството на водите, предназначени за консумация от човека,

управление и депониране на утайки, Планове за управление на речните басейни и пр. Мотиви: Предложението е с оглед въвеждане на възможност за инвестиции за изпълнение на целия набор от приложимото европейско и национално екологично законодателство и стратегически планови документи.

Становище по коментара: Направеното изискване е във връзка с очакванията през новия програмен период на ОПОС да се продължи тенденцията с осигуряване на инвестиции основно за отвеждане и пречистване на отпадъчни води, и само минимална част от финансирането да се насочва към водна инфраструктура, и то съпътстваща канализационната такава.

Видно от данните в Сравнителен анализ на ВиК сектора за периода 2009-2014 г., приет от КЕВР с решение по т.1 от Протокол №246/01.12.2015 г., към 2014 г. около 80% от общите оперативни разходи във ВиК сектора са за водоснабдяване. Същевременно във ВиК сектора са осигурени и ще се осигуряват значителни европейски средства (около 2,5 млрд.лв. за периода 2007-2013 г., и около 2 млрд.лв. за периода 2014-2020 г.), които предимно са насочени за отвеждане и пречистване на отпадъчни води. Включването на тези активи и свързаните с тяхната експлоатация и поддръжка разходи ще доведе до значително нарастване на цените на тези услуги. Ако същевременно не се реализира процес на оптимизация на разходите във водоснабдяването, то тогава в много от регионите на страната цените на ВиК услугите ще надхвърлят прага на социална поносимост. Доколкото на този етап не са предвидени компенсационни механизми за случаите, в които прага на социална поносимост е достигнат, това ще означава че ВиК операторът няма да може да осигури средства за инвестиции, и дори за оперативен ремонт и поддръжка на активите.

1.6. Във връзка с предложеното за изчисляване на коефициента Qp2018 в т. 52. Изменение на одобрените цени за 2018 г. (и за всяка следваща година от регулаторния период), а именно: „Qp2018 е коефициент, отразяващ разликата между прогнозните и действителните разходи, които са в резултат осъществяване на нови дейности и/или експлоатация и поддръжка на нови активи. Коефициентът е индивидуален за всеки ВиК оператор и се определя по реда на т. 9.2. с използване на данни за прогнозните и действителните допълнителни разходи за 2017 г. (съгласно отчетния доклад по чл. 32, ал. 1 от НРКВКУ)“, обръща внимание, че съгласно чл. 32, ал. 1 от НРКВКУ, В и К операторите предоставят ежегодно на Комисията в срок до 15 април отчетен доклад за изпълнението на бизнес плана за предходната година. Следователно отчетът за изпълнението на бизнес плана за 2017 г. ще бъде предоставен от оператора на 15 април 2018 г. и не е ясно кой и как следва да събере и анализира изискваните данни за прогнозните и действителните допълнителни разходи за 2017 г. (и съответно за всяка следваща година от регулаторния период), във връзка с което предлага текстът „с използване на данни за прогнозните и действителните допълнителни разходи за 2017 г“ да отпадне или да бъде ясно разписано въз основа на какви отчетени разходи за предходната година ще бъде възможно промяна в одобрената цена.

Мотиви: Предложението е с оглед въвеждане на ясни критерии и подход при изменени на одобрените цени за всяка от годините от регулаторния период, които подлежат на преразглеждане.

Становище по коментара: Предложението се приема. Qp2018 ще бъде посочен като равен на нула. При годишните корекции за следващите години се ползват данни за по-предходен период.

1.7. По отношение на т. 53.1.: „Комисията може да допусне преразглеждане на одобрените цени на ВиК операторите при възникване на непредвидено или непредотвратимо събитие или събития от извънреден характер и съществени промени в приходите или икономически обосноващите разходи на ВиК оператора в съответствие с раздел III от НРЦВКУ“, обръща внимание че така разписан текстът на указанията противоречи на чл. 31 и чл. 32 от раздел III от НРЦВКУ, където императивно е записано, че процедура по преразглеждане на цените се открива при настъпване на непредвидено

или непредотвратимо събитие или събития от извънреден характер, което води до изменение на приходите или икономически обоснованите разходи на В и К оператора с повече от 2 на сто, поради което предлага да отпадне глаголът „може“ от горесцитираната точка.

Мотиви: Постигане на съответствие между изискванията на НРЦВКУ и проекта на указанията към същата

Становище по коментара: Съгласно чл. 32, ал. 1 на НРЦВКУ, преразглеждане на цените на В и К услуги по реда на този раздел може да се допусне, ако едновременно са налице следните условия:

1. събитието или събитията по чл. 31, ал. 1, т. 1 водят до изменение на приходите или икономически обоснованите разходи на В и К оператора с повече от 2 на сто;

2. В и К операторът е положил дължимата грижа според особеностите на случая да избегне събитието по т. 1 и да предотврати неговите последици; доказателства за изпълнение на това условие се прилагат към заявлението на В и К оператора по чл. 31, ал. 2; при необходимост Комисията може да поиска допълнителни доказателства.

Съгласно чл. 33, ал. 1, Комисията се произнася за наличието или липсата на условията по чл. 32, ал. 1 с решение.

В чл. 31 на НРЦВКУ са посочени предпоставките за започване на административното производство по по преразглеждане на цените, но в чл. 32, ал. 1 е посочено, че е в правомощията на Комисията да прецени дали да допусне преразглеждане на цените, за което се произнася с решение съгласно чл. 33, ал. 1.

Становище от инж. Иван Петков, управител на Етажна собственост, с вх.№ В-04-02-298/12.04.2016 г.

По отношение на ценообразуването на питейната вода отново предлага първият ежемесечно потребен, отчетен, отведен и пречистен един куб.м. питейна студена вода от всеки един регистриран потребител, ползващ в имота си изправно техническо средство за измерване (индивидуален водомер за измерване потребените количества студена вода и отговарящо на действащите нормативни документи), да бъде определен като безвъзмезден (безплатен).

С това решение ще се допринесе и за стимулиране на потребителите да се регистрират, да се грижат и да поддържат водомерите си в изправно състояние, да бъдат коректни и към ВиК операторите и редовно да заплащат дължимите суми, ще се намалят и разходите и усилията на ВиК оператора за провеждане понастоящем на т.нар. "игри на щастието", ще се намалят разходите по събираемост на дължими и просрочени задължения и др.

Становище по коментара: Предложението е извън обхвата на Указания по прилагането на НРЦВКУ. Същото изисква промяна в Закона за регулиране на ВиК услугите (ЗРВКУ), и подзаконовата нормативна уредба към него.

Изказвания по т.3:

И. Касчиев: В доклада са отразени коментарите, които бяха направени на общественото обсъждане, както и постъпилите писмени становища по проекта на Указания по прилагането на Наредба за регулиране на цените на водоснабдителните и канализационните услуги за следващия регулаторен период, започващ от 01.01.2017 г. от страна на „Софийска вода“ АД, Съюз на В и К операторите, „Водоснабдяване и канализация“ ООД, гр. Плевен, „Водоснабдител“ – КНСБ, Министерство на регионалното развитие и благоустройството, както и становище от инж. Иван Петров – управител на етажна собственост. Основните акценти, които са поставени от различните страни, са свързани с изискванията за предварителен договор за кредит с кредитна институция, непризнатите разходи за депониране на утайки, импровизиране на заплати, застраховки „Живот“, изисквания за определяне на фактурираните количества през първата година от регулаторния период, липсата на протоколи към активите за 2015 г., коефициентите за замърсеност на отпадъчните води. „Софийска вода“ АД няколкократно задава въпрос какво се случва, ако сборът от разходи за амортизация на собствени и на публични активи

не покрива инвестиционните нужди. Министерство на регионалното развитие и благоустройството поставя въпрос относно изискването в т.35 да има инвестиции за постигане на ефективност и намаляване на оперативните разходи за първите три години от регулаторния период. По отношение на всички тези поставени становища работната група е дала коментари. Единственото предложение за промяна в проекта на указания е да се приеме направеното от няколко места предложение за първата цена, която предстои да бъде индексирана (това ще бъде цената за 2018 г.) и коефициентът Qp да бъде равен на нула. Работната група предлага предложението за тази първа годишна индексация да бъде прието.

Р. Осман: За да няма разминаване, аз ще предложа да продължим по същия начин, като коментираме глава по глава и раздел по раздел. Надявам се, че не възразявате. *Указания за образуване на цените на водоснабдителните и канализационните услуги чрез метода „горна граница на цени“ за регулаторния период 2017 г. – 2021 г. Глава първа. Общи положения.* Заповядайте за коментари по тази глава.

И. Касчиев: Тук няма промени.

Р. Осман:

Няма промени спрямо първоначалните доклади. Подлагам на гласуване. Досега нямаше възражения относно текста на *Глава първа*, заедно със заглавието, така както е изписано в доклада.

Глава първа. Общи положения се приема със **седем гласа „за“**, от които **два гласа** (В. Петков, Д. Кочков) на членове на Комисията със стаж във В и К сектора.

Р. Осман: *Глава втора. Метод на ценово регулиране.* Тук има ли различие от първоначалния доклад?

И. Касчиев: Няма промени.

Р. Осман: Подлагам на гласуване *Глава втора*, както е изписана в доклада.

Глава втора. Метод на ценово регулиране се приема със **седем гласа „за“**, от които **два гласа** (В. Петков, Д. Кочков) на членове на Комисията със стаж във В и К сектора.

Р. Осман: *Глава трета. Ценообразуващи елементи. Раздел I. Необходими годишни приходи.*

И. Касчиев: Няма промени в цялата глава.

Р. Осман: Няма промени в *Раздел I, Раздел II, Раздел III, Раздел IV и Раздел V*.

В. Петков: В *Раздел V*, т. 45.2: „При прогнозирането на фактурираните количества доставена вода на потребителите, отведени и пречистени отпадъчни води за 2017 г. се посочват количества, равни на средногодишните отчетени количества за периода 2009-2015 г. По този начин се елиминират сезонни колебания в потреблението (например намаляване на потреблението поради много дъждовно лято)“. Предлагам този период да е кратен на петгодишните цикли на бизнес плана и да бъде 2011 г. – 2015 г. Редно е да се фиксираме около петгодишните периоди, изключвайки удължените бизнес планове, които по независещи от нас причини Комисията прие със Закона за водите. Предлагам в т. 45.2 да се запише: „При прогнозирането на фактурираните количества доставена вода на потребителите, отведени и пречистени отпадъчни води за 2017 г. се

посочват количества, равни на средногодишните отчетени количества за периода 2011-2015 г. По този начин се елиминират сезонни колебания в потреблението (например намаляване на потреблението поради много дъждовно лято)“. Промяната е в годините. Срокът да бъде петгодишен, а не седем.

Д. Кочков: Аз бих подкрепил такова предложение, защото обхваща сухи и влажни години. Няма да бъде грешно, макар че се променя в движение.

Р. Осман: Някой от работната група иска ли да добави нещо? Предложението е да се запише 2011 г., вместо 2009 г.

В. Петков: Циклите на бизнес плана са петгодишни. Нищо сериозно не се променя.

Р. Осман: Има ли против това направено предложение за изменение? Няма. Приема се с единодушие.

Предложението на В. Петков в Раздел V, т. 45.2 да се запише: „При прогнозирането на фактурираните количества доставена вода на потребителите, отведени и пречистени отпадъчни води за 2017 г. се посочват количества, равни на средногодишните отчетени количества за периода 2011-2015 г. По този начин се елиминират сезонни колебания в потреблението (например намаляване на потреблението поради много дъждовно лято)“ се приема със **седем гласа „за“**, от които **два гласа** (В. Петков, Д. Кочков) на членове на Комисията със стаж във В и К сектора.

Р. Осман: Други предложения по тази глава или по другите раздели?

Й. Колева: Предлагам в заглавието на Раздел V да се добави „отпадъчна“: *Годишни количества доставена, отведена и пречистена отпадъчна вода.*

И. Касчиев: Доставената вода не е отпадъчна.

Й. Колева: Доставената вода наистина не е, но може да се запише „питейна“.

И. Касчиев: Досега не сме коментирали такова предложение за промяна.

Р. Осман: Някой от работната група иска ли да доразвие това предложение?

Й. Колева: Тогава трябва да се запише: *Годишни количества доставена вода, отведена и пречистена отпадъчна вода*, за да не прехвърлим определението *отпадъчна* към доставена.

И. Касчиев: Смятам, че е редно предложения на работната група да се коментират преди внасянето на доклади, а не да се правят предложения от работната група на заседания на Комисията. За мен това не е коректен подход.

Р. Осман: Аз съм съгласен, г-н Касчиев. Ако в този случай това допълнение е в интерес на текста, няма пречка. По принцип, вие сте прав. Работните групи предварително трябва да изчистят текста.

В. Петков: Аз мисля, че това подобрява текста и годишните количества стават така, както са дефинирани при нас. Дефиницията става ясна и няма да поражда спорове, ако някой се задълбочи в текста. Хубаво е да има изчистени текстове.

Р. Осман: Има ли други изказвания? Приема ли се допълнението?

Предложението на Й. Колева в заглавието на Раздел V да се добави „отпадъчна“: *Годишни количества доставена, отведена и пречистена отпадъчна вода* се приема със седем гласа „за“, от които два гласа (В. Петков, Д. Кочков) на членове на Комисията със стаж във В и К сектора.

И. Касчиев: Относно предишното предложение за промяна на т. 45.2. Тъй като имаше доста предложения от различни дружества...

Р. Осман: Аз имам една препоръка. Преди малко дискутирахме и никой от работната група не искаше да се включи. Имайте го предвид! Ще дам възможност за изказване, но е добре да се включвате по време на дискусиата.

И. Касчиев: Въпросът е, че трябва да променим коментарите, които са към тези предложения, тъй като ние сме ги записали, а не ги приемаме. Сега ще напишем, че не ги приемаме и ще ги коригираме.

Р. Осман: Работната група представя доклад за това какво приема и какво не приема. Правим заключително обсъждане. Съвсем нормално е една част да бъде изменена и допълнена. Това не означава, че трябва да промените коментара. Тогава няма да има смисъл от тези обсъждания. Това се подразбира. Не се притеснявайте. Това предложение е направено по време на обсъждането. Вашият коментар е на база на проекта и няма пречка. Г-жо Маринова, включете се и Вие. Как сте практикували до преди една година? Няма как да промените доклада. Когато един текст се различава от доклада, означава, че има изменение.

Е. Маринова: От протокола от заседанието ще станат ясни мотивите за промяна. възникнали в хода на обсъжданията.

В. Петков: Още повече, че на общественото обсъждане не е имало предложения.

Р. Осман: Правилно е комисарите да предложат изменение. Няма никакви притеснения за това. Аз не се притеснявам. Членовете на Комисията по всяко време могат да предложат изменение. Г-н Петков, прочетете *Раздел V*, защото имаше няколко предложения и да гласуваме цялата *Глава трета*.

В. Петков: След дискусиата: *Раздел V. Годишни количества доставена вода, отведена и пречистена отпадъчна вода*.

Р. Осман: Гласувахме т. 45.2. С тази промяна подлагам на гласуване цялата *Глава трета*.

Глава трета. Ценообразуващи елементи се приема със седем гласа „за“, от които два гласа (В. Петков, Д. Кочков) на членове на Комисията със стаж във В и К сектора.

Р. Осман: *Глава четвърта. Образуване на цени*.

И. Касчиев: Няма промени, спрямо приетото.

Р. Осман: Някой иска ли да вземе думата?

С. Тодорова: Има един текст в синьо. Какво означава?

Р. Осман: Коя точка?

С. Тодорова: Т. 52.

Р. Осман: Това е следващата глава. Подлагам на гласуване *Глава четвърта.*

Глава четвърта. Образуване на цени се приема със седем гласа „за”, от които два гласа (В. Петков, Д. Кочков) на членове на Комисията със стаж във В и К сектора.

Р. Осман: Преминаваме към *Глава пета, която започва от т. 51. Глава пета. Изменения на цени. Раздел I. Годишни корекции на цените по време на регулаторния период.*

И. Касчиев: В т. 52: изменение на одобрените цени за 2018 г. Предлагаме да се допълни „*коэффициент $Q_{p2018} = 0$* “. Годишният отчетен доклад, който ще бъде наличен при индексацията на цените за 2018 г., ще е за 2016 г., която е извън регулаторния период. За първата индексация на цени за следващия регулаторен период няма да има такава информация и затова предлагаме този коефициент да е нула.

Р. Осман: Г-н Касчиев, има ли друго изменение?

И. Касчиев: Не.

Р. Осман: Подлагам на гласуване *Глава пета*, както е изписана в доклада.

Глава пета. Изменения на цени се приема със седем гласа „за”, от които два гласа (В. Петков, Д. Кочков) на членове на Комисията със стаж във В и К сектора.

Р. Осман: *Глава шеста. Информация за ценообразуването.* Състои се от една точка.

И. Касчиев: Няма промени.

Р. Осман: Някой иска ли да вземе отношение? Подлагам на гласуване *Глава шеста.*

Глава шеста. Информация за ценообразуването се приема със седем гласа „за”, от които два гласа (В. Петков, Д. Кочков) на членове на Комисията със стаж във В и К сектора.

Р. Осман: *Глава седма. Ред за провеждане на обсъждания.*

И. Касчиев: Няма промени.

Р. Осман: Подлагам на гласуване *Глава седма. Ред за провеждане на обсъждания.*

Глава седма. Ред за провеждане на обсъждания се приема със седем гласа „за”, от които два гласа (В. Петков, Д. Кочков) на членове на Комисията със стаж във В и К сектора.

Р. Осман: Колеги, приети са и тези указания.

Във връзка с гореизложеното и на основание чл. 6, ал. 1, т. 4 и чл. 16 от Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги, и чл. 1, ал. 2 и ал. 3 от Наредба за регулиране на цените на В и К услугите,

КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

Р Е Ш И:

1. Приема доклад относно Указания по прилагането на Наредба за регулиране на цените на В и К услугите (НРЦВКУ) за следващия регулаторен период, започващ от 01.01.2017 г.

2. Приема Указания по прилагането на Наредба за регулиране на цените на В и К услугите (НРЦВКУ) за следващия регулаторен период, започващ от 01.01.2017 г., както следва:

УКАЗАНИЯ ЗА ОБРАЗУВАНЕ НА ЦЕНИТЕ НА ВОДОСНАБДИТЕЛНИТЕ И КАНАЛИЗАЦИОННИТЕ УСЛУГИ ЧРЕЗ МЕТОДА „ГОРНА ГРАНИЦА НА ЦЕНИ“ ЗА РЕГУЛАТОРНИЯ ПЕРИОД 2017-2021 г.

Глава първа ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1. Настоящите указания се приемат на основание чл. 6, ал. 1, т. 4 и чл. 16 от Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги (ЗРВКУ) и чл. 1, ал. 2 и 3 от Наредбата за регулиране на цените на водоснабдителните и канализационните услуги (НРЦВКУ).
2. С тези указания се определят:
 - а) начинът на образуване и изменение на цените при ценово регулиране чрез метода „горна граница на цени“, съгласно чл. 6, т. 2, от НРЦВКУ;
 - б) изискванията към формата, съдържанието и верификацията на информацията, която ВиК операторите подават до Комисия за енергийно и водно регулиране (Комисията) за целите на ценообразуването;
 - в) редът, по който Комисията и ВиК операторите обсъждат основните цели на бизнес плана, необходимите годишни приходи за тяхното постигане и проекта на решение по чл. 26 от НРЦВКУ.
- 3.1. Тези указания се прилагат за регулиране на цените, по които ВиК операторите:
 - а) доставят вода на потребителите;
 - б) отвеждат отпадъчните води;
 - в) пречистват отпадъчните води.
- 3.2. За образуване на цените за присъединяване на потребители към водоснабдителната и канализационната система съгласно чл. 17 от НРЦВКУ се издават отделни указания.
- 4.1. Тези указания се прилагат и за регулиране на цените по чл. 2, ал. 2 и ал. 3 от НРЦВКУ.
- 4.2. Справките по тези указания са от електронния модел на бизнес плана по Глава втора, раздел III от Указанията за прилагане на Наредбата за регулиране на качеството на водоснабдителните и канализационните услуги (УПНРКВКУ).

Глава втора МЕТОД НА ЦЕНОВО РЕГУЛИРАНЕ

5. През регулаторния период 2017 - 2021 г. Комисията регулира цените на ВиК услугите по т. 3.1 и т. 4.1 чрез прилагане на метода „горна граница на цени“.
6. „Горна граница на цени“ е метод на ценово регулиране, при който Комисията едновременно утвърждава цени на ВиК услуги за първата година от регулаторния период и одобрява цени за следващите години от регулаторния период, които се изменят в края на ценовия период с инфлационен индекс, намален с коефициент X.
7. Преди изтичане на текущия ценови период, Комисията изменя одобрената цена за следващата година от бизнес плана на база на актуална информация за инфлацията от влизането в сила на утвърдената цена за първия ценови период и коефициент X по реда на чл. 29 от НРЦВКУ.
8. При изчисляване на изменението на цените на ВиК услугите се прилага следната формула:

$$Ц_t = Ц(БП_t) \times (1 + И - X) \times t,$$

където:

Ц са цените на ВиК услугите;

t е времеви индекс;

Ц (БП_t) са одобрените цени на ВиК услуги за съответната година от бизнес плана;

И е инфлацията за периода от влизането в сила на утвърдената цена за първия ценови период до датата на изчисление на изменението, която влияе върху разходите на ВиК оператора;

X е коефициент, който се изчислява по следната формула:

$$X = E + Q + Y$$

където:

E е коефициент за подобряване на ефективността за година t.

Q е коефициент, който се изчислява по следната формула:

$$Q = Q_p + Q_{и}$$

където:

Q_p е коефициент, отразяващ разликата между прогнозните и действителните разходи, които са в резултат на осъществяване на нови дейности и/или експлоатация и поддръжка на нови активи по чл. 21, ал. 1 от НРЦВКУ.

Q_и е коефициент, отразяващ разликата между прогнозните и действителните инвестиции, извършени за изпълнение на индивидуалните годишни целеви нива на показателите за качество на ВиК услугите;

Y е коефициент, отразяващ изпълнението на индивидуалните годишни целеви нива на единните показатели за ефективност, определени по реда на чл. 4, ал. 2, т. 1 от НРЦВКУ.

Коефициентите Q_p и Y могат да бъдат както положителни, така и отрицателни числа. Коефициентите E и Q_и са винаги положителни числа.

9. Компонентите на коефициент X се изчисляват по следния начин:

- 9.1. Коефициентът „E“ се изчислява за всяка година от регулаторния период за всеки ВиК оператор чрез сравнителен анализ на разходите за предоставяне на ВиК услуги и в зависимост от групата, в която операторът е разпределен от Комисията по реда на чл. 23, ал. 1 от НРКВКУ.

При изчисление на индивидуалния коефициент „E“ Комисията взема предвид средното ниво на разходите за единица предоставена услуга (разход/м³ и/или разход/км мрежа) на операторите в групата, както и специфичните разлики между операторите по отношение начина на производство на вода, топографията на обслужвания регион, количествата доставена вода и др.

Коефициентът „E“ се определя от Комисията по реда на чл. 27, ал. 1, във връзка с чл. 26, ал. 2, т. 6 от НРЦВКУ. Стойностите на коефициента „E“ се обсъждат по реда на член 25, ал. 1 от НРЦВКУ.

- 9.2. Коефициентът „Q_p“ се изчислява за всяка година от регулаторния период за всеки ВиК оператор като отношение на разликата между прогнозните (одобрените) и

действителните (отчетните) допълнителни разходи към прогнозните (одобрените) разходи. С коефициента „Qp“ се коригира в положителна или отрицателна посока одобрената цена, която подлежи на корекция във формулата по т. 8.

Разходите, за които се прилага коефициентът „Qp“, се определят от Комисията с решение по реда на чл. 27, ал. 1 във връзка с чл. 26, ал. 2, т. 6 от НРЦВКУ. Разходите за които се прилага коефициентът „Qp“, се обсъждат по реда на чл. 25, ал. 1 от НРЦВКУ.

9.3. В съответствие с чл. 4, ал. 1 от НРЦВКУ Комисията изменя с коефициент Y и коефициент Qi необходимите годишни приходи на ВиК оператора в зависимост от изпълнението на годишните целеви нива на показателите за качество на ВиК услугите, определени по реда на чл. 4, ал. 2, т. 1. от НРЦВКУ.

9.3.1. Коефициентът „Qi“ се изчислява като отношение на разликата между прогнозните (одобрените) и действителните (отчетните) инвестиции към прогнозните (одобрените) инвестиции, извършени от ВиК оператора с цел изпълнение на индивидуалните годишни целеви нива на показателите за качество. С коефициента „Qi“ се коригира в отрицателна посока одобрената цена, която подлежи на корекция във формулата по т. 8.

Коефициентът „Qi“ се изчислява и прилага двукратно през регулаторния период в съответствие с чл. 4, ал. 4 от НРЦВКУ:

- Коефициентът „Qi“ се изчислява сумарно за всеки ВиК оператор през четвъртата година от регулаторния период, като отчита инвестициите, извършени до края на третата година от регулаторния период. В този случай корекцията води до намаление на одобрената цена за петата година от регулаторния период.
- Коефициентът „Qi“ се изчислява сумарно за всеки ВиК оператор през първата година от следващия регулаторен период, като отчита инвестициите, извършени през четвъртата и петата година на предходния регулаторен период. В този случай корекцията води до намаление на одобрената цена за втората година от следващия регулаторен период.

9.3.2. Коефициентът „Y“ се изчислява и прилага двукратно през регулаторния период в съответствие с чл. 4, ал. 4 от НРЦВКУ:

- Коефициентът „Y“ се изчислява сумарно за всеки ВиК оператор през четвъртата година от регулаторния период, като отчита постигането на индивидуалните годишни целеви нива на показателите за качество към края на третата година от регулаторния период. В този случай корекцията, която произтича от приложението на коефициента „Y“, се прилага за петата година от регулаторния период и води до увеличение или намаление на одобрената цена за петата година от регулаторния период.
- Коефициентът „Y“ се изчислява сумарно за всеки ВиК оператор през първата година от следващия регулаторен период, като отчита постигането на индивидуалните годишни целеви нива на показателите за качество към края на петата година от предходния регулаторен период. В този случай корекцията, която произтича от приложението на коефициента „Y“, води до увеличение или намаление на одобрената цена за втората година от следващия регулаторен период.

Глава трета

ЦЕНООБРАЗУВАЩИ ЕЛЕМЕНТИ

Раздел I

Необходимите годишни приходи

10. Необходимите годишни приходи (НП) на ВиК оператора се образуват съгласно чл. 9 от НРЦВКУ. За целите на изчисляване на НП, признатите годишни разходи и възвръщаемостта на капитала се определят за всяка от следните ВиК услуги - доставяне на вода на потребителите; доставяне вода на други ВиК оператори; доставяне на вода с непитейни качества на потребителите; отвеждане на отпадъчните

води; пречистване на отпадъчните води. Необходимата за целта информация се предоставя от ВиК оператора в Справка № 16.

11. Необходимите годишни приходи за услугата пречистване на отпадъчните води се разпределят по групи потребители с коефициенти, одобрени от Комисията в зависимост от степента на замърсеност.

- 12.1. Степента на замърсеност за битови и приравнените към тях обществени потребители е 1. За останалите категории потребители се определят следните коефициенти на замърсеност за регулаторен период 2017 – 2021 г:

Степен на замърсеност 1 - коефициент от **1,10** до **1,60** вкл.;

Степен на замърсеност 2 - коефициент над **1,60** до **2,00** вкл.;

Степен на замърсеност 3 - коефициент над **2,00** до **2,50** вкл.

Информацията се попълва в Справка № 16. ВиК операторът прилага обосновка за избраните стойности на коефициентите на замърсеност.

- 12.2. За регулаторен период 2017 - 2021 г. се задават следните гранични стойности за определяне на степените на замърсеност само по показателя БПК₅, в мгО₂/л:

Степени на замърсеност	Концентрации на БПК ₅ , в мгО ₂ /л
1	до 200
2	201- 600
3	над 600

ВиК операторът обосновава принадлежността на един потребител към категорията на „промишлени и други стопански потребители“, с право да начислява цени за услугата „пречистване на отпадъчни води“ по степен на замърсеност, при изпълнение на следните условия:

- наличие на свободен капацитет на съответната Пречиствателна станция за отпадъчни води (ПСОВ);
- сключен договор по Наредба № 7/14.11.2000 г. на МОСВ и МРРБ, за условията и реда за заустване на производствени отпадъчни води в канализационните системи на населените места;
- извършени контролни пробонабирания от пункта на заустване на формираните отпадъчни води от дейността на този потребител в градска канализация, респ. протоколи от извършените анализи;
- към категорията „промишлени и други стопански потребители“ спадат тези потребители, които чрез своята дейност генерират замърсяване на отпадъчните води, което е различно от замърсяването, което се получава от битовите потребители, и с оглед на което за тяхното пречистване са необходими допълнителни разходи от страна на ВиК оператора, съгл. § 1, т. 1 от ПРЗ на Наредба № 7/14.11.2000 г.;
- всички останали потребители, в резултат на чиято дейност отпадъчните води не се различават по състав и свойства от отпадъчните води на битовите потребители, се причисляват към категорията „приравнени към тях обществени и други потребители“.

13. ВиК операторът обособява водоснабдителни и/или канализационни системи в случаите, когато доставя вода и/или отвежда и/или пречиства отпадъчни води на друг ВиК оператор и когато доставя вода с непитейни качества на потребителите.

14. При обособяване на водоснабдителни и/или канализационни системи по реда на т. 13 се попълва отделен Електронен модел по т. 6.2. от УПНРКВКУ за всяка една система, но единствено в частта му относно ценообразуване.

15. В случаите когато част от количествата от обособени системи за друг ВиК оператор се включват към основната система, разходите и възвръщаемостта на капитала от тези обособени системи се разпределят пропорционално на съответните количества.

Раздел II

Годишни разходи за дейността

- 16.** Съгласно чл. 10 от НРЦВКУ ВиК операторът представя подробна информация за годишните разходи (Р) по видове ВиК услуги – доставяне на вода на потребителите, доставяне вода на други ВиК оператори, доставяне на вода с непитейни качества на потребителите, отвеждане на отпадъчни води, пречистване на отпадъчни води. ВиК операторът посочва отчетните и прогнозните данни за годишните разходи, които са пряко свързани с регулираните ВиК услуги, вкл. отнесените към тях непреки разходи, общи за услугите (съгласно указанията към Единна система за регулаторна отчетност - ЕСРО). Отделно се посочват и разходите за нерегулирана дейност. Необходимата информация се предоставя от ВиК оператора в Справка № 12 и Справка № 12.1 към УПНРКВКУ.
- 17.1.** Годишните разходи се посочват по отделно за видовете ВиК услуги със съответните им отчетни и прогнозни стойности на годишна основа.
- 17.2.** Годишните разходи се разделят на групи по икономически елементи, като в рамките на всяка група се изброяват детайлно всички видове конкретни разходи. Стойността на разходите, посочени на ред „други разходи“ във всяка група разходи по икономически елементи, не трябва да надвишава 5% от общата сума на съответната група разходи. За тези разходи се прилага подробно описание.
- 17.3.** Разходите за 2015 г. (отчетна година) се представят съгласно годишните отчетни данни по Единната система за счетоводна отчетност за 2015 г. Разходите за 2016 г. се посочват в съответствие с параметрите на одобрения бизнес план на ВиК оператора за 2016 г.
- 17.4.** Разходите за периода на бизнес плана 2017-2021 г. се прогнозират в номинално изражение без инфлация.
- 17.5.** В Справка №12.1. се посочват разходите по икономически категории, включително очаквани допълнителни разходи съгласно чл.21, ал.1, т.1 на НРЦВКУ, както и очаквани намаления на разходи вследствие повишена ефективност съгласно чл.21, ал.2 на НРЦВКУ за всяка от годините на регулаторния период.
За разходите, които са в резултат на осъществяване на нови дейности и/или експлоатация и поддръжка на нови активи, за които се прилага коефициентът „Qp“, се посочват и конкретните нови дейности и/или нови активи, за които са прогнозирани допълнителните разходи.
- 17.6.** Справка № 12 обобщава разходите по икономически категории, отнесени към дължина на мрежа и/или водни количества, и служи за изчисляване ефективността на разходите, включени в коефициент Е.
- 18.1.** При попълването на Справка № 12.1 ВиК операторът обосновава и доказва разходи, които се различават от тези за отчетната 2015 година (увеличаване или намаляване на разходите). За всеки разход, който се различава с 10 % от разхода по икономически елемент за отчетната година, се представя подробна писмена обосновка за начина на прогнозиране.
- 18.2.** Годишните разходи трябва да бъдат съобразени с одобрените параметри на инвестиционната програма и други данни от бизнес плана на оператора. За всяка една от прогнозните години се попълва изменението спрямо отчетната година.
- 18.3.** Прогнозите за разходи за възнаграждения, осигуровки и социални дейности за периода на бизнес плана се обосновават съгласно отчет и прогноза на щатно разписание на дружеството, като информацията се посочва в Справка № 5. Отчет и прогноза за длъжностно щатно разписание се прилага като приложение към бизнес плана.
- 19.** В признатите годишни разходи не се включват: финансови разходи, разходите за загуби от обезценки, текущи разходи за начислени провизии по смисъла на чл. 38 и чл. 39 от Закона за корпоративното подоходно облагане (ЗКПО), текущи разходи или задължения за намаляване на отчетната стойност на стоково-материалните запаси,

разходи за дарение и неизползвани отпуски, представителни разходи и данъците върху тях, санкции и/или глоби, наложени от държавни органи или от Комисията; разходи за покриване на отчисления по чл. 60 и чл. 64 от Закона за управление на отпадъците (ЗУО) при депониране на утайки от ПСОВ; разходи за лихви за забавяне, неустойки и други плащания, свързани с неизпълнение по сключени договори; разходи за данък върху печалбата и разходи за бъдещи периоди, които са част от отчета за доходите; разходите за вноски (премии) за допълнително доброволно осигуряване, за доброволно здравно осигуряване и застраховки „Живот“; както и други разходи по чл. 10, ал. 7 от НРЦВКУ.

20. Разходите, които са общи за регулираните услуги или са общи за двете дейности - регулирана и нерегулирана, се разпределят между тях пропорционално на дела на преките разходи за съответната услуга за годината на отчитане спрямо общата сума на преките разходи, от която са приспаднати разходите за амортизации. Разходите за амортизации, които са общи за регулираните услуги или са общи за двете дейности - регулирана и нерегулирана, се разпределят между тях пропорционално на дела на преките разходи за амортизации за съответната услуга за годината на отчитане.
21. Разходите за доставяне на вода на потребителите, общи за водоснабдителните системи по т. 13, се разпределят пропорционално на съответните количества.
22. За нуждите на ценообразуването на ВиК услуги се прилага линеен метод на амортизация. Амортизацията на дълготрайните активи се изчисляват съгласно продължителността на полезния им живот, определен от КЕВР. Изчисляването на амортизацията започва от месеца, следващ месеца на въвеждане на ДМА в експлоатация, в съответствие с ЕСРО, със следните амортизационни норми:

Категория активи	Група активи	Брой години полезен живот	Годишна амортизационна норма
1	Земя	0	0%
1.1	Собствена земя	0	0%
1.2	Земя публична собственост	0	0%
2	Сгради и конструкции	33,3	3%
2.1	Административни и обслужващи сгради	33,3	3%
2.2	Производствени сгради	33,3	3%
3	Машини, апаратура и специализирано оборудване	10	10%
3.1	Машини	10	10%
3.2	Апаратура	10	10%
3.3	Строителна и специализирана механизация	10	10%
3.4	Ел. оборудване	10	10%
3.4.1	Помпи	10	10%
3.4.2	Ел. табла	10	10%
3.5	ВиК оборудване	10	10%
3.5.1	Измервателни устройства - приходни водомери, дебитомери, разходомери, нивомери и логери	10	10%
3.5.2	Арматури (спирателни кранове, хидранти, редуцир винтили, въздушници, др.)	10	10%
3.5.3	Оборудване за СКАДА	10	10%

3.6	Друго специализирано оборудване	10	10%
4	Съоръжения		
4.1	Ел. съоръжения	25	4%
4.1.1	Трафопост (трансформатор)	10	10%
4.1.2	Електропровод	25	4%
4.2	ВиК съоръжения		
4.2.1	Хидрофори	10	10%
4.2.2	Язовири и водоеми	50	2%
4.2.3	Каптажи	50	2%
4.2.4	Сондажни и шахтови кладенци	50	2%
4.2.5	Водопроводи, вкл.СВО	50	2%
4.2.6	Канализация, вкл. СКО	50	2%
4.2.7	Съоръжения в пречиствателни, помпени, хлораторни станции и резервоари	25	4%
4.2.8	Други ВиК съоръжения	25	4%
4.3	Други съоръжения	25	4%
5	Транспортни средства		
5.1	Транспортни средства - тежкотоварни автомобили	12.5	8%
5.2	Транспортни средства - лекотоварни автомобили	10	10%
5.3	Автомобили	10	10%
5.4	Други транспортни средства	10	10%
6	Стопански инвентар и офис оборудване		
6.1	Стопански инвентар	10	10%
6.2	Офис оборудване	10	10%
6.3	Мобилни телефони	2	50%
7	Разходи за придобиване на ДМА и ДНМА /Активи в процес на изграждане/	-	-
8	Компютърна техника	5	20%
9	Други ДМА	10	10%
10	Програмни продукти	5	20%
11	Продукти от развойна дейност	5	20%
12	Лицензи	5	20%
13	Права върху интелектуална собственост (ГИС, Хидравлични модели, др.)	5	20%
14	Други ДНМА	10	10%

23. Разходи за амортизационни отчисления върху имуществените права върху системи и

съоръжения – публична държавна и/или общинска собственост, предоставени на ВиК операторите по реда на чл. 198п, ал. 1 от Закона за водите, не се включват в признатите годишни разходи.

- 24.1.** За целите на регулирането, при изчисление на годишните разходи поетапно се признават амортизационни отчисления върху активи – публична държавна и/или общинска собственост, включително изградени със средства на ВиК оператора, изчислени в съответствие с т. 22.
- 24.2.** Необходимата информация за собствени и публични активи се предоставя от ВиК оператора в Справка № 11 и Справка № 11.2 към УПНРКВКУ.
- 24.3.** В Справка № 11 се посочват активите, както следва:
- В Група I "Собствени дълготрайни активи" за отчетната 2015 г. се посочват ДА, които са собственост на ВиК оператора през отчетната година и няма да бъдат извадени от капитала му при реализиране разпоредбите на Закона за водите.
 - В Група II "Публични дълготрайни активи, изградени със собствени средства" за отчетната 2015 г. се посочват въведените в експлоатация публични ДА, в които ВиК операторът е извършил инвестиции със собствени или заемни средства въз основа на сключен договор по реда на Закона за водите или Закона за концесиите. В случай, че такъв договор все още не е в сила през 2015 г., ДА за отчетната година се посочват с нулева стойност.
 - В Група III "Публични дълготрайни активи, предоставени на ВиК оператора за експлоатация и поддръжка" за отчетната 2015 г. се посочват всички дълготрайни активи, които са или ще бъдат предоставени на ВиК оператора за стопанисване, експлоатация и поддръжка с договор по реда на Закона за водите или Закона за концесиите. Категорията включва всички публични ДА съгласно описите за разпределение на собствеността на ВиК активите - публична държавна и общинска собственост, изготвени и изпратени към Министерство на регионалното развитие и благоустройството (МРРБ) за отчетната година (включително дълготрайни активи, които ще бъдат отписани от баланса на ВиК оператора по реда на Закона за водите, и дълготрайни активи, изградени със средства на общините и на държавата).
- 24.4.** В Справка № 11.2 се посочва следната информация:
- Дълготрайни активи, придобити през отчетната 2015 година. Информацията е необходима за правилно изчисление на разходите за амортизации за тези активи през периода на бизнес плана;
 - Дълготрайни активи, чиито полезен живот изтича през периода на бизнес плана и за които следва да се прекрати начисляването на амортизация.
- 24.5.** В приложения към бизнес плана ВиК операторът представя в електронен вид окончателни протоколи за разпределение на собствеността на ВиК системите и съоръженията между държавата и общините, намиращи се в обособената му територия, включително за ВиК системите и съоръженията, които са активи на дружеството (по смисъла на § 9, ал.1 от ЗИД на ЗВ, обн. ДВ бр.103 от 2013 г.), и ВиК системите и съоръженията, които не са активи на дружеството (по смисъла на § 9, ал. 2 от ЗИД на ЗВ, обн. ДВ бр. 103 от 2013 г.), актуални към отчетната 2015 г., както и декларация за достоверност на данните.
- 25.** В годишните разходи се включват амортизационни отчисления върху активи – публична държавна и/или общинска собственост, които следва да съответстват на предложените капиталови разходи и разходи за обслужване на главници на инвестиционни заеми за капиталова поддръжка на съществуващи и за изграждане на нови публични ВиК активи. Същите включват:
- Разходи за амортизации на публични дълготрайни активи, изградени със средства на ВиК операторите (Справка № 11, Група 2). Тези разходи се включват в пълен размер и се използват за капиталова поддръжка на съществуващи и изграждане на

нови публични ВиК активи.

- Разходи за амортизации на публични дълготрайни активи, предоставени на ВиК оператора за експлоатация и поддръжка (Справка № 11, Група 3). Тези разходи се включват частично в признатите годишни разходи до размера на предложените капиталови разходи от собствени средства и разходите за обслужване на главници на инвестиционни заеми за капиталова поддръжка на съществуващи и изграждане на нови публични ВиК активи.

- 25.1. В случай, че предложените инвестиции през първата година на регулаторния период (2017 г.) надхвърлят 25% от най-високите отчетени годишни инвестиции през периода 2009-2015 г., ВиК операторът следва да представи детайлна обосновка за възможността за изпълнението им.
- 25.2. Размерът на предложените разходи за амортизационни отчисления върху активи – публична държавна или общинска собственост, предоставени на ВиК оператора за стопанисване, поддържане и експлоатация, се ограничава до размера на социалната поносимост на ВиК услугите по смисъла на ЗРВКУ.

Раздел III

Регулаторна база на активите

26. Регулаторната база на активите (РБА), пряко свързани с ВиК услугите, е признатата стойност на активите, която служи за определяне на възвръщаемостта на капитала за всяка ВиК услуга. РБА се изчислява в съответствие с чл. 11 от НРЦВКУ по следната формула:

$$РБА = А - Ам + ОК + Инв,$$

където:

РБА е регулаторната база на активите, хил. лв.;

А е признатата отчетна стойност на активите (дългосрочни материални и нематериални активи, изградени със средства на ВиК оператора, с които се осъществява предоставянето на ВиК услуги), които се използват и имат полезен живот, хил. лв.;

Ам е натрупаната амортизация за изтеклия период на използване върху призната стойност на активите за извършване на ВиК услуги, хил. лв.;

ОК е необходимият оборотен капитал, хил. лв.;

Инв е размерът на инвестициите, одобрени от Комисията.

Призната стойност на активите

- 27.1. „Призната отчетна стойност на активите“ е признатата от Комисията отчетна стойност на дълготрайните материални и нематериални активи, изградени със средства на ВиК оператора към края на годината, предхождаща годината, за която се ценообразува, отнесени към съответната услуга. Необходимата информация се предоставя от ВиК оператора в Справка № 17 към УПНРКВКУ.
- 27.2. В РБА се включва и прогнозният размер на инвестициите на ВиК оператора, планирани със собствени и/или привлечени средства, съгласно инвестиционната програма на бизнес плана. Инвестиционната програма се изготвя в съответствие със заложените дефиниции и понятия за инвестиции в УПНРКВКУ.
- 27.3. Прогнозни инвестиции с привлечени средства се вземат предвид единствено при условие, че ВиК операторът представи предварителен договор с кредитна институция, който отчита специфичните условия за сектора и съдържа пазарно-ориентирана цена на привлечения капитал.
- 27.4. Отчетната и балансова стойност, както и натрупаната амортизация на дълготрайни активи, които са общи за регулираните услуги или са общи за двете дейности - регулирана и нерегулирана, се разпределят между тях пропорционално на дела на отчетната стойност на активите, пряко обслужващи съответната услуга за годината на отчитане.
28. В призната стойност на активите не се включват:

- право на ползване на публични ВиК активи и/или Търговска репутация;
 - активи, използвани по силата на договор за лизинг, съгласно който те няма да се придобият;
 - активи, които не са свързани със съответната регулирана ВиК услуга;
 - активи, отдадени под наем, консервирани, извадени от експлоатация;
 - активи, придобити безвъзмездно чрез дарения, помощи, грантови схеми и други подобни или заплатени от потребители;
 - активи, придобити през предходни периоди, която надвишава пазарните нива за подобни или аналогични активи.
29. Отчетната стойност на активите в РБА се намалява с натрупаната амортизация за изтеклия период на използване на активите за извършване на дейностите, подлежащи на регулиране.
30. ВиК операторите, които имат съществуващи дългосрочни задължения по лихвени заеми и кредити за изграждане на извадени от баланса им дълготрайни активи – публична общинска или държавна собственост, включват в РБА за всяка една от регулаторните години остатъчната им стойност към края на предходния период и остатъка по главницата към края на текущия период.

Оборотен капитал

31. Оборотният капитал (ОК) е част от РБА и представлява средногодишната необходима сума, която се използва в процеса на финансиране на дейността на ВиК оператора. Елементите, формиращи оборотния капитал, са: нетни приходи от продажби за предоставена ВиК услуга с отложено плащане от потребителите; парични разходи за дейността; вземания от клиенти и доставчици; материални запаси; задължения към доставчици и клиенти, отнасящи се за регулираните дейности. Необходимата информация се предоставя от ВиК оператора в Справка № 18 към УПНРКВКУ
32. Нетният цикъл на оборотния капитал (НЦОК) се изчислява по следната формула:

$$\text{НЦОК} = \left(\frac{\text{СВК} + \text{СМЗ} - \text{СЗД}}{\text{НППн}} \right) * 360, \text{ дни}$$

където:

СВК е признатата средногодишна величина на вземанията от клиенти и доставчици до една година. Определя се като средноаритметична стойност на началното и крайното салдо на вземанията от клиенти и доставчици;

СМЗ е признатата средногодишна величина на материалните запаси. Определя се като средноаритметична стойност на началното и крайното салдо на материалните запаси;

СЗД е признатата средногодишна величина на краткосрочните задължения към доставчици и клиенти. Определя се като средноаритметична стойност на началното и крайното салдо на задълженията към доставчици и клиенти;

НППн са нетните приходи от продажби за предоставена ВиК услуга с отложено плащане от потребителите.

- 33.1. Преди началото на регулаторния период Комисията определя целеви НЦОК по формулата, посочена в т. 32.
- 33.2. Целевият НЦОК се изчислява и определя по групи ВиК оператори в съответствие с чл. 23, ал. 1 от НРКВКУ.
- 33.3. През следващите години на регулаторния период НЦОК се намалява със стъпка за повишаване на събираемостта.
- 34.1. Оборотния капитал (ОК) за услугите доставяне на вода на потребителите и/или на друг ВиК оператор, отвеждане на отпадъчни води и пречистване на отпадъчни води на потребителите и/или на друг ВиК оператор се изчисляват по формулата:

$$\text{ОК доставяне/отвеждане/пречистване} = \left(\frac{\text{ГПР доставяне/отвеждане/пречистване} * \text{НЦОК}}{360} \right), \text{ ХИЛ.}$$

ЛВ.

където:

ГПР доставяне/отвеждане/пречистване са годишните парични разходи за съответната дейност, хил. лв.

34.2. Годишните парични разходи (ГПР) се изчисляват на основата на утвърдените признати разходи за регулираните ВиК услуги, намалени с разходите за амортизации на ВиК оператора, в съответствие със следната формула:

$$\text{ГПР доставяне/отвеждане/пречистване} = \text{ПГР доставяне/отвеждане/пречистване} - \text{РАМ доставяне/отвеждане/пречистване}$$

,
където:

ПГР доставяне/отвеждане/пречистване са признатите годишни разходи за съответната ВиК услуга, хил. лв.;

РАМ доставяне/отвеждане/пречистване са признатите годишни разходи за амортизации на активите, използвани за съответната ВиК услуга, хил. лв.

Инвестиции

35.1. ВиК операторът планира инвестиции в активи - публична държавна или общинска собственост, предоставени на ВиК оператора за стопанисване, поддържане и експлоатация, не по-малки от размера на разходите за амортизационни отчисления върху тези активи.

35.2. Инвестициите за 2016 г. се посочват в съответствие с параметрите на одобрения бизнес план на ВиК оператора за 2016 г.

35.3. Инвестициите за периода на бизнес плана 2017-2021 г. се прогнозира в номинално изражение без инфлация.

35.4. ВиК операторът планира инвестиции за въвеждането на необходимите регистри и внедряването на стандарти за системи за управление съгласно сроковете за съответната група дружества, определени в УПНРКВКУ за регулаторния период 2017-2021 г.

35.5. ВиК операторът планира инвестиции за постигане на нивата на показателите за качество, като предвижда постигане на ефективност и намаляване на оперативните разходи за първите три години от регулаторния период и постигане на съответствие с изискванията на Директива 91/271/ЕЕС за последните две години от регулаторния период.

Раздел IV

Норма на възвръщаемост на капитала

36. Нормата на възвръщаемост на капитала за регулаторния период е равна на прогнозната среднопретеглена цена на капитала. Среднопретеглената цена на капитала е утвърдената от Комисията норма на възвръщаемост на привлечения и на собствения капитал на ВиК оператора, претеглена според дела на всеки от тези източници на финансиране в утвърдената целева структура на капитала. Необходимата информация се предоставя от ВиК оператора в Справка № 19 към УПНРКВКУ.

37. Нормата на възвръщаемост на капитала се изчислява за целия капитал на ВиК оператора и не се разделя по видове регулирани ВиК услуги.

38. Нов привлечен капитал се взема предвид при изчисляването на нормата на възвръщаемост на капитала единствено при условие, че ВиК операторът представи предварителен договор с кредитна институция, който отчита специфичните условия за сектора и съдържа пазарно-ориентирана цена на привлечения капитал.

39. Съгласно чл. 12 от НРЦВКУ, нормата на възвръщаемост на капитала се изчислява като реална норма преди данъчно облагане за регулаторния период по следната формула:

$$\text{НВ} = \text{ДСК} \times \frac{(\text{НВСК})}{1 - \text{ДС}/100} + \text{ДПК} \times \text{НВПК}$$

където:

- НВ** е нормата на възвръщаемост на капитала преди данъчно облагане, %;
- ДСК** е делът на собствения капитал в общия капитал;
- НВСК** е нормата на възвръщаемост на собствения капитал след данъчно облагане, %;
- ДС** е данъчната ставка на корпоративния данък върху печалбата, %;
- ДПК** е делът на привлечения капитал в общия капитал;
- НВПК** е нормата на възвръщаемост на привлечения капитал, %.

- 40.1.** Собственият капитал не включва финансовия резултат от дейността на ВиК оператора за текущия период (печалба или загуба). Този финансов резултат се включва в следващата година след приспадане на дължимите дивиденди.
- 40.2.** Привлеченият капитал включва възмездни дългосрочни и краткосрочни заеми и задължения по договори за финансов лизинг за всяка една от годините през регулаторния период.
- 41.** Преди началото на регулаторния период, Комисията утвърждава пределна норма на възвръщаемост на собствения и на привлечения капитал по групи ВиК оператори, претеглена според делът на всеки от тези източници на финансиране в утвърдената целева структура на капитала.

Раздел V

Годишни количества доставена вода, отведена и пречистена отпадъчна вода

- 42.** Прогнозните годишни количества доставена вода се определят като разлика между годишните количества вода на вход на водоснабдителната система и максималните количества неносеща приходи вода, определени по чл. 13, ал. 1, т. 2 от НРЦВКУ за съответната година.
- 43.** Годишните количества вода на входа на водоснабдителната система за отчетната година са измерените от ВиК оператора количества вода от повърхностни и/или подземни водоизточници (Q4 съгласно Наредба № 1 от 5 май 2006 г за утвърждаване на методика за определяне на допустимите загуби на вода във водоснабдителните системи за съответната година).
- 44.** Прогнозните годишни количества отведени отпадъчни води и годишните количества пречистени отпадъчни води се определят съгласно чл. 15 ал. 2 и чл. 16 ал. 2 и ал. 3 от НРЦВКУ за съответната година.
- 45.1.** Количествата за 2016 г. се посочват в съответствие с параметрите на одобрения бизнес план на ВиК оператора за 2016 г.
- 45.2.** При прогнозирането на фактурираните количества доставена вода на потребителите, отведени и пречистени отпадъчни води за 2017 г. се посочват количества, равни на средногодишните отчетени количества за периода 2011-2015 г. По този начин се елиминират сезонни колебания в потреблението (например намаляване на потреблението поради много дъждовно лято).
- 45.3.** При прогнозирането на фактурираните количества за оставащия период на бизнес плана (2018-2021 г.) следва да се отчетат:
- прогнозите за изменение на обслужваното население, влияещо в положителна или отрицателна посока върху фактурираните количества (увеличение или намаление на населението съгласно прогнозите на НСИ за население по области - I вариант при хипотеза за конвергентност (реалистичен вариант) за съответната област;
 - намаление на търговските загуби на вода, влияещо в положителна посока върху фактурираните количества (намаляване на търговските загуби означава намаляване на потреблението, което не е било измерено, отчетено и/или фактурирано от ВиК оператора, респективно води до увеличаване на фактурираното потребление);
 - изграждането на нови активи за отвеждане и пречистване на отпадъчни води, влияещо в положителна посока върху фактурираните количества за съответната услуга.

Глава четвърта ОБРАЗУВАНЕ НА ЦЕНИ

46. Цената за доставяне на вода на потребителите се образува съгласно чл. 14 от НРЦВКУ по следната формула:

$$\text{Ц доставяне} = \frac{\text{НП доставяне}}{\text{ГКВ} - \text{ДНПВ}}, \text{ в лв./куб. м (без ДДС)}$$

където:

НП доставяне са необходимите годишни приходи за услугата доставяне на вода на потребителите, хил. лв.

ГКВ са годишните количества вода на входа на водоснабдителната система за отчетната година съгласно т. 43, хил. куб. м.

ДНПВ са максималните количества неносеща приходи вода според индивидуалните годишни целеви нива на съответния показател по НРКВКУ, определени за ВиК оператора за годината, хил. куб. м.

47. Цената за доставяне на вода на друг ВиК оператор и на вода с непитейни качества (Ц доставяне (ВС)) се образува съгласно чл. 14 от НРЦВКУ по следната формула:

$$\text{Ц доставяне (ВС)} = \frac{\text{НП доставяне (ВС)}}{\text{ГКВ (ВС)} - \text{ДНПВ (ВС)}}, \text{ в лв./куб. м (без ДДС)}$$

където:

НП доставяне (ВС) са необходимите годишни приходи за услугата доставяне на вода за съответната система, хил. лв.

ГКВ (ВС) са годишните количества вода на входа на съответната водоснабдителна система съгласно т. 43, хил. куб. м.

ДНПВ (ВС) са максималните количества неносеща приходи вода за водоснабдителната система, според индивидуалните годишни целеви нива на съответния показател по НРКВКУ, определени за ВиК оператора за годината, хил. куб. м.

48. Цената за отвеждане на отпадъчни води се образува съгласно чл. 15 от НРЦВКУ по следната формула:

$$\text{Ц отвеждане} = \frac{\text{НГП отвеждане}}{\text{ФДВ} + \text{ИВ(ДВ)}}, \text{ в лв./куб. м (без ДДС)}$$

където:

НГП отвеждане са необходимите годишни приходи за услугата отвеждане на отпадъчни води, хил. лв.

ФДВ са годишните количества отведени отпадъчни води, които са равни на годишните количества фактурирана доставена вода на потребителите, които ползват услугата отвеждане на отпадъчни води съгласно т. 44, хил. куб. м.

ИВ(ДВ) са количествата изразходвана от потребителите вода от други водоизточници, които се отвеждат от ВиК оператора, по силата на сключен договор между ВиК оператора и потребителя, хил. куб. м.

49. Цената за пречистване на отпадъчните води се образува съгласно чл. 16 от НРЦВКУ по следната формула:

$$\text{Ц пречистване} = \frac{\text{НГП пречистване}}{\text{КПВ} * \text{К(СЗБ)} + \text{ОКВ1} * \text{К(СЗ1)} + \text{ОКВ2} * \text{К(СЗ2)} + \text{ОКВ3} * \text{К(СЗ3)}}, \text{ в лв./куб. м (без ДДС)}$$

където:

НГП пречистване са необходимите годишни приходи за услугата пречистване на отпадъчните води, в хил. лв.

КПВ са годишните количества пречистени отпадъчни води в канализационната система, които са равни на сбора от ФДВ и ИВ(ДВ) по т. 48, отведени от битовите и приравнените към тях обществени потребители, които ползват услугата пречистване на отпадъчните води, в хил. куб. м.

ОКВ1, ОКВ2, ОКВ3 са годишните количества пречистени отпадъчни води в канализационната система, които са равни на сбора от ФДВ и ИВ(ДВ) по т. 48, отведени от промишлените и другите стопански потребители, които ползват услугата пречистване на отпадъчните води, обособени в зависимост от степента на замърсеност, в хил. куб. м

К(СЗБ), К(С31), К(С32), и К(С33) са коефициенти, отразяващи степента на замърсеност на отпадъчните води, съгласно т.12.

50. Цената за пречистване на отпадъчните води се определя диференцирано, според степента на замърсеност. Диференцираните цени отразяват съотношението на необходимите годишни приходи, разпределени с коефициенти, отчитащи степента на замърсеност, и съответните годишни количества пречистени отпадъчни води. Диференцираните цени се определят по следните формули:

$\text{Ц пречистване (СЗБ)} = \text{Ц пречистване} * \text{К(СЗБ)}, \text{ в лв./куб. м (без ДДС)}$

$\text{Ц пречистване (С31)} = \text{Ц пречистване} * \text{К(С31)}, \text{ в лв./куб. м (без ДДС)}$

$\text{Ц пречистване (С32)} = \text{Ц пречистване} * \text{К(С32)}, \text{ в лв./куб. м (без ДДС)}$

$\text{Ц пречистване (С33)} = \text{Ц пречистване} * \text{К(С33)}, \text{ в лв./куб. м (без ДДС)}$

където:

Ц пречистване (СЗБ) е цена за пречистване на отпадъчни води от битови и приравнени към тях потребители;

Ц пречистване (С31, С32, С33) е цена за пречистване на отпадъчни води от промишлените и други стопански потребители в зависимост от степента на замърсеност.

К(СЗБ), К(С31), К(С32), и К(С33) са коефициенти, отразяващи степента на замърсеност на отпадъчните води, съгласно т. 12.

Глава пета ИЗМЕНЕНИЯ НА ЦЕНИ Раздел I

Годишни корекции на цените по време на регулаторния период

51. През регулаторния период 2017-2021 г. Комисията прилага метода “горна граница на цени”, при който утвърждава цени на ВиК услуги за първата година от регулаторния период (2017 г.) и одобрява цени за следващите години (2018 – 2021 г.). Одобрените цени за всяка година от бизнес плана се изменят служебно от Комисията в съответствие с чл. 6, т. 2, във връзка с чл. 4 от НРЦВКУ.
52. Комисията изменя одобрените цени в съответствие с чл. 29 от НРЦВКУ за всяка година от периода 2018 – 2021 г., както следва:

Изменение на одобрените цени за 2018 г.

- а) Комисията изменя цените за 2018 година по следната формула:

$$\text{Ц}_{2018} = \text{Ц}_{\text{бп } 2018} * (1 + \text{И}_{2017} - \text{Х}_{2018}), \text{ лв./куб.м (без ДДС)}$$

където:

Ц₂₀₁₈ е изменената одобрена цена за 2018 г.;

Ц_{бп 2018} е одобрената цена на ВиК оператора за 2018 г. съгласно одобрения бизнес план;

И₂₀₁₇ е инфлацията за периода м. януари – м. октомври 2017 г. по данни на НСИ, която влияе върху разходите на ВиК оператора¹;

Х₂₀₁₈ е коефициент за изменение на одобрената цена за 2018 г., който се изчислява по следната формула:

$$\text{Х}_{2018} = \text{Е}_{2018} + \text{Q}_{2018} + \text{Y}_{2018}$$

където:

Е₂₀₁₈ е коефициент за подобряване на ефективността за 2018 г.. Коефициентът е индивидуален за всеки ВиК оператор и се определя по реда на т. 9.1;

Q₂₀₁₈ е коефициент, който се изчислява по следната формула:

¹ Инфлация от началото на годината, динамичен ред CPI.1.3.xls от данните на НСИ.

$$Q_{2018} = Q_{p2018} + Q_{и2018}$$

където:

Q_{p2018} е коефициент, отразяващ разликата между прогнозните и действителните разходи, които са в резултат осъществяване на нови дейности и/или експлоатация и поддръжка на нови активи. Коефициентът е индивидуален за всеки ВиК оператор и се определя по реда на т. 9.2. с използване на данни за прогнозните и действителните допълнителни разходи за 2017 г. (съгласно отчетния доклад по чл. 32, ал. 1 от НРКВКУ). Коефициентът **Q_{p2018}** е равен на 0;

Q_{и2018} е коефициент, отразяващ разликата между прогнозните и действителните инвестиции, извършени за изпълнение на индивидуалните годишни целеви нива на показателите за качество на ВиК услугите. Коефициентът е индивидуален за всеки ВиК оператор и се определя по реда на т.9.3.1. Коефициентът **Q_{и2018}** е равен на 0;

Y₂₀₁₈ е коефициент, отразяващ изпълнението на индивидуалните годишни целеви нива на единните показатели за ефективност, определени по реда на чл. 4, ал. 2, т. 1. от НРЦВКУ, който се прилага по реда на чл. 4, ал. 4 от НРЦВКУ.

Коефициентът е индивидуален за всеки ВиК оператор и се определя по реда на т.9.3.2. Коефициентът **Y₂₀₁₈** е равен на 0.

б) Изменената одобрена цена влиза в сила от 1 януари на 2018 г., съгласно чл. 29. ал. 5 от НРЦВКУ.

Изменение на одобрените цени за 2019 г.:

а) Комисията изменя цените за 2019 година по следната формула:

$$Ц_{2019} = Ц_{бп\ 2019} * (1 + И_{2017-2018} - X_{2019}), \text{ лв./куб.м (без ДДС)}$$

където:

Ц₂₀₁₉ е изменената одобрена цена за 2019 г.;

Ц_{бп 2019} е одобрената цена на ВиК оператора за 2019 г., съгласно одобрения бизнес план;

И₂₀₁₇₋₂₀₁₈ е инфлацията за периода м. януари 2017 – м. октомври 2018 г. по данни на НСИ, която влияе върху разходите на ВиК оператора²;

X₂₀₁₉ е коефициент за изменение на одобрената цена за 2019 г., който се изчислява по следната формула:

$$X_{2019} = E_{2019} + Q_{2019} + Y_{2019}$$

където:

E₂₀₁₉ е коефициент за подобряване на ефективността за 2019 г. Коефициентът е индивидуален за всеки ВиК оператор и се определя по реда на т. 9.1;

Q₂₀₁₉ е коефициент, който се изчислява по следната формула:

$$Q_{2019} = Q_{p2019} + Q_{и2019},$$

където:

Q_{p2019} е коефициент, отразяващ разликата между прогнозните и действителните разходи, които са в резултат осъществяване на нови дейности и/или експлоатация и поддръжка на нови активи. Коефициентът е индивидуален за всеки ВиК оператор и се определя по реда на т.9.2., с използване на данни за прогнозните и действителните допълнителни разходи за 2018 г. (съгласно отчетния доклад по чл. 32, ал. 1 от НРКВКУ);

Q_{и2019} е коефициент, отразяващ разликата между прогнозните и действителните инвестиции, извършени за изпълнение на индивидуалните годишни целеви нива на показателите за качество. Коефициентът е индивидуален за всеки ВиК оператор и се определя по реда на т.9.3.1. Коефициентът **Q_{и2019}** е равен на 0;

² За 2017 г.: Годишна инфлация към м. декември, динамичен ред CPI.1.4.xls от данните на НСИ

За 2018 г.: Инфлация от началото на годината, динамичен ред CPI.1.3.xls от данните на НСИ

Y_{2019} е коефициент, отразяващ изпълнението на индивидуалните годишни целеви нива на единните показатели за ефективност, определени по реда на чл. 4, ал. 2, т. 1. от НРЦВКУ, който се прилага по реда на чл. 4, ал. 4 от НРЦВКУ. Коефициентът е индивидуален за всеки ВиК оператор и се определя по реда на т.9.3.2. Коефициентът Y_{2019} е равен на 0;

б) Изменената одобрена цена влиза в сила от 1 януари на 2019 г. съгласно чл. 29. ал. 5 от НРЦВКУ.

Изменение на одобрените цени за 2020 г.:

а) Комисията изменя цените за 2020 година по следната формула:

$$Ц_{2020} = Ц_{БП\ 2020} * (1 + И_{2017-2019} - X_{2020}), \text{ лв./куб.м (без ДДС)}$$

където:

$Ц_{2020}$ е изменената одобрена цена за 2020 г.;

$Ц_{БП\ 2020}$ е одобрената цена на ВиК оператора за 2020 г. съгласно одобрения бизнес план;

$И_{2017-2019}$ е инфлацията за периода м. януари 2017 – м. октомври 2019 г. по данни на НСИ, която влияе върху разходите на ВиК оператора³;

X_{2020} е коефициент за изменение на одобрената цена за 2020 г., който се изчислява по следната формула:

$$X_{2020} = E_{2020} + Q_{2020} + Y_{2020}$$

където:

E_{2020} е коефициент за подобряване на ефективността за 2019 г.. Коефициентът е индивидуален за всеки ВиК оператор и се определя по реда на т. 9.1;

Q_{2020} е коефициент, който се изчислява по следната формула:

$$Q_{2020} = Q_{р2020} + Q_{и2020}$$

където:

$Q_{р2020}$ е коефициент, отразяващ разликата между прогнозните и действителните разходи, които са в резултат осъществяване на нови дейности и/или експлоатация и поддръжка на нови активи. Коефициентът е индивидуален за всеки ВиК оператор и се определя по реда на т.9.2. с използване на данни за прогнозните и действителните допълнителни разходи за 2019 г. (съгласно отчетния доклад по чл. 32, ал. 1 от НРКВКУ);

$Q_{и2020}$ е коефициент, отразяващ разликата между прогнозните и действителните инвестиции, извършени за изпълнение на индивидуалните годишни целеви нива на показателите за качество. Коефициентът е индивидуален за всеки ВиК оператор и се определя по реда на т.9.3.1. За изменение на одобрената цена за 2020 г. коефициентът $Q_{и2020}$ е равен на 0;

Y_{2020} е коефициент, отразяващ изпълнението на индивидуалните годишни целеви нива на единните показатели за ефективност, определени по реда на чл. 4, ал. 2, т. 1. от НРЦВКУ, който се прилага по реда на чл. 4, ал. 4 от НРЦВКУ. Коефициентът е индивидуален за всеки ВиК оператор и се определя по реда на т.9.3.2. Коефициентът Y_{2020} е равен на 0;

б) Изменената одобрена цена влиза в сила от 1 януари на 2020 г. съгласно чл. 29. ал. 5 от НРЦВКУ.

Изменение на одобрените цени за 2021 г.:

а) Комисията изменя цените за 2021 година по следната формула:

$$Ц_{2021} = Ц_{БП\ 2021} * (1 + И_{2017-2020} - X_{2021}), \text{ лв./куб.м (без ДДС)}$$

където:

$Ц_{2021}$ е изменената одобрена цена за 2021 г.;

$Ц_{БП\ 2021}$ е одобрената цена на ВиК оператора за 2021 г. съгласно одобрения бизнес план;

³ За 2017-2018 г.: Годишна инфлация към м. декември, динамичен ред CPI.1.4.xls от данните на НСИ
За 2019 г.: Инфлация от началото на годината, динамичен ред CPI.1.3.xls от данните на НСИ

И₂₀₁₇₋₂₀₂₀ е инфлацията за периода м. януари 2017 – м. октомври 2020 г. по данни на НСИ, която влияе върху разходите на ВиК оператора⁴;

X₂₀₂₁ е коефициент за изменение на одобрената цена за 2021 г., който се изчислява по следната формула:

$$X_{2021} = E_{2021} + Q_{2021} + Y_{2021}$$

където:

E₂₀₂₁ е коефициент за подобряване на ефективността за 2021. Коефициентът е индивидуален за всеки ВиК оператор и се определя по реда на т. 9.1;

Q₂₀₂₁ е коефициент, който се изчислява по следната формула:

$$Q_{2021} = Q_{p2021} + Q_{и2021}$$

където:

Q_{p2021} е коефициент, отразяващ разликата между прогнозните и действителните разходи, които са в резултат осъществяване на нови дейности и/или експлоатация и поддръжка на нови активи. Коефициентът е индивидуален за всеки ВиК оператор и се определя по реда на т.9.2., с използване на данни за прогнозните и действителните допълнителни разходи за 2020 г. (съгласно отчетния доклад по чл. 32, ал. 1 от НРКВКУ);

Q_{и2021} е коефициент, отразяващ разликата между прогнозните и действителните инвестиции, извършени за изпълнение на индивидуалните годишни целеви нива на показателите за качество. Коефициентът е индивидуален за всеки ВиК оператор и се определя по реда на т.9.3.1. В случай, че действителните инвестиции надхвърлят размера на прогнозните, коефициентът **Q_и** се приема равен на нула.

Y₂₀₂₁ е коефициент, отразяващ изпълнението на индивидуалните годишни целеви нива на единните показатели за ефективност, определени по реда на чл. 4, ал. 2, т. 1. от НРЦВКУ, който се прилага по реда на чл. 4, ал. 4 от НРЦВКУ. Коефициентът **Y₂₀₂₁** е индивидуален за всеки ВиК оператор и се определя ефективно по реда на т. 9.3.2.

б) Изменената одобрена цена влиза в сила от 1 януари на 2021 г. съгласно чл. 29. ал. 5 от НРЦВКУ.

Годишни корекции на цените при извънредни обстоятелства

53.1. Комисията може да допусне преразглеждане на одобрените цени на ВиК операторите при възникване на непредвидено или непредотвратимо събитие или събития от извънреден характер и съществени промени в приходите или икономически обосноваването на ВиК оператора в съответствие с раздел III от НРЦВКУ.

53.2. При преразглеждане на цените по т. 53.1. ефектът от извънредното обстоятелство се отразява в одобрената цена за следващата година след извършване на служебното изменение по т. 52.

Глава шеста

ИНФОРМАЦИЯ ЗА ЦЕНООБРАЗУВАНЕТО

54. Информацията, необходима за ценообразуването, се предоставя от ВиК оператора в съответните справки към електронния модел на бизнес плана и се верифицира по реда на УПНРКВКУ.

Глава седма

РЕД ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ОБСЪЖДАНЯ

55. В случаите по чл. 25, ал. 1 от НРЦВКУ Комисията изпраща покана до ВиК оператора за провеждане на обсъждане. Поканата съдържа дата, час, дневен ред и необходими материали, които ВиК операторът следва да представи на обсъждането. Обсъждането

⁴ За 2017-2019 г.: Годишна инфлация към м. декември, динамичен ред CPI.1.4.xls от данните на НСИ
За 2020 г.: Инфлация от началото на годината, динамичен ред CPI.1.3.xls от данните на НСИ

се провежда в седалището на Комисията.

56. Поканата по т. 55 се изпраща не по-късно от 14 дни преди датата на обсъждането. Със съгласие на страните, датата, мястото и дневният ред на обсъждането могат да бъдат изменени.

57. За проведеното обсъждане се съставя протокол.

В заседанието по **точка трета** участват членовете на Комисията Ремзи Осман, Светла Тодорова, Александър Йорданов, Владко Владимиров, Георги Златев, Валентин Петков, Димитър Кочков.

Решението е взето със **седем гласа „за“**, от които **два гласа** (В. Петков, Д. Кочков) на членове на Комисията със стаж във В и К сектора.

По т.4. Комисията разглежда доклад относно **Утвърждаване на норма на възвръщаемост и нива на нетен цикъл на оборотния капитал за В и К операторите за следващия регулаторен период, започващ от 01.01.2017 г.**

Във връзка с § 14 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за водите (ПЗР на ЗИД на ЗВ, обн. ДВ, бр. 103 от 29.11.2013 г.) и § 60 от ЗИД на ЗВ (обн. ДВ, бр. 58 от 31.07.2015г.) действащият регулаторен период беше двукратно удължен – веднъж за периода 2014-2015 г., и втори път за 2016 г., и следващият регулаторен период ще започне от 01.01.2017 г. Съгласно чл. 10, ал. 1 на Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги (ЗРВКУ), ВиК операторите разработват бизнес планове за 5-годишен период, а съгласно чл. 14, ал. 1 на ЗРВКУ одобряването на техническата и икономическата част на бизнес планове е условие за одобряването им в частта за цените.

Съгласно чл. 9 на Наредбата за регулиране на цените на водоснабдителните и канализационните услуги (НРЦВКУ, обн. ДВ, бр. 6 от 2016 г., в сила от 22.01.2016 г.), необходимите годишни приходи на ВиК оператора включват възвръщаемост на инвестирания капитал, изчислена като произведение от регулаторната база на активите (РБА) и нормата на възвръщаемост на капитала. Чл. 11 посочва елементите на РБА, сред които е и необходимият оборотен капитал, а чл. 12 посочва начина на определяне на нормата на възвръщаемост.

С решение по т. 1 от Протокол №246 от 01.12.2015 г. Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) е приела сравнителен анализ на ВиК сектора за периода 2009-2014 г., в който ВиК операторите са разделени в четири групи, както следва: големи, средни, малки и микро, в зависимост от следните специфични условия на дейността им:

1. брой на обслужваното население (брой на населението ползващо водоснабдителни услуги);
2. приходи от предоставяните ВиК услуги;
3. количество подадена вода на вход водоснабдителна система.

Общите резултати от направеното разделение са посочени в следващата таблица:

Група ВиК оператори - общи данни	Брой ВиК оператори		Брой население, ползващо водоснабдителни услуги		Приходи от регулирани услуги, хил. лв.		Вода на вход ВС, Q4, хил. м ³	
	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014
Голям	8	8	3 944 456	3 943 818	340 103	329 090	502 183 278	481 490 643
Среден	20	20	2 890 635	2 825 789	189 397	181 254	344 248 335	318 676 567
Малък	14	14	544 348	522 649	25 823	24 749	54 564 434	54 213 008
Микро	8	8	73 675	64 895	2 381	2 290	6 881 799	6 482 638
Общо:	50	50	7 453 114	7 357 151	557 705	537 383	907 877 846	860 862 856

С оглед на това, че „Софийска вода“ АД значително се различава от останалите

големи ВиК оператори по отношение на годишни приходи и капиталова структура, за целите на настоящия анализ дружеството е разгледано отделно от групата на големите ВиК оператори с цел точно определяне на нормата на възвръщаемост на собствения капитал (НВСК) на съответните дружества.

1. Норма на възвръщаемост на собствения капитал на „Софийска вода“ АД

Нормата на възвръщаемост на собствения капитал на „Софийска вода“ АД е определена съобразно Договора за концесия за предоставяне на водоснабдителни и канализационни услуги на територията на Столична община (Договора за концесия), подписан на 23.12.1999 г. между Столична община и "Софийска вода" АД. Към момента нормата на възвръщаемост на собствения капитал на дружеството е **17%**.

С решение по т. 2 от Протокол № 163 от 27.08.2007 г. Комисията е приела Становище по проект на Второ допълнително споразумение към Договор за концесия. В тази връзка по чл. 1: „Дефиниции и тълкуване“ с по т. 11 от посоченото решение Комисията е указала следното:

„За дефиниция „Планирана възвращаемост на капитала“ е посочено нормата на възвращаемост на капитала на акционерите от не по-малко от 17%.

Във връзка с ценовото регулиране изцяло в правомощията на Комисията е да определя нормата на възвращаемост на капитала – чл. 13 от Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги (ЗРВКУ) и чл. 12 от Наредбата за регулиране на цените на водоснабдителните и канализационни услуги (отм.). ДКЕВР утвърждава нормата на възвращаемост при съобразяване както на динамиката на макроикономическите параметри в страната, така и при отчитане на специфичните финансови и технически условия на работа на В и К операторите.

Поради гореизложеното, считаме че е неправомерно в договора да се посочва конкретна стойност на планираната норма на възвращаемост на капитала.“

С писмо с изх. № В-17-44-20 от 07.10.2015 г., КЕВР е информирала Столична община (СО) за факти и обстоятелства, които би следвало да бъдат отчетени от концедента при предстоящото преразглеждане на договора за концесия, включително и за текущото ниво на НВСК, което е значително по-високо от пазарните нива, и води до увеличаване на необходимите годишни приходи, а оттам и на ценовите равнища. В отговор, с писмо с вх. № В-17-44-20 от 26.10.2015 г. СО информира Комисията, че този въпрос предстои да бъде отразен в рамките на текущото предоговаряне на договора за концесия.

С писмо вх. № В-17-44-20 от 11.12.2015 г. СО информира КЕВР, че ще се съобрази с нейното решение за определяне нормата на възвръщаемост на капитала на „Софийска вода“ АД, което следва да бъде взето в съответствие с пазарните нива, адекватната норма на възвръщаемост на капитала във ВиК сектора и обстоятелството, че „Софийска вода“ АД е най-големият оператор на територията на Р България.

Съгласно решение №БП-76 от 22.12.2015 г. на Комисията, относно допълнения бизнес план за развитие на дейността на „Софийска вода“ АД за 2016 г., размерът на утвърдената възвръщаемост на капитала за регулираните услуги в действащите цени на ВиК услуги е на обща стойност 41 395 хил. лв.

До момента така определената в договора за концесия възвръщаемост на инвестирания капитал осигурява финансиране както на инвестиционната програма на дружеството, така и на изплащането на дългосрочния инвестиционен кредит към Европейската банка за възстановяване и развитие (ЕБВР) със срок от 12.2000 г. до 10.2020 г., т.к. дружеството не разпределя дивиденди на акционерите, а цялата натрупана печалба се реинвестира.

Съгласно чл. 10, ал. 5 от НРЦВКУ за целите на ценообразуването Комисията може да позволи поетапно включване на амортизационни отчисления върху активи – публична държавна и/или общинска собственост, включително изградени със средства на ВиК оператора. В ал. 6 от същата норма е посочено, че амортизационните отчисления

върху активи – публична държавна и/или общинска собственост, се използват от В и К оператора за капиталови разходи и обслужване на главници на инвестиционни заеми за капиталова поддръжка на съществуващи и изграждане на нови публични В и К активи.

Въз основа на посочените разпоредби за регулаторния период 2017-2021 г. Комисията може да допусне увеличаване на разходите за амортизации в ценовия модел на „Софийска вода“ АД така, че да се осигури финансиране на предложената от дружеството в съответствие с прогнозите на Договора за концесия инвестиционна програма, както и изплащането на дългосрочния инвестиционен заем към ЕБВР. При това положение дружеството може да насочи паричните потоци от възвръщаемостта на капитала за финансиране на други цели, например разпределяне дивиденди на акционерите.

В тази връзка, в случай че нивото на норма на възвръщаемост на собствения капитал бъде запазено до нивото определено в Договора за концесия, а именно 17%, което е много по-високо от текущите пазарни нива, при отчитане на всички специфични икономически обстоятелства за „Софийска вода“ АД, това ще доведе до нарушаване на основни принципи и цели, заложи в ЗРВКУ, а именно: *целта на закона за балансиране интересите на В и К операторите и на потребителите* - в чл. 4, ал. 1, т. 6 от ЗРКВУ; *принципа за защита интересите на потребителите* - в чл. 7, т. 3 от ЗРКВУ; *принципа за икономическа обосновааност на цените на ВиК услугите* - чл. 7, т. 4 от ЗРКВУ; както и *принципа за прилагане на икономически обоснована норма на възвръщаемост на вложения капитал* - чл. 13, ал. 1, т. 3 от ЗРКВУ. Освен това, съгласно чл. 3, ал. 2 от ЗРВКУ ВиК услугите са дейности от обществен интерес.

Според Договора за концесия за предоставяне на водоснабдителни и канализационни услуги на територията на Столична община, изменен и допълнен с първо допълнително споразумение от 15 декември 2000 г. (ПДС) второ допълнително споразумение от 19 март 2008 г. (ВДС) и анекс към второ допълнително споразумение от 17 октомври 2008 г. (анекс към ВДС) - Нова дефиниция (ВДС) на "Ценово ограничение" - означава:

(а) всяко решение или акт на Компетентен орган, който не позволява или ограничава, изцяло или частично, изменение на Цените или изисква намаляване на Цените в сравнение с Цените, действащи преди издаването на решението или акта; или

(б) решение на Компетентен орган, издадено след изтичане на 5 месеца от датата на подаване на заявлението за изменение на Цените пред Компетентния орган и което забавяне причинява дефицит в Капиталовите и/или Оперативните разходи на Концесионера, който дефицит за минал период не може да бъде компенсиран от новите Цени; или

(с) решение на Компетентен орган, което одобрява реалната норма на Възвръщаемост на акционерния капитал да бъде под 17%, или възстановяването на икономически необходими и обосновани разходи за минали периоди, платени или дължими от Концесионера;”

Точка 22.7. от Договора за концесия дава възможност на концесионера да уведоми писмено концедента, че по негово мнение е настъпило Ценово ограничение. В този случай, договорът предвижда страните да се опитат да се споразумеят относно избягване на последствията от Ценовото ограничение. Ако не постигнат споразумение за избягване на последиците концесионерът има право да прекрати договора за концесията по реда, предвиден в договора.

По отношение на концесионния договор следва да се има предвид, че Комисията не е страна по същия, както и не е участвала в преговорния процес. Същият е сключен през 1999 г. преди приемането и влизането в сила на ЗРВКУ и подзаконовите актове по прилагането му. След влизане в сила на ЗРВКУ, съгласно чл. 21, ал. 3 от същия, Комисията осъществява предварителен контрол, като при подготовката на концесионните договори дава становище за съответствието им със ЗРВКУ и подзаконовите актове по прилагането му. В тази връзка Комисията е упражнила правомощието си да извърши предварителен контрол за съответствие с разпоредбите на закона преди подписването на

Второто допълнително споразумение, като с решение по т. 2 от Протокол № 163 от 27.08.2007 г. е приела Становище по проект на Второ допълнително споразумение към Договор за концесия, част от което е цитирана по-горе. Видно от текста на Договора за концесия, страните по договора - Столична община и „Софийска вода“ АД, не са се съобразили със Становището на Комисията. В допълнение са уредили в отношенията помежду си неблагоприятни последици, вкл. възможност за разваляне на договора, при правомерно упражняване на правомощията за ценово регулиране от страна на Комисията.

От една страна, КЕВР има задължение по чл. 6, ал. 1, т. 2 от ЗРВКУ да регулира цените на ВиК услугите, като се ръководи от принципите по чл. 7 и чл. 13 от ЗРВКУ, включително чрез прилагането на икономически обоснована норма на възвръщаемост на вложения капитал. От друга страна, при упражняване на правомощията си за регулиране на качеството и цените на ВиК услугите, Комисията следва да отчете и обстоятелствата относно концесионния договор посочени по-горе.

При обединяването на процедурите по одобряване на бизнес план и цени на ВиК услугите, Комисията не може да упражни правомощието си да утвърди НВ, каквато счита за икономически обоснована след получаване на заявленията, тъй като промяната на икономическата част на бизнес плана няма да може да се отрази в техническата част. Затова упражняването на това правомощие, което е свързано с оперативна самостоятелност на Комисията, следва да стане предварително, преди подаване на заявленията за бизнес план и цени.

Определянето на икономически обоснована норма на възвръщаемост на собствения капитал на „Софийска вода“ АД, при отчитане на специфичните условия на дружеството и новите разпоредби на чл. 10, ал. 5 и ал. 6 на НРЦВКУ осигурява изпълнение на изискванията за определяне на НВ по чл. 13, ал. 4 на ЗРВКУ, и е в съответствие с принципите в чл. 7, т. 6, т. 7 и т. 11 от ЗРВКУ за създаване на условия за влагане на инвестиции, насърчаване на ефективното планиране на инвестициите и създаване на условия за привличане на инвестиции и участие на частния сектор в предоставянето на ВиК услуги.

Страните по договора за концесия – Столична община и „Софийска вода“ АД, следва да постигнат съгласие относно прилагането на икономически обоснована норма на възвръщаемост на собствения капитал на дружеството, чието определяне е в правомощията на КЕВР, с оглед запазване на обществен интерес.

Предвид гореизложеното, Комисията може да определи икономически обоснована норма на възвръщаемост на собствения капитал на „Софийска вода“ АД под условие за постигане на съгласие между Столична община и „Софийска вода“ АД, и изменение на договора за концесия.

2. Норма на възвръщаемост на капитала на ВиК операторите

Съгласно чл. 12, ал. 1 от НРЦВКУ нормата на възвръщаемост на капитала за регулаторния период е равна на прогнозната среднопретеглена цена на капитала. Среднопретеглената цена на капитала е утвърдената от комисията норма на възвръщаемост на привлечения и на собствения капитал на ВиК оператора, претеглена според дела на всеки от тези източници на финансиране в утвърдената целева структура на капитала. Съгласно алинея втора на същия член, нормата на възвръщаемост на капитала се определя като реална норма преди данъчно облагане по следната формула:

$$НВ = ДСК \times \frac{(НВСК)}{1 - ДС/100} + ДПК \times НВПК$$

където:

НВ е нормата на възвръщаемост на капитала преди данъчно облагане, %;

ДСК е делът на собствения капитал в общия капитал, %;

НВСК е нормата на възвръщаемост на собствения капитал след данъчно облагане, %;

ДС е данъчната ставка на корпоративния данък върху печалбата, %;

ДПК е делът на привлечения капитал в общия капитал, %;

НВПК е нормата на възвръщаемост на привлечения капитал, %.

По-долу е представена подробна методика за определяне на нормата на възвръщаемост на капитала за следващия регулаторен период 2017-2021 г.

2.1. Норма на възвръщаемост на собствения капитал

2.1.1. Метод за изчисление на норма на възвръщаемост на собствения капитал

Настоящата методология за определяне на нормата на възвръщаемост на собствения капитал се основава на Модела за оценка на капиталовите активи (МОКА), който е най-често прилаганият метод за оценка на НВСК в международната регулаторна практика, независимо от това дали предприятията са листвани или не на фондовата борса.

Прилагайки този метод, нелистваните на фондовата борса предприятия използват коефициент бета (β) на активите на друго сравнимо по отношение на риска листвано предприятие, в комбинация с нормата на възвръщаемост на пазарния портфейл, за която капиталовите пазари в развитите страни осигуряват достатъчно представителна информация.

Според МОКА номиналната НВСК след данъчно облагане се определя от следната зависимост:

$$R_e = R_f + \beta_e(ERP)$$

където:

R_e - номинална НВСК след данъчно облагане, %;

R_f - номинална безрискова норма на възвръщаемост, %;

β_e - коефициент бета, отразяващ относителния риск на собствения капитал на предприятието спрямо риска на пазара като цяло;

ERP - очаквана номинална норма на възвръщаемост на пазарния портфейл (премия за риска) %.

Тази формула показва, че НВСК на дадено предприятие може да бъде изразена като сума от безрисковата възвръщаемост на финансовия пазар в дадена страна и премия върху тази безрискова възвръщаемост. Размерът на премията се определя в зависимост от относителния риск на собствения капитал на дадено предприятие (β_e) и пазарната премия за риск (ERP).

Посочената формула за изчисляване на НВСК представлява базовия модел на МОКА. Редица научни изследвания обаче аргументират, че бета коефициентът не отразява в пълна степен риска, и съответно очакваната възвръщаемост за малките компании, поради което формулата за МОКА обичайно се допълва с допълнителна премия в случаите, в които оценяваните компании са малки:

$$R_e = R_f + \beta_e(ERP) + RP_s$$

където:

RP_s - корекция на бета коефициент с премия за размера на дружеството

Изчисленията за всеки компонент са представени в следващите раздели, както следва:

2.1.2. Безрискова норма на възвръщаемост (R_f)

Безрисковата премия представлява референтна стойност за дадена инвестиция, която следва да покрива политическия, инфлационния и валутен риск спрямо чуждите валути.

Безрисковата премия от **2,491%** представлява средно ниво на доходност на държавните ценни книжа (ДЦК) и дългосрочен лихвен процент за оценка на степента на конвергенция за 12-месечен период: януари – декември 2015 г. по данни на Българската народна банка⁵.

2.1.3. Коефициент Бета (β_e)

Съгласно информацията от сайта на Aswath Damodaran - Stern School of Business⁶,

⁵ <http://www.bnb.bg/Statistics/StMonetaryInterestRate/StInterestRate/StIRInterestRate/index.htm>, преглед на 04.02.2016 г.

⁶ <http://people.stern.nyu.edu/adamodar/>, последна актуализация на 05.01.2016 г.

обхващаща данни за 96 големи ВиК оператора в световен мащаб, **бета коефициент без лост (без ливъридж) за сектор ВиК (Utility (Water)) е определен: $\beta U = 0,67$.**

При средна финансова обремененост на описаните 96 дружества (D/E Ratio) от 49,46%, и средна ефективна данъчна тежест (tax rate) от 16,97% е определен бета коефициент с лост (с ливъридж): $\beta L = 0,95$.

При определянето на бета коефициента с лост за българските ВиК оператори следва да се имат в предвид следните обстоятелства:

Текущото ниво на задлъжнялост на дружествата е различно, но като цяло е ниско. Съгласно наличните данни, делът на привлечен капитал по групи ВиК оператори за 2013 - 2014 г. е, както следва:

ВиКО	Дял на привлечен капитал за 2014 г.	Дял на привлечен капитал за 2013 г.	D/E 2014 г.	D/E 2013 г.
Софийска вода	48,51%	54,29%	94,21%	118,77%
Големи ВиКО (без Софийска вода)	28,83%	31,19%	40,51%	45,33%
Средни	9,28%	9,31%	10,23%	10,27%
Малки	3,22%	3,45%	3,33%	3,57%
Микро	1,40%	0,69%	1,42%	0,69%

Предстои ВиК активите, които следва да са публична държавна и/или общинска собственост, да бъдат извадени от собствения капитал на дружествата, с изключение на регистрирания (основен) капитал, както и за сметка на получените правителствени дарения (финансирания), съгласно разпоредбите на § 9, ал. 7 от ЗИД на ЗВ (ДВ, бр. 103 от 2013 г.).

Съгласно наличните данни, средно около **69,5%** от стойността на активите на големите и средни ВиК операторите ще бъдат извадени от техния капитал.

Регионалните ВиК оператори ще бъдат бенефициенти по ОП „Околна среда 2014-2020“ (ОПОС), поради което ще трябва да съфинансират проектите с европейско финансиране чрез привличане на заемни средства – за тези дружества, които са окрупнени, и оперират самостоятелно в рамките на една административна област.

По отношение на „Софийска вода“ АД не се очаква промяна в собствения капитал на оператора, т.к. дружеството експлоатира и поддържа ВиК активи – публична общинска собственост въз основа на договор за концесия.

Поради очакваните промени във ВиК сектора през следващия регулаторен период 2017-2021 г., на този етап не може точно да се прогнозира и изиска постигането на определена капиталовата структура от ВиК операторите. Все още няма яснота кога ще бъдат реализирани измененията съгласно Закона за водите, изискващи сключване на договор и изваждане на ВиК активите от балансите на дружествата.

Дружествата, които ще бъдат бенефициенти по ОПОС 2014-2020, ще трябва да вземат заеми за съфинансиране на проектите едва след приключване на дейностите по изготвяне на прединвестиционни проучвания, което се очаква да се случи във втората половина на регулаторния период.

В тази връзка се определят следните бета коефициенти с лост за различните групи ВиК оператори, при данъчна тежест 10% и капиталова структура за съответните групи съгласно отчетните данни за 2014 г., чрез прилагане на формулата за извеждане на бета с лост (с ливъридж) $\beta L = \beta U \times [1 + (1 - T) \times D/E]$:

ВиК оператори	βU	T	D/E	βL
„Софийска вода“ АД	0.67	10%	94,21%	1.24
Големи (без „Софийска вод“ АД)	0.67	10%	40,51%	0.92
Средни	0.67	10%	10,23%	0.73
Малки	0.67	10%	3,33%	0.69

2.1.4. Норма на възвръщаемост на пазарния портфейл (ERP)

Пазарната рискова премия представлява рисковата премия за инвестиции в рисково пазарно портфолио, вместо в безрискова облигация. Тя представя системния риск, който не може да бъде елиминиран чрез диверсификация.

Източници за определяне на пазарната рискова премия:

- Съгласно Aswath Damodaran (последна актуализация на 01.07.2015 г.), препоръчаната стойност е **6,00%**.
- Съгласно Graham-Harvey⁷, текущата рискова премия, определена като среднопретеглена стойност за 10-годишен период (overall average ten-year risk premium return) е **4,51%**.
- Съгласно Световна банка⁸, рисковата премия за кредитиране, с приспадната безрискова премия (risk premium on lending - the interest rate charged by banks on loans to private sector customers minus the "risk free" treasury bill interest rate) за периода 2011-2015 г. за България е **7,1%**.

Приемаме **ERP = 6,00%**, равна на данните от Aswath Damodaran.

2.1.5. Допълнителна премия за размера (RPs)

Както беше изяснено, такава премия се дава в случаите, в които оценяваните компании са по-малки. Обичайната практика при този анализ е да се отчита пазарната стойност на компанията. Считаме, че при анализа на ВиК операторите този подход е неприложим, особено с оглед предстоящите промени в капиталовата структура на дружествата и намаляването на собствения им капитал.

В тази връзка са използвани данни за годишните приходи на дружествата от регулирани услуги, които са част от анализа, направен за групирането на дружествата, като е отчетено нивото на приходите на дружествата от групите на средните, малките и микро дружества спрямо тези от групата на големите оператори без „Софийска вода“ АД, за което се приема нулев коефициент:

Групи ВиК оператори	Приходи от регулирани услуги, хил.лв.		Брой ВиК оператори		Приходи от регулирани услуги (средно за група), хил.лв.		RPs	
	2013г.	2014г.	2013г.	2014г.	2013г.	2014г.	2013г.	2014г.
Големи (без „Софийска вод“ АД)	217,266	209,673	7	7	31,038	29,953	0.00	0.00
Средни	189,397	181,254	20	20	9,470	9,063	0.69	0.70
Малки	25,823	24,749	14	14	1,845	1,768	0.94	0.94
Микро	2,381	2,290	8	8	298	286	0.99	0.99

За „Софийска вода“ АД също се приема нулев коефициент за RPs.

2.1.6. Норма на възвръщаемост на собствения капитал по групи ВиК оператори

Въз основа на отчетените данни, определеното ниво на НВСК по групи ВиК оператори съгласно формулата $Re = R_f + \beta L * (ERP) + RPs$ е, както следва:

Групи ВиК оператори	Rf	βL	ERP	RPs	НВСК
Софийска вода	2,491	1,24	6,00	0,00	9,94
Големи (без Софийска вода)	2,491	0,92	6,00	0,00	7,99
Средни	2,491	0,73	6,00	0,70	7,59

⁷ Graham-Harvey: The equity risk premium in 2015, <http://www.valuewalk.com/wp-content/uploads/2015/06/SSRN-id2611793.pdf>, преглед на 19.11.2015 г.

⁸ Risk premium on lending, 2011-2015, <http://data.worldbank.org/indicator/FR.INR.RISK>

Малки	2,491	0,69	6,00	0,94	7,58
Микро	2,491	0,68	6,00	0,99	7,56

За регулаторния период, започващ от 01.01.2017 г. се приемат следните норми на възвръщаемост на собствения капитал по групи ВиК оператори:

- „Софийска вода“ АД: НВск = 9,94%.
- Големи ВиК оператори (без „Софийска вода“ АД): НВск = 7,99%
- Средни ВиК оператори: НВск = 7,59%
- Малки ВиК оператори: НВск = 7,58%
- Микро ВиК оператори: НВск = 7,56%

2.2. Норма на възвръщаемост на привлечения капитал

Съгласно наличните данни, усреднената цена на привлечения капитал по групи ВиК оператори е, както следва:

Групи ВиК оператори	Цена на привлечен капитал за 2014 г.	Цена на привлечен капитал за 2013 г.
„Софийска вода“ АД	4,38%	4,11%
Големи (без „Софийска вода“ АД)	2,28%	2,65%
Средни	3,69%	3,01%
Малки	8,20%	8,22%
Микро	-	-

Данните за „Софийска вода“ АД включват и необезпечения кредит към акционерите. Данните за малките ВиК оператори са обобщени само за 2 оператора, които са в много лошо финансово състояние, поради което не са показателни.

Представената информация отразява текущи заеми, които са взети в предишни регулаторни периоди и не могат да се ползват като референтни стойности.

Цената на привлечения капитал представлява сумата от безрисковата премия и рейтинговия корпоративен спред.

Безрисковата норма на възвръщаемост за България (R_f) е 2,491%.

Рейтинговият корпоративен спред е допълнителната премия за покриване на специфичния риск, която се добавя към безрисковата премия. Оценката на рисковия профил е база при определяне на рейтинговия корпоративен спред. Като международен стандарт се използва кредитният рейтинг, тъй като той отразява достоверна оценка на риска от външна агенция.

Съгласно Aswath Damodaran, спред за България е изчислен както следва:

- Rating-based Default Spread: 2,11%, изчислен въз основа на кредитния рейтинг на Moody's за страната (Baa2);
- CDS Default Spread (net of US): 1,81%, изчислен въз основа на данни за 10-годишен CDS (credit default swap).

Пределната цена на привлечения капитал се определя като сбор от номиналното ниво на безрисковата норма на възвръщаемост плюс рисковата премия, както следва:

$$\text{НВпк} = 2,491\% + 2,11\% = 4,60\%.$$

Така изчислената пределна цена на привлечения капитал е определена за групата на големите ВиК оператори.

По-малките дружества няма да са в състояние да договорят същите финансови условия като големите дружества, поради което може да се добави допълнителна премия за размера (RPs), както следва:

Групи ВиКО	НВпк	RPs	НВпк (%)
"Софийска вода" АД	4,60	0,00	4,60
Големи ВиКО (без Софийска вода)	4,60	0,00	4,60
Средни ВиКО	4,60	0,70	5,30
Малки ВиКО	4,60	0,94	5,54

За регулаторния период, започващ от 01.01.2017 г., се приема цена на привлечения капитал (НВпк), както следва:

- „Софийска вода“ АД: НВпк = 4,60%
- Големи ВиК оператори (без „Софийска вода“ АД): НВпк = 4,60%
- Средни ВиК оператори: НВпк = 5,30%
- Малки ВиК оператори: НВпк = 5,54%
- Микро ВиК оператори: НВпк = 5,59%

3. Нетен цикъл на оборотния капитал в дни

Оборотният капитал (ОК) е част от РБА и представлява средногодишната необходима сума, която се използва в процеса на финансиране на дейността на ВиК оператора. Елементите, формиращи оборотния капитал, са: нетни приходи от продажби за предоставена ВиК услуга с отложено плащане от потребителите; парични разходи за дейността; вземания от клиенти и доставчици; материални запаси; задължения към доставчици и клиенти, отнасящи се за регулираните дейности.

Нетният цикъл на оборотния капитал (НЦОК) се изчислява по следната формула:

$$\text{НЦОК} = \left(\frac{\text{СВК} + \text{СМЗ} - \text{СЗД}}{\text{НППн}} \right) * 360, \text{ дни}$$

където:

СВК е признатата средногодишна величина на вземанията от клиенти и доставчици до една година. Определя се като средноаритметична стойност на началното и крайното салдо на вземанията от клиенти и доставчици;

СМЗ е признатата средногодишна величина на материалните запаси. Определя се като средноаритметична стойност на началното и крайното салдо на материалните запаси;

СЗД е признатата средногодишна величина на краткосрочните задължения към доставчици и клиенти. Определя се като средноаритметична стойност на началното и крайното салдо на задълженията към доставчици и клиенти;

НППн са нетни приходи от продажби за предоставена ВиК услуга с отложено плащане от потребителите.

Според отчетните данни на ВиК операторите, за 2014 г. се отчитат следните усреднени нива на нетен цикъл на оборотен капитал (НЦОК) и събираемост по групи ВиК оператори и общо за сектора:

Данни за 2014 г.	НЦОК (дни)	Събираемост
Големи ВиКО	66	0,866
Средни ВиКО	76	0,848
Малки ВиКО	86	0,840
Микро ВиКО	88	0,845
Общо за ВиК сектора	79	0,859

Съгласно „Стратегия за развитие и управление на водоснабдяването и канализацията в Република България 2014-2023 г.“, одобрена с Решение на Министерския съвет № 269 от 07.05.2014 г., е заложена цел за постигане ниво на събираемост > 95% към 2023 г. Постигането на по-високи нива на събираемост влияе пряко върху нивата на оборотния капитал. В тази връзка след преизчисление на нивата на вземания от клиенти и доставчици, с оглед повишаването на събираемостта, се определят и следните нива на нетен цикъл на оборотния капитал в дни по години за съответните групи ВиК оператори за регулаторния период, започващ от 01.01.2017 г.:

Групи ВиК оператори	2017 г.	2018 г.	2019 г.	2020 г.	2021 г.
НЦОК (дни)					

Големи	66	65	64	63	62
Средни	76	75	73	71	70
Малки	86	85	83	81	80
Микро	88	87	85	83	82

4. Проведено обществено обсъждане

С писмо на КЕВР с изх. № В-04-00-37 от 24.03.2016 г. като заинтересовани лица са поканени Министерство на регионалното развитие и благоустройството (МРРБ), Министерството на околната среда и водите (МОСВ), Национален браншов синдикат “Водоснабдител”- КНСБ, Конфедерация на работодателите и индустриалците в България, Българска асоциация по водите (БАВ), Съюза на ВиК операторите в Република България, Федерация на потребителите в България, Федерация (строителство, индустрия и водоснабдяване) – Подкрепа и Комисия за защита на потребителите (КЗП). На общественото обсъждане присъстваха представители на МРРБ, Национален браншов синдикат “Водоснабдител”- КНСБ, Съюз на ВиК операторите в Република България и граждани.

С писмо на КЕВР с изх. № В-04-00-2 от 24.03.2016 г. като заинтересовани лица са поканени ВиК операторите в Република България, както и "Напоителни системи" ЕАД, гр. София и Предприятие "Язовири каскади" към "НЕК" ЕАД. На общественото обсъждане присъстваха представители на “ВиК” ЕООД, гр. Благоевград, “ВиК” ЕАД, гр. Бургас, “ВиК - Варна” ООД, гр. Варна, “ВиК” АД, гр. Ловеч, “ВиК” ООД, гр. Монтана, “ВКС” ЕООД, гр. Пещера, “ВиК” ЕООД, гр. Плевен, “Бяла” ЕООД, гр. Севлиево, “ВиК” ЕООД, гр. Смолян, “ВиК” ЕООД, гр. София, “Софийска вода” АД, “ВиК” ЕООД, гр. Хасково и “ВиК” ЕООД, гр. Ямбол.

Направените в хода на общественото обсъждане коментари относно проекта на Решение за определяне на норма на възвръщаемост и нетен цикъл на оборотния капитал за ВиК сектора за регулаторния период 2017-2021 г., както и становището на КЕВР по тях, са както следва:

1. Представител на Съюза на ВиК операторите в Република България и “ВиК” ЕАД, гр. Бургас възразява против определените нива на нетен цикъл на оборотния капитал с аргумента, че финансовото състояние на държавата се влошава, а нетният цикъл на оборотния капитал (НЦОК) е намален с 20 дни, което ще лиши ВиК операторите от оборотни средства.

Становище по коментара: При направения анализ на нетния цикъл на оборотния капитал (НЦОК) са анализирани и обобщени отчетни данни по групи ВиК оператори (големи, средни, малки и микро) за 2014 г. За първата година от новия регулаторен период (2017 г.) са предвидени стойности на НЦОК равни на отчетните от 2014 г., а за периода на бизнес плана е предвидено намаление по групи ВиК оператори, което до 2021 г. е 4 дни за големите ВиК оператори и по 6 дни за другите дружества, спрямо отчетните нива за 2014 г., и което е свързано с подобряването на нивата на събираемост. Това е в съответствие с т. 33.3 от проекта на Указания към НРЦВКУ. В тази връзка направените коментари не се приемат.

2. Представител на “ВиК” ЕООД, гр. Плевен изказва становище, че нормата на възвръщаемост на привлечения капитал е индивидуален показател, който би следвало да се взема за всеки един оператор на база на проведени обществени поръчки за избор на кредитна институция, договорени лихвени нива, обслужване на кредит, разходи и т.н. Да се залага някаква твърда норма на възвръщаемост на привлечения капитал е неработещо и няма да възстановява разходите през цената на услугата.

Становище по коментара: Съгласно т. 41 от проекта на Указания към НРЦВКУ, преди началото на регулаторния период, Комисията утвърждава пределна норма на възвръщаемост на собствения (НВск) и на привлечения (НВпк) капитал по групи ВиК оператори, претеглена според дела на всеки от тези източници на финансиране в

утвърдената целева структура на капитала. Целта на това изискване е да се определи горна граница на НВпк на база пазарни параметри, с оглед прилагане на регулаторен механизъм при ценообразуването за запазване интересите на потребителите, и е в съответствие с разпоредбите на чл. 13, ал. 1, т.3 от ЗРВКУ.

Този подход се прилага и в действащия регулаторен период. Комисията е утвърдила с решение по т.1 от Протокол №113/21.09.2006 г. пределни норми на възвръщаемост на собствения и на привлечения капитал.

ВиК операторите следва да посочват в електронния модел на бизнес плана реалните норми на възвръщаемост на привлечения капитал в случай, че не надвишават нивото определено от Комисията за съответната група дружества.

В законоустановения 14-дневен срок след проведеното обществено обсъждане са постъпили писмени становища относно проекта на Решение за определяне на норма на възвръщаемост и нетен цикъл на оборотния капитал за ВиК сектора за регулаторния период 2017-2021 г.

Становище на „Софийска вода“ АД с вх.№ В-17-44-12/11.04.2016 г.:

Направени са коментари и са поставени въпроси, както следва:

1. Определянето на норма на възвръщаемост на собствения капитал под условие и презумцията, че съответната норма ще бъде приложена ако Договорът за концесия между Столична община и „Софийска вода“ АД бъде предоговорен в тази му част на практика е необоснована намеса в договорните взаимоотношения между две страни. Законодателството е категорично между кои страни следва да се договаря норма на възвръщаемост на собствения капитал и в прерогативите на кои институции е да коментират и да се произнасят по размера на тази норма в случаите, като законодателят не предвижда КЕВР да има такава функция.

Становище по коментара: Направеният от „Софийска вода“ АД извод изцяло противоречи на разпоредбите на ЗРВКУ. Дружеството не е посочило кои норми на законодателството водят до направения извод, че КЕВР няма функция да определя норма на възвръщаемост на „Софийска вода“ АД в качеството му на ВиК оператор, подлежащ на регулиране съгласно ЗРВКУ. Съображения са изложени в раздел 1. Норма на възвръщаемост на собствения капитал на „Софийска вода“ АД от настоящото решение.

2. От проектите на Решение и на Указания не става ясно как „Софийска вода“ АД (а и останалите ВиК дружества) ще бъде компенсирани при положение, че възвръщаемостта на собствения капитал е намалена (респективно и приходите генерирани от РБА), а в същото време амортизационните отчисления на балансовите и задбалансовите активи не са достатъчни, за да покрият плащанията на компанията по бъдещите планирани инвестиции и съществуващите инвестиционни заеми. Следва да бъде уточнено дали подобна компенсация би могла да се извърши чрез увеличение от страна на Комисията на процента на амортизационни отчисления или по друг начин.

Становище по коментара: Поставените въпроси не са в обхвата на проектите на Решение за определяне на норма на възвръщаемост и нетен цикъл на оборотния капитал за ВиК сектора за регулаторния период 2017-2021 г., и на Указания за образуване на цените на ВиК услугите чрез метода „горна граница на цени“ за регулаторния период 2017-2021 г. Материята е уредена в чл. 10 на НРЦВКУ както следва: за целите на ценообразуването Комисията може да позволи поетапно включване на амортизационни отчисления върху активи – публична държавна и/или общинска собственост, включително изградени със средства на ВиК оператора (ал. 5), амортизационните отчисления върху активи – публична държавна и/или общинска собственост, се използват от ВиК оператора за капиталови разходи и обслужване на главници на инвестиционни заеми за капиталова поддръжка на съществуващи и изграждане на нови публични ВиК активи (ал. 6) до размера, с който се надхвърля размерът на социалната поносимост на ВиК услугите по смисъла на ЗРВКУ (ал. 7, т. 7).

В случай, че сборът от амортизационните отчисления от задбалансовите активи и тези, които са по баланса на ВиК оператора не покрива съответните инвестиции и

съответните главници на заеми, които ВиК дружеството ще обслужва всяка една година, дружеството може да реинвестира нетната си печалба, да повиши събираемостта на вземанията с цел осигуряване на допълнителен паричен ресурс, или да предвиди заемни средства. Не е необходимо тази хипотеза да бъде разглеждана в Указанията.

ЗРВКУ и НРЦВКУ не предвиждат възможности за компенсации, включително предложените от дружеството увеличения от страна на Комисията на процента на амортизационни отчисления.

3. Дружеството счита, че е неясен подходът за изчисление на нормата на възвръщаемост на собствения капитал не само на „Софийска вода“ АД, но и на ВиК сектора като цяло. Въпреки, че Stern School of Business и г-н Aswath Damodaran са водещи и всепризнати, не е ясен мотивът на КЕВР при регулиране на ВиК сектора да използва похвати и данни, приложими и отнасящи се предимно за САЩ и американски ютилити компании. Цитираният списък от 96 водни компании показва, че само 5 от тях са донякъде съотносими с българския ВиК сектор.

Становище по коментара: Видно от изложеното в настоящето решение, при изчисляването на нормата на възвръщаемост на собствения капитал, КЕВР използва Модела за оценка на капиталовите активи (МОКА), който е най-често прилаганият метод за оценка на НВск в международната регулаторна практика, независимо от това дали предприятията са листвани или не на фондовата борса. Прилагайки този метод, нелистваните на фондовата борса предприятия използват коефициент бета (β) на активите на друго сравнимо по отношение на риска листвано предприятие, в комбинация с нормата на възвръщаемост на пазарния портфейл, за която капиталовите пазари в развитите страни осигуряват достатъчно представителна информация. Този подход от КЕВР се използва във всички регулирани сектори, не само в сектор ВиК.

При направените изчисления са използвани данни от Aswath Damodaran - Stern School of Business за бета коефициент без лост (без ливъридж) за сектор ВиК ($\beta_U=0,67$), като впоследствие са определени бета коефициенти с лост за различните групи ВиК оператори, при данъчна тежест 10% и капиталова структура за съответните групи съгласно отчетните данни за 2014 г. Данни от Aswath Damodaran - Stern School of Business са използвани и при изчисляване на норма на възвръщаемост на пазарния портфейл, които обаче са равни на усреднени данни от допълнителни източници.

Подходът за определяне на нормата на възвръщаемост на собствения капитал на ВиК сектора е изцяло в съответствие с Модела за оценка на капиталовите активи, и е извършен съгласно добрите международни регулаторни практики. Именно по този начин КЕВР утвърждава и норма на възвръщаемост на собствения капитал на частните дружества и от другите регулирани сектори.

Становище на Съюз на ВиК операторите в Република България с вх.№ В-04-35-1/12.04.2016 г.

Направени са коментари и са поставени въпроси, както следва:

1. По т. 2.1.4: Защо да не бъде прието, че $EP_{11}=6,55\%$ - средното между Световната банка и Aswath Damodaran.

Становище по коментара: Приетата от КЕВР стойност на $ERP=6\%$ е съгласно данните от Aswath Damodaran. Ако се ползва усреднена стойност, то тя би трябвало да бъде взета и от трите цитирани източници - Aswath Damodaran, Graham-Harvey и Световна банка, която е в размер на 5,87%.

2. По т. 2.2: Малките и микро ВиК оператори никога няма да могат да постигнат такива лихвени нива, изразява съмнение за достигане на тези нива и от големите и средните ВиК оператори.

Становище по коментара: При анализа са отчетени текущите нива на цена на привлечения капитал, усреднени по групи ВиК оператори. Представената информация отразява текущи заеми, които са взети в предишни регулаторни периоди, и не могат да се ползват като референтни стойности. В тази връзка цената на привлечения капитал представлява сумата от безрисковата премия и рейтинговия корпоративен спред.

Предстои създаването на Инструмент за финансов инженеринг към ОПОС, предоставящ привлечен капитал с ниска цена, с който да се осигури както съфинансиране на европейските програми от ВиК операторите – бенефициенти на проекти, така и проекти, водещи до постигане на ефективност от страна на ВиК операторите.

3. По т. 3: Каква е логиката, довела намаляване на нетния цикъл на оборотния капитал, при положение, че доходите на населението не са се увеличили и няма промени в нормативната уредба, която дава инструменти на ВиК операторите да събират вземанията си. Продължава се поставянето на невъзможни цели за изпълнение. Предлагат се следните нива на НЦОК:

Групи ВиК оператори НЦОК /дни/	2017 г.	2018 г.	2019 г.	2020 г.	2021 г.
Големи	74	74	73	73	72
Средни	87	87	86	86	85
Малки	95	95	94	94	93
Микро	100	100	99	99	98

Становище по коментара: При направения анализ на нетния цикъл на оборотния капитал (НЦОК) са анализирани и обобщени отчетни данни по групи ВиК оператори (големи, средни, малки и микро) за 2014 г. За първата година от новия регулаторен период (2017 г.) са предвидени стойности на НЦОК, равни на отчетните от 2014 г., а за периода на бизнес плана е предвидено намаление по групи ВиК оператори, което до 2021 г. е 4 дни за големите ВиК оператори и по 6 дни за другите дружества спрямо отчетните нива за 2014 г., и което е свързано с подобряването на нивата на събираемост. Това е в съответствие с т. 33.3 от проекта на Указания към НРЦВКУ. В тази връзка направените коментари не се приемат.

Заложеното дългосрочно ниво на ПК12г Събираемост в размер на 95% е съгласно Стратегия за развитие и управление на водоснабдяването и канализацията в Република България 2014-2023 г., одобрена с Решение на Министерския съвет № 269 от 07.05.2014 г. Същевременно отчетеното ниво на събираемост за 2014 г., съгласно Сравнителен анализ на ВиК сектора за периода 2009-2014 г., приет от КЕВР с решение по т. 1 от Протокол № 246/01.12.2015 г., е в размер на 85,9%.

Направеното предложение за нови нива на НЦОК предполага приемане на по-високи нива на НЦОК за следващия регулаторен период спрямо усреднените данни по групи ВиК оператори за 2014 г., което не може да бъде прието.

Становище на Министерство на регионалното развитие и благоустройството (МРРБ) с вх.№ В-03-06-4/13.04.2016 г.

Направени са коментари и са поставени въпроси, както следва:

1. По отношение на предложения метод за изчисляване на пределна цена на привлечения капитал (НВпк) по групи ВиК оператори обръща внимание, че използването на усреднената цена на привлечения капитал по групи оператори и унифицирана ставка за рейтинговия корпоративен спред на България не отчита специфичната финансова ситуация на отделните ВиК оператори и противоречи на изискването на т. 27.3 от проекта на указания към НРЦВКУ, където се изисква „предварителен договор с кредитна институция, който отчита специфичните условия за сектора и съдържа пазарно-ориентирана цена на привлечения капитал“, и който ще бъде различен за всеки ВиК оператор. Предвид гореизложеното, предлага въвеждането на пределна цена на привлечения капитал по групи оператори да отпадне, защото по този начин отново се застрашава усвояването на грантови средства по ЕСИФ, за които, при необходимост ВиК операторът следва да осигури заемни средства за съфинансиране, а при фиксирани ставки за пределна цена на привлечения капитал ВиК оператори, които осигурят заемно финансиране над тази пределна цена, няма да могат да включат разходите за лихви и главница над определената от КЕВР граница в годишните признати разходи за

регулаторни цели.

Мотиви: Предложението е с оглед отстраняване на противоречия в текста на проекта на указания към НРЦВКУ и НРКВКУ и осигуряване на благоприятни условия за усвояването на грантови средства по ЕСИФ.

Становище по коментара:

По отношение определянето на пределна цена на привлечения капитал (НВпк) по групи ВиК оператори: съгласно т. 41 от проекта на Указания към НРЦВКУ, преди началото на регулаторния период, Комисията утвърждава пределна норма на възвръщаемост на собствения (НВск) и на привлечения (НВпк) капитал по групи ВиК оператори, претеглена според дела на всеки от тези източници на финансиране в утвърдената целева структура на капитала. Целта на това изискване е да се определи горна граница на НВпк на база пазарни параметри, с оглед прилагане на регулаторен механизъм при ценообразуването за запазване интересите на потребителите, и е в съответствие с разпоредбите на чл. 13, ал. 1, т. 3 от ЗРВКУ.

Този подход се прилага и в действащия регулаторен период. Комисията е утвърдила с решение по т. 1 от Протокол № 113/21.09.2006 г. пределни норми на възвръщаемост на собствения и на привлечения капитал.

ВиК операторите следва да посочват в електронния модел на бизнес плана реалните норми на възвръщаемост на привлечения капитал в случай, че не надвишават нивото определено от Комисията за съответната група дружества.

По отношение изискването на т. 27.3 на Указания за образуване на цените на ВиК услугите чрез метода „горна граница на цени“ за регулаторния период 2017-2021 г.: поставено е изискване прогнозните инвестиции с привлечени средства да се вземат предвид единствено при условие, че ВиК операторът представи предварителен договор с кредитна институция, който отчита специфичните условия за сектора и съдържа пазарно-ориентирана цена на привлечения капитал. Това не е ново изискване, същото се съдържа и в т. 38.3, буква „е“ на Указания за формата и съдържанието на информацията, необходима за изготвяне на петгодишен бизнес план за развитието на дейността на В и К операторите, приети с решение на Комисията по т. 11 от Протокол № 70/14.04.2008 г. Целта на указанието е да не се включват в цените на ВиК услугите бъдещи инвестиции, за които не е осигурено финансиране.

По отношение необходимостта от осигуряване на заемни средства за съфинансиране - предстои създаването на Инструмент за финансов инженеринг към ОПОС, предоставящ привлечен капитал с ниска цена, с който да се осигури както съфинансиране на европейските програми от ВиК операторите – бенефициенти на проекти, така и проекти, водещи до постигане на ефективност от страна на ВиК операторите.

Изказвания по т.4:

И. Касчиев:

В доклада са отразени направените по време на общественото обсъждане коментари, както и постъпилите становища от „Софийска вода“ АД, Съюз на В и К операторите и Министерство на регионалното развитие и благоустройството. „Софийска вода“ АД е направило доста коментари по темата. Счита, че определянето на норма на възвръщаемост на собствения капитал под условие от страна на Комисията е необоснована намеса в договорните взаимоотношения между двете страни. Дружеството счита, че КЕВР няма такива правомощия. Направило е коментар относно ползваните източници на информация. Последният техен коментар е, че „Софийска вода“ АД е част от групата на „Веолия“, която се търгува на Парижката фондова борса от 2005 г. до момента и има налична информация за бета коефициента на компанията, който е 1,08. Затова са предложили този коефициент да бъде използван при изчисляване на нормата на възвръщаемост на собствения капитал на „Софийска вода“ АД при непроменени останали параметри и хипотези. Те не са уточнили дали този коефициент е лостов или безлостов. В

сайтовете, който бяха представили като информация, също не беше уточнено това нещо. Затова ние направихме допълнително обследване. Бяха намерени и посочени в доклада други данни за лостов и безлостов коефициент на групата „Веолия“ за различни годишни периоди. Дружеството очевидно е счело, че коефициентът 1,08 е безлостов и следва допълнително да бъде увеличен, отчитайки процента на данъчни задължения в България и коефициента за дълг към собствен капитал. След направен анализ, работната група счита, че бета коефициентът е краен коефициент с лост и той е по-нисък от изчисления от работната група, т.е. използването му реално ще доведе до намаляване на нормата на възвръщаемост. Това беше дискутирано по телефона с представител на „Софийска вода“ АД и в края на работния ден (14.04.2016 г.) те ни изпратиха писмо, с което написаха, че оттеглят това свое предложение. Отразени са и другите коментари. Аз искам да коментирам становището на Министерство на регионалното развитие и благоустройството, което счита, че Комисията не трябва да определя норма на възвръщаемост на привлечения капитал като пределна норма. Те считат, че по този начин може да се застраши усвояването на европейски средства. Първо, определянето на пределна граница на норма на възвръщаемост е подход, който се прилага и към момента. Не е нещо ново, което Комисията сега въвежда. Би следвало и самото министерство да знае, че предстои създаването на инструмент за финансов инженеринг към ОП „Околна среда“, който ще осигурява заеми и средства с ниска цена, както на дружествата, които са бенефициенти по програмата, така и би трябвало да осигурят средства за програми, водещи до ефективност. На тази база не се предлага някаква промяна в проекта на решение, който вече беше приет от Комисията.

В. Петков: Аз не знам дали пак да се връщаме към тази точка. Очевидно е, че ние сме гласували някакво решение. Аз съм изразил своето отношение във връзка с изчисляването на нормата на възвръщаемост за „Софийска вода“ АД. Всички коментари, които е следвало да направя, съм ги направил. Очевидно е, че и Министерство на регионалното развитие споделя някакви притеснения за начина, по който ние сме формулирали решението относно нормата на възвръщаемост на „Софийска вода“ АД. Не съм го мислил задълбочено, дори не съм го обсъждал с някои колеги, за да го прецизираме. Виждам, че така, както е записан този текст в нашето решение, има някакви корекции. Аз имам първия вариант: *„Софийска вода“ АД прилага определената по т. 1 норма на възвръщаемост на собствения капитал след изменение на Договора за концесия за предоставяне на водоснабдителни и канализационни услуги на територията на Столична община, изменен и допълнен с първо допълнително споразумение от 15 декември 2000 г., второ допълнително споразумение от 19 март 2008 г. и анекс към второ допълнително споразумение от 17 октомври 2008 г. в частта относно нормата на възвръщаемост на акционерния капитал на „Софийска вода“ АД*. Веднъж говорим за собствен капитал, така както е възприето по нашите критерии, после ползваме терминология от договора, който е сключен между концесионера и Столична община: норма на възвръщаемост на акционерния капитал. Ние знаем за какво става въпрос. Не знам дали непросветените правят връзка, че става въпрос за едно и също нещо. Второ. Мисля си, че това, което е част от това, което съм споделял, може би, трябваше да намери място някъде в текста или в т. 4, че стойностите са изчислени по принципите, по които са изчислени стойностите за норма на възвръщаемост на собствения капитал на всички В и К дружества, както и на „Софийска вода“ АД. За „Софийска вода“ АД има индикативни стойности, с което ние не определяме директно нормата на възвръщаемост, а под условие: когато страните по договора някога се договорят за различна норма на възвръщаемост. Мисля, че ако в текста добавим: *„прилага определената по т. 1 норма на възвръщаемост“* ние почти ги задължаваме да я прилагат, без да имаме основание за това. Може би, някъде в предишното решение трябваше да впишем, че сме обявили норма на възвръщаемост на собствения капитал за „Софийска вода“ АД като индикативни стойности по методиката, която е за всички дружества.

Р. Осман: Г-жо Маринова, г-н Касчиев, дискусията около доклада ще е основно във връзка със „Софийска вода“ АД. Ще изчета един абзац: *„Видно от текста на договора за концесия от 2007 г., страните по договора Столична община и „Софийска вода“ АД не са се съобразили със становище на Комисията и са уредили в отношенията по между си неблагоприятни последствия, включително възможност за разваляне на договора при неправомерно упражняване на правомощията по договора за ценово регулиране от страна на Комисията“*. Това е от 2007 г. Кажете какво е било становището относно това, че те не са се съобразили.

И. Касчиев: 2007 г. – 2008 г. те изменят договора с второ допълнително споразумение и един анекс към него.

Р. Осман: Има становище от Комисията.

И. Касчиев: Да, има такова изискване в закона за В и К услугите. Представили сме го като становище. По т.1, относно коментара на „Софийска вода“ АД, отново сме цитирали становището, което Комисията е приела през 2007 г. относно тази конкретна разпоредба на концесионния договор. Текстът е записан в *italic*: *„Във връзка с ценовото регулиране изцяло в правомощията на Комисията е да определя нормата на възвращаемост на капитала – чл. 13 от Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги (ЗРВКУ) и чл. 12 от Наредбата за регулиране на цените на водоснабдителните и канализационни услуги (отм.). ДКЕВР утвърждава нормата на възвращаемост при съобразяване както на динамиката на макроикономическите параметри в страната, така и при отчитане на специфичните финансови и технически условия на работа на В и К операторите“*. Това е от становището на Комисията от 2007 г.

Р. Осман: Благодаря. Заповядайте, колеги.

Д. Кочков: Г-н Председател, аз бих дал едно предложение, понеже да втори път се включвам във връзка с формулировката на тази т. 4. С колегите всеки път не можем да формулираме текст, който да изглежда добре и да се хареса на всички. Аз ще направя предложение т. 4 да започва по следния начин: *„Определената по т. 1 норма на възвръщаемост за „Софийска вода“ АД е индикативна“*. След това текстът продължава както сега е записан.

Р. Осман: Какво включвате, когато казвате *индикативна*?

Д. Кочков: Индикативна означава, че е определена, без да се прилага. т.е. има указателен характер.

Р. Осман: И сегашният текст има указателен характер.

Д. Кочков: Добре. Тогава няма да предлагам нищо, защото стигаме до едно и също нещо.

Р. Осман: Напротив. Нека да има дискусия. Вие предлагате да се запише *„индикативно“*.

Д. Кочков: Предлагам да се запише текст, от който става ясно, че не следва незабавното изпълнение на тази точка, защото на мен ми звучи по този начин, понеже аз съм човек, който не е юрист.

Р. Осман: Затова юристите ще погледнат този договор. Колеги, бъдете сигурни, че не влиза в сила. Нека колегите юристи да ме поправят, но това е под условие. Има го в различни договори. Това е под условие. Не е възможно да влезе в сила, ако едната страна не е съгласна, докато не се промени концесионния договор.

С. Тодорова: И аз искам да поясня, че думата *индикативно* в икономиката означава *приблизително*. Това е нещо, което предварително е изчислено, но подлежи на конкретизация. Това е индикативно.

Р. Осман: Г-жо Маринова, включете се.

С. Тодорова: Когато се казва *индикативни цени*, това означава, че те не са точни. Няма последица от това, ако резултатите бъдат приблизителни. Например когато се определят индикативни цени.

Д. Кочков: Ако не бъде предоговорен концесионният договор или това бъде направено след време, ще следва ли ново определяне на тази норма на възвръщаемост и ще бъде ли тя различна? Ако е различна и следва предоговаряне, т.е. следва ново изчисляване, значи думата индикативна би трябвало да е точна.

С. Тодорова: Ако е в рамките на регулаторния период: не. Трябва да се приложи точно тази, която е изчислена сега.

Д. Кочков: Тогава да напишем, че става дума за индикативна, но в рамките на регулаторния период. Като човек, който все пак има висше образование, но не е юрист, този текст не ми е неясен.

Р. Осман: Вие десет пъти го повтаряте. Аз го казвам като юрист. Този текст е под условие, към който и юрист да се обърнеш. Това не означава, че ще влезе в сила. Аз не знаех точното определение за *индикативен*. Още повече започвам да се притеснявам, ако се запише така. Г-жо Маринова, няколко пъти се обръщам към вас като директор на дирекция „Правна“. Заповядайте по този текст, за да може да има яснота.

Е. Маринова: Не знам какво да коментирам. За нас е ясно, че определената норма, както е записана в изречението, ще се прилага единствено и само ако е налице изменение на договора. Пак казвам, че определената норма ще се прилага единствено и само ако е налице изменение на концесионния договор.

Р. Осман: Това не означава, че задължително ще има изменение.

Е. Маринова: Да, така е. Самото изменение предполага съгласие и на двете страни. Да напишем „само след“, за да бъде по-силно?

Й. Велчева: В момента формулировката е точно както се формулира условие. Тя се прилага след, т.е. когато условието се изпълни. Нормата ще се приложи след като се изпълни условието. Срокът и условието са т. нар. модалитети в правото. Има си определения. В случая използваме общоприета формулировка.

Е. Маринова: Когато преди години Комисията за пръв път започна за постановява решения с модалитети, имахме консултация с проф. Хрусанов. Заедно с него приехме, че най-правилен от юридическа гледна точка е точно този запис. По този начин сме постановявали и други решения, които са били с модалитети. Това е правната

конструкция на изречението.

Р. Осман: За да остане в протокола, искам да кажа, че имах официална среща с колеги юристи от Софийската адвокатска колегия, които имат повече от четиридесет години стаж в адвокатската област. Направих това, за да съм спокоен. След това проведох разговор с г-жа Маринова. Всички са категорични. Не намерих един колега юрист, който да каже нещо друго. Напротив. Текстът е изчистен. Бъдете спокойни. Ще останете в историята с това решение, което ще остане в стенографския протокол. Ние ще го приемем с единодушие, нали?

Д. Кочков: Г-н Председател, Вие сте юрист на Комисията. Щом смятате, че така е правилно, аз ще се съглася и с тази формулировка.

В. Петков: Първия път, когато Комисията в свое становище е изразила отношение в текстовете по договора, двете страни: Столична община и „Софийска вода“ АД не са се съобразили. Сега ще имат възможност за втори път да не се съобразят с решението на Комисията. Ако това е историческото...

Р. Осман: Някой друг иска ли думата?

С. Тодорова: Приключихме ли с тази точка? Да се върнем към някои други. По този параграф, по който повдигнахте преди малко въпрос, на стр. 4. На мен ми се струва, че първата и втората част на това изречение не са свързани.

Р. Осман: Звучи малко тежко, когато кажем, че са *„уредили неблагоприятни последици“*.

С. Тодорова: Нали становището на Комисията е било, че трябва да се промени нормата? Написаното след съюза и не е във връзка с нормата на възвръщаемост. Трябва да се сложи точка и след това да се напише *„в допълнение“* или нещо подобно.

Р. Осман: Да, съгласен съм.

Е. Маринова: Ние сме искали да кажем, че не са се съобразили със становището на Комисията да премахнат от концесионния договор клаузата за договора, а в допълнение на това даже са уредили неблагоприятни условия.

С. Тодорова: Трябва да се сложи запетая и да се запише *„като“*. Още по-добре е изреченията да бъдат разделени на две.

Е. Маринова: Добре.

С. Тодорова: Уреждането на нормата на възвръщаемост приключва до това, че не са се съобразили със становището на Комисията.

Е. Маринова: Ще сложим точка и ще запишем *„В допълнение...“*.

Р. Осман: Г-жо Маринова, как ще изглежда този текст?

Е. Маринова: *„Видно от текста на Договора за концесия, страните по договора - Столична община и „Софийска вода“ АД не са се съобразили със Становището на Комисията. В допълнение са уредили в отношенията помежду си неблагоприятни последици, вкл. възможност за разваляне на договора, при правомерно упражняване на*

правомощията за ценово регулиране от страна на Комисията“.

Р. Осман: Добре. Изменението в текста се приема. Колеги, други предложения?

С. Тодорова: Един параграф по-надолу: „При обединяването на процедурите по одобряване на бизнес план и цени на В и К услугите, Комисията не може да упражни правомощието си да утвърди НВ, каквато счита за икономически обоснована, *едва* след получаване на заявленията, тъй като промяната на икономическата част на бизнес плана няма да може да се отрази в техническата част“. Думата „едва“ променя смисъла на изречението, трябва да бъде задраскана.

Р. Осман: Това в кой абзац е?

С. Тодорова: След този, който обсъждахме. Трети. Да се махне запетайката и думата „едва“.

Е. Маринова: „При обединяването на процедурите по одобряване на бизнес план и цени на В и К услугите, Комисията не може да упражни правомощието си да утвърди НВ, каквато счита за икономически обоснована след получаване на заявленията, тъй като промяната на икономическата част на бизнес плана няма да може да се отрази в техническата част“.

Р. Осман: Това е изменението, което се прави в този абзац. Продължаваме нататък.

С. Тодорова: Второто изречение на стр. 9. Въпросът ми е дали са взети данни само два оператора. Така ли е? Защо изречението завършва, че „не са показателни в най-висока степен“? Има ли смисъл да се пише това?

И. Касчиев: Не. Ще отпадне.

С. Тодорова: Добре.

Р. Осман: Г-н Касчиев, какво трябва да отпадне?

И. Касчиев: „В най-висока степен“.

Р. Осман: Приема се и това изменение.

С. Тодорова: Стр. 14. След таблицата и становището по коментара е записано: „Заложеното дългосрочно ниво на ПК12г Събираемост...“ Така ли се нарича показателят?

И. Касчиев: Така е според наредбата.

С. Тодорова: Да сложим *събираемост* в кавички и да запишем *показател*.

И. Касчиев: Да стане: „показател за ефективност 12г „Събираемост“.

Р. Осман: Как се разбираме за този текст, г-н Касчиев?

И. Касчиев: Остава така, както е в наредбата.

Р. Осман: Има ли други предложения? Да разбирам ли, че вече няма желаещи да се включат? Дискусията е изчерпана. Подлагам на гласуване проекта на решение с

направените изменения, които бяха изчетени.

На основание чл. 6, ал. 1, т. 2, чл. 13, ал. 1, т. 3 и ал. 4 от Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги, чл. 11 и чл. 12 от Наредбата за регулиране на цените на водоснабдителните и канализационните услуги,

КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

РЕШИ:

За регулаторния период, започващ от 01.01.2017 г. утвърждава:

1. Норма на възвръщаемост на собствения капитал (НВск) по групи ВиК оператори, както следва:

- „Софийска вода“ АД: НВск = 9,94%.
- Големи ВиК оператори (без „Софийска вода“ АД): НВск = 7,99%
- Средни ВиК оператори: НВск = 7,59%
- Малки ВиК оператори: НВск = 7,58%
- Микро ВиК оператори: НВск = 7,56%

2. Норма на възвръщаемост на привлечения капитал (НВпк) по групи ВиК оператори, както следва:

- „Софийска вода“ АД: НВпк = 4,60%
- Големи ВиК оператори (без „Софийска вода“ АД): НВпк = 4,60%
- Средни ВиК оператори: НВпк = 5,30%
- Малки ВиК оператори: НВпк = 5,54%
- Микро ВиК оператори: НВпк = 5,59%

3. Нетен цикъл на оборотния капитал в дни по години за съответните групи ВиК оператори, както следва:

Групи ВиК оператори	2017 г.	2018 г.	2019 г.	2020 г.	2021 г.
Големи	66	65	64	63	62
Средни	76	75	73	71	70
Малки	86	85	83	81	80
Микро	88	87	85	83	82

4. „Софийска вода“ АД прилага определената по т. 1 норма на възвръщаемост на собствения капитал след изменение в съответствие с разпоредбите на Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги на Договора за концесия за предоставяне на водоснабдителни и канализационни услуги на територията на Столична община, изменен и допълнен с първо допълнително споразумение от 15 декември 2000 г., второ допълнително споразумение от 19 март 2008 г. и анекс към второ допълнително споразумение от 17 октомври 2008 г. в частта относно нормата на възвръщаемост на акционерния капитал на „Софийска вода“ АД.

В заседанието по **точка четвърта** участват членовете на Комисията Ремзи Осман, Светла Тодорова, Александър Йорданов, Владко Владимиров, Георги Златев, Валентин Петков, Димитър Кочков.

Решението е взето със **седем гласа „за“**, от които **два гласа** (В. Петков, Д. Кочков) на членове на Комисията със стаж във В и К сектора.

По т.5. Комисията разглежда доклад относно **Правила за водене на Единна система за регулаторна отчетност.**

С решение по Протокол №203/27.12.2011 г., ДКЕВР е приела Единна система за счетоводно отчитане и правила за водене на разделно счетоводство за целите на регулирането на ВиК операторите. За целта са изготвени Правила към единен сметкоплан за регулаторни цели на ВиК операторите и Инструкции за попълване на годишните

отчетни справки за целите на регулаторното счетоводство на ВиК операторите, които са публикувани на интернет страницата на Комисията (www.dker.bg) в раздел Документи/Указания/ВиК.

Във връзка с приемането на Наредба за регулиране на цените на водоснабдителните и канализационните услуги (НРЦВКУ), обн. ДВ бр.6 от 2016 г. и Наредба за регулиране на качеството на водоснабдителните и канализационните услуги (НРКВКУ) обн. ДВ бр.6 от 2016 г. е необходимо действащите правила да бъдат изменени. С цел по-ясно разграничаване на изискванията по отношение на счетоводната информация, която ВиК операторите представят за регулаторни цели, наименованието е сменено от Единна система за счетоводно отчитане (ЕССО) на Единна система за регулаторна отчетност (ЕСРО).

С доклад вх.№ В-Дк-64/14.03.2016 г. работната група по Заповед № 3-В-105/01.12.2014 г. предложи проект на *Правила за водене на Единна система за регулаторна отчетност (ЕСРО)*, приет от Комисията с решение по т. 5 от Протокол №52 от 21.03.2016 г., за който бе насрочено и проведено обществено обсъждане на 29.03.2016 г. в 10ч. в сградата на Комисията.

Проведено обществено обсъждане:

С писмо на КЕВР с изх. № В-04-00-37/24.03.2016 г. като заинтересовани лица бяха поканени Министерство на регионалното развитие и благоустройството (МРРБ), Министерството на околната среда и водите (МОСВ), Национален браншов синдикат "Водоснабдител"- КНСБ, Конфедерация на работодателите и индустриалците в България, Българска асоциация по водите (БАВ), Съюза на ВиК операторите в Република България, Федерация на потребителите в България, Федерация (строителство, индустрия и водоснабдяване) – Подкрепа и Комисия за защита на потребителите (КЗП). На общественото обсъждане присъстваха представители на МРРБ, Национален браншов синдикат "Водоснабдител"- КНСБ, Съюз на ВиК операторите в Република България и граждани.

С писмо на КЕВР с изх. № В-04-00-2/24.03.2016 г. като заинтересовани лица бяха поканени ВиК операторите в Република България, както и "Напоителни системи" ЕАД, гр. София и Предприятие "Язовири каскади" към "НЕК" ЕАД. На общественото обсъждане присъстваха представители на "ВиК" ЕООД, гр. Благоевград, "ВиК" ЕАД, гр. Бургас, "ВиК - Варна" ООД, гр. Варна, "ВиК" АД, гр. Ловеч, "ВиК" ООД, гр. Монтана, "ВКС" ЕООД, гр. Пещера, "ВиК" ЕООД, гр. Плевен, "Бяла" ЕООД, гр. Севлиево, "ВиК" ЕООД, гр. Смолян, "ВиК" ЕООД, гр. София, "Софийска вода" АД, "ВиК" ЕООД, гр. Хасково и "ВиК" ЕООД, гр. Ямбол.

Поставените в хода на общественото обсъждане коментари относно проекта на Правила за водене на ЕСРО, както и становищата на работната група по тях са както следва:

1. Представител на "ВиК" ООД, гр. Монтана задава въпрос по какъв принцип, по какъв начин се смята, че е възможно да се диференцират разходите до нивата, посочени в сметкоплана 604, осигуровки 605-та.

Становище по коментара: В Приложение 1 на инструкции за попълване на годишните отчетни справки за целите на регулаторното счетоводство на ВиК операторите е посочена детайлна информация относно подхода за разпределение на разходите и дълготрайните активи по дейности и услуги, а в Приложение 2 са посочени принципи за коректно отчитане на ремонти и инвестиции – включително създаване на разходни центрове или аналитични сметки за текущо счетоводно отчитане на оперативни и капиталови разходи, ежемесечно отчитане на вложен труд, въвеждане на работни карти и други.

2. Представител на "ВиК" ЕООД, гр. Плевен счита, че базата за разпределение на разходите, които са свързани с регулираните услуги, и участват и в трите услуги не трябва да бъде само и единствено преки разходи, а трябва да има и друга база като количества, брой и т.н.

Становище по коментара: Принципът за разпределяне на разходите за административна и

спомагателна дейност (обща за регулирана и нерегулирана дейност) е същите да се разпределят пропорционално на дела на разходите за основна дейност за съответната услуга за годината на отчитане спрямо общата сума на разходите, без разходите за амортизации. Този принцип е достатъчно справедлив за целите на счетоводната отчетност за регулаторни цели. Въвеждането на допълнителни и/или различни принципи ще създаде объркване, непроследимост и значително ще затрудни както ВиК операторите в процеса на водене на ЕСРО, така и КЕВР в процеса на анализ на данните и осъществяване на контрол.

Писмени становища след проведено обществено обсъждане:

В законоустановения 14-дневен срок след проведеното обществено обсъждане са **постъпили** писмени становища относно проекта за Правила за водене на ЕСРО:

Становище на Съюз на ВиК операторите в Република България с вх.№ В-04-35-1/12.04.2016 г.

Направени са коментари и са поставени въпроси, както следва:

1. По **т. 1** от Правила за водене на ЕСРО е изразено становище по отношение на формиране на активи с две предназначения: доставка на друг ВиК оператор и доставка към потребителите; условно разпределяне на разходи за поддръжка на водоснабдителна и канализационна мрежа и присъединяване на потребители, тъй като на много места всички дейности се извършват от един и същи персонал; одобрен е принципа за разпределяне на разходите за регулаторния период 2017 - 2021 год., но за базова 2015 год., която е отчетена по действащите указания, ще се получи изкривяване на информацията.

Становище по коментара: Действително при прилагане на ЕСРО от 2017 г. ще се получи малка разлика при разпределението на непреките разходи и активи на база текущата година спрямо разпределението им на база предходна година при ЕССО, която няма да се отрази при ценообразуването.

Становище от „Водоснабдяване и канализация“ ЕООД Плевен с вх.№ В-17-23-5/12.04.2016 г.

Направени са коментари и са поставени въпроси, както следва:

1. По **Справка №7** от *Правила за водене на ЕСРО* е изразено становище, че е невъзможно постигането на равнение с ОПР от ГФО в справка № 7 с оглед реално отчитане на финансовия резултат, тъй като в посочената справка са изключени разходите по елементи за придобиване на активи по стопански начин, които в ОПР по ГФО се отразяват в приходната част.

Становище по коментара: Съгласно инструкциите за попълване на годишните отчетни справки за ЕСРО, за целите на постигане на съответствие между ОПР за регулаторни цели и ОПР от одитираните годишни финансови отчети на дружеството, в колона „Коригирани разходи“ се посочват разликите от отчитането на разходите в прилаганите счетоводни политики и сметкоплани, възприети в счетоводството на ВиК оператора спрямо определените за регулаторни цели. Този подход се прилага и за разходите по елементи за придобиване на активи по стопански начин.

Изказвания по т.5:

И. Касчиев:

В доклада са отразени направените по време на общественото обсъждане коментари, както и становищата на Съюз на В и К операторите и „Водоснабдяване и канализация“ ООД, гр. Плевен. От страна на работната група са представени коментари. Не предлагаме никакви промени в пакета от документи относно Правила за водене на Единна система за регулаторна отчетност. На основание чл. 6, ал. 1, т. 4 и чл. 16 от Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги предлагаме Комисията да разгледа и приеме настоящия доклад, и да приеме проекта на Правила за водене на Единна система за регулаторна отчетност, включващи: Правила към единен сметкоплан на В и К операторите за регулаторни цели; Единен сметкоплан на В и К операторите за

регулаторни цели; Инструкции за попълване на годишните отчетни справки за целите на регулаторното счетоводство на В и К операторите и Електронен модел за попълване на годишните отчетни справки за целите на регулаторното счетоводство на В и К операторите.

Р. Осман:

Ако няма желаещи да се включат в дискусията, подлагам на гласуване.

Във връзка с гореизложеното и на основание чл. 6, ал. 1, т. 4 и чл. 16 от Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги,

КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

Р Е Ш И:

1. Приема доклад относно Правила за водене на Единна система за регулаторна отчетност.

2. Приема Правила за водене на Единна система за регулаторна отчетност, както следва:

ПРАВИЛА КЪМ ЕДИННИЯ СМЕТКОПЛАН ЗА РЕГУЛАТОРНИ ЦЕЛИ НА ВИК ОПЕРАТОРИТЕ

1. Въведение

Настоящите правила са разработени съобразно изискванията на чл. 15 и чл. 16 във връзка с чл. 6, ал. 1, т. 4 от Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги (ЗРВКУ) и чл. 5 от Наредбата за регулиране на цените на водоснабдителните и канализационните услуги (Наредбата) за регулаторното счетоводство.

Носители на информация за целите на регулаторното счетоводство са Баланс, Отчет за приходите и разходите на ВиК операторите и утвърдените допълнителни справки и отчети съгласно ЕСРО (Единна система за регулаторна отчетност).

ВиК операторите организират и осъществяват счетоводството и счетоводните си системи в съответствие със Закона за счетоводството, МСФО и възприетата вътрешна счетоводна политика и индивидуален сметкоплан. Разработеният единен сметкоплан съдържа основните изисквания на КЕВР по отношение на ценообразуването и следва да бъде прилаган **единствено за регулаторни цели**.

Разработеният сметкоплан, предназначен за регулаторно счетоводно отчитане е съобразен с примерния Национален сметкоплан, с организационната структура на дружествата от водния сектор, както и с прилаганите от тях международни стандарти за финансови отчети (МСФО). Единният сметкоплан, предназначен за регулаторни цели обхваща всички раздели от националния сметкоплан, като изборът на групите е съобразен с характера на дейностите във ВиК сектора и със структурата и основните принципи при изграждането на индивидуалните сметкоплани от ВиК операторите.

Основен принцип при съставянето на сметкоплана за регулаторно счетоводно отчитане е създаване на условия за еднозначно отделяне на регулираната от нерегулираната дейност, както и създаване на подробна аналитичност при регулираната дейност от гледна точка на видове услуги и ценообразуващи елементи.

За информацията, която има приоритетен характер за целите на регулаторния орган, са създадени подробни аналитични сметки към сметките, носители на тази информация.

При необходимост ВиК операторът може да създава допълнителни сметки чрез цифрен код, построен върху приложената логика на кодиране на сметки в единния сметкоплан.

2. Определяне на регулираните дейности и вътрешната им структура

Обект на регулиране от страна на КЕВР са дейностите по доставяне на вода на потребителите, отвеждане на отпадъчни води, пречистване на отпадъчни води, доставяне на вода с непитейни качества, доставяне на вода на друг ВиК оператор и присъединяване на потребители към водоснабдителната и канализационната система.

Разходи за нерегулирана дейност са тези видове разходи, срещу които ВиК операторът получава приходи по цени извън регулираните от КЕВР.

Основните раздели информация за регулираните дейности, които са обект на регулиране са, следните:

- **Приходи от основна дейност – приходи от продажби на услугите:**
 - доставяне на вода на потребителите
 - отвеждане на отпадъчни води
 - пречистване на отпадъчни води
 - доставяне на вода с непитейни качества
 - доставяне на вода на друг ВиК оператор
 - присъединяване на потребители към водоснабдителната и канализационната система

- **Разходи:**
 - Основна дейност:
 - доставяне на вода на потребителите
 - отвеждане на отпадъчни води
 - пречистване на отпадъчни води
 - присъединяване на потребители към водоснабдителната и канализационната система

- Административна и спомагателна дейност

- **Дълготрайни активи:**

- Основна дейност

- Административна и спомагателна дейност

3. Класификация и структура на активите

3.1. Класификация и структура на дълготрайните активи

Сметките за отчитане на дълготрайните активи са групирани в група 20 “Дълготрайни материални активи”, група 21 „Дълготрайни нематериални активи“ и група 91 „Чужди дълготрайни материални и нематериални активи“.

Сметките са организирани на аналитични нива по дейности и услуги: доставяне на вода на потребителите, отвеждане на отпадъчни води, пречистване на отпадъчни води, други регулирани и нерегулирани дейности на ВиК операторите, административна и спомагателна дейност. Там, където е приложимо, са създадени сметки и за услугите доставяне на вода на друг ВиК оператор и доставяне на вода с непитейни качества.

При отчитане на ДМА и ДНМА в справките по ЕСРО, активите, обслужващи административна и спомагателна дейност се разпределят към регулирана (по услуги) и нерегулирана дейност пропорционално на дела на отчетната стойност на активите, пряко обслужващи съответната услуга за годината на отчитане.

3.1.1. Класификация и структура на гр.20 Дълготрайни материални активи

Сметките за отчитане на ДМА са следните:

- 201** Земя
- 202** Сгради и конструкции
- 203** Машины, апаратура и специализирано оборудване
- 204** Съоръжения
- 205** Транспортни средства
- 206** Стопански инвентар и оборудване
- 207** Разходи за придобиване на ДМА и ДНМА/Активи в процес на изграждане
- 208** Компютърна техника
- 209** Други дълготрайни материални активи

По тези сметки се отчитат собствените активи и активите - публична собственост, изградени със средства на ВиК оператора.

По дебита на сметка 207 - Разходи за придобиване на ДМА и ДНМА/Активи в процес на изграждане се отчитат всички инвестиции, извършени от ВиК оператора, а по кредита – заприхождаването им като активи.

3.1.2. Класификация и структура на гр.21 Дълготрайни нематериални активи

Сметките за отчитане на ДНМА са следните:

- 211** Право на ползване на публични ВиК активи
- 212** Програмни продукти
- 213** Продукти от развойна дейност
- 214** Лицензи
- 215** Права върху интелектуална собственост (ГИС, Хидравлични модели, др.)
- 219** Други дълготрайни нематериални активи

По тези сметки се отчитат собствените ДНМА на ВиК оператора, а по сметка 215- ДНМА публична собственост, изградени със средства на ВиК оператора.

Сметка 211 – Право на ползване на публични ВиК активи отчита предоставените съгласно договор с АВиК или Концесионен договор права на ВиК оператора да стопанисва и експлоатира публични ВиК активи.

3.1.3. Класификация и структура на гр.91 Чужди дълготрайни материални и нематериални активи

Задбалансовите сметки за отчитане на чужди ДМА и ДНМА са следните:

- 9111** Земя
- 9112** Сгради и конструкции
- 9113** Машины, апаратура и специализирано оборудване
- 9114** Съоръжения
- 9115** Права върху интелектуална собственост (ГИС, Хидравлични модели, др.)

По тези сметки се отчитат следните активи - публична собственост:

- активи, предадени за експлоатация от собственика (държава/община) на ВиК оператора;
- активи, изградени от инвеститор и предадени за експлоатация на ВиК оператора;
- активи, изградени с финансираня по програми на ЕС и предадени за експлоатация на ВиК оператора;
- права на интелектуална собственост, свързани със стопанисването, поддържането и експлоатацията на публичните активи или предоставянето на ВиК услуги, които съгласно договор (с АВиК или концесионен) при неговото приключване или прекратяване следва да бъдат предадени на АВиК/ концедента.

3.1.4. Класификация и структура на амортизациите. Амортизационни норми

Сметките за натрупана амортизация са организирани на аналитични нива по

дейности и услуги: доставяне на вода на потребителите, отвеждане на отпадъчни води, пречистване на отпадъчни води, други регулирани и нерегулирани дейности на ВиК операторите, административна и спомагателна дейност. Там, където е приложимо, са създадени сметки и за услугите доставяне на вода на друг ВиК оператор и доставяне на вода с непитейни качества.

При отчитане на натрупаната амортизация на ДМА и ДНМА в справките по ЕСРО, амортизацията на активите, обслужващи административна и спомагателна дейност, се преразпределя към регулирана (по услуги) и нерегулирана дейност пропорционално на дела на отчетната стойност на активите, пряко обслужващи съответната услуга за годината на отчитане.

Амортизацията се организира в следните сметки с нива на аналитичност:

241 Амортизации на ДМА

242 Амортизации на ДНМА

914 Амортизация на Публични активи

В сметка 241 се отчитат амортизацията на активите от гр. 20– Собствени ДМА и Публични ДМА, изградени със собствени средства.

В сметка 242 се отчитат амортизацията на активите от гр. 21– Собствени ДНМА.

В сметка 914 се отчита задбалансово амортизацията на публичните активи от гр. 91- Чужди ДМА и ДНМА.

Отчитането на амортизация на задбалансови активи се извършва единствено за регулаторна отчетност и за целите на ценообразуването!

Амортизацията на дълготрайните активи за регулаторни цели се изчислява при прилагане на линеен метод при амортизационни норми, определени от КЕВР:

<i>Код сч. сметка</i>	<i>Код забл. сч. сметка</i>	<i>Наименование счетоводна сметка</i>	<i>Бр. години полезен живот</i>	<i>Годишна амортизационна норма</i>
201	9111	Земя	0	0%
20101	-	Собствена земя	0	0%
20102	911102	Земя публична собственост	0	0%
202	9112	Сгради и конструкции	33,3	3%
20201	-	Административни и обслужващи сгради	33,3	3%
20202	911202	Производствени сгради	33,3	3%
203	9113	Машини,апаратура и специализирано оборудване	10	10%
20301	911301	Машини	10	10%
20302	911302	Апаратура	10	10%
20303	911303	Строителна и специализирана механизация	10	10%
20304	911304	Ел. оборудване	10	10%
2030401	91130401	Помпи, вкл. хидрофорни уредби	10	10%
2030402	91130402	Ел. табла	10	10%
20305	911305	ВиК оборудване	10	10%
2030501	91130501	Измервателни устройства - приходни водомери, дебитомери, разходомери, нивомери и логери	10	10%
2030502	91130502	Арматури (спирателни кранове, хидранти, редуцир винтили, въздушници, др.)	10	10%
2030503	91130503	Оборудване за СКАДА	10	10%
20306	911306	Друго специализирано оборудване	10	10%

204	9114	Съоръжения		
20401	911401	Ел. съоръжения	25	4%
2040101	91140101	Трафопост (трансформатор)	10	10%
2040102	91140102	Електропровод	25	4%
20402	911402	ВиК съоръжения		
2040201	91140201	Язовири	50	2%
2040202	91140202	Водоеми и водохващания	50	2%
2040203	91140203	Каптажи	50	2%
2040204	91140204	Сондажни и шахтови кладенци	50	2%
2040205	91140205	Водопроводи, вкл.СВО	50	2%
2040206	91140206	Канализация, вкл. СКО	50	2%
2040207	91140207	Съоръжения в пречиствателни, помпени, хлораторни станции	25	4%
2040208	91140208	и резервоари Други ВиК съоръжения	25	4%
20403	911403	Други съоръжения	25	4%
205	-	Транспортни средства		
20501	-	Транспортни средства - тежкотоварни автомобили	12.5	8%
20502	-	Транспортни средства - лекотоварни автомобили	10	10%
20503	-	Автомобили	10	10%
20504	-	Други транспортни средства	10	10%
206	-	Стопански инвентар и офис оборудване		
20601	-	Стопански инвентар	10	10%
20602	-	Офис оборудване	10	10%
20603	-	Мобилни телефони	2	50%
207	-	Разходи за придобиване на ДМА и ДНМА	-	-
		/Активи в процес на изграждане/		
20701		Активи в процес на изграждане за доставяне на вода		
2070101		Язовири		
2070102		Водоеми и речни водохващания		
2070103		Сондажи и каптажи		
2070104		Санитарно-охранителни зони		
2070105		Довеждащи съоръжения		
2070106		Пречиствателни станции за питейни води		
2070107		Резервоари		
2070108		Хлораторни станции		
2070109		Помпени станции		
2070110		Хидрофори		
2070111		Рехабилитация и разширение на водопроводната мрежа над 10 м		
2070112		Сградни водопроводни отклонения		
2070113		Кранове и хидранти		
2070114		Измерване на вход ВС		
2070115		Зониране на водопроводната мрежа-контролно измерване		
2070116		Управление на налягането		
2070117		Проучване и моделиране на водопроводната мрежа		
2070118		СКАДА за водоснабдяване		
2070119		Лаборатория за питейни води		
2070120		Лекотоварни автомобили за водоснабдяване		

2070121		Тежкотоварни автомобили за водоснабдяване		
2070122		Автомобили за водоснабдяване		
2070123		Строителна и специализирана механизация за водоснабдяване		
2070124		Друго специализирано оборудване за водоснабдяване		
20703		Активи в процес на изграждане за отвеждане на отпадъчни води		
2070201		Канализационни помпени станции		
2070202		Рехабилитация и разширение на главни канализационни колектори и клонове		
2070203		Рехабилитация и разширение на канализационната мрежа над 10 м		
2070204		Сградни канализационни отклонения		
2070205		СКАДА за отвеждане на отпадъчни води		
2070206		Проучване и моделиране на канализационната мрежа		
2070207		Лекотоварни автомобили за канализация		
2070208		Тежкотоварни автомобили за канализация		
2070209		Автомобили за канализация		
2070210		Строителна и специализирана механизация за канализация		
2070211		Друго специализирано оборудване за канализация		
20703		Активи в процес на изграждане за пречистване на отпадъчни води		
2070301		Пречиствателни станции за отпадъчни води		
2070302		Лаборатория за отпадъчни води		
2070303		СКАДА за пречистване на отпадъчни води		
2070304		Лекотоварни автомобили за ПСОВ		
2070305		Тежкотоварни автомобили за ПСОВ		
2070306		Автомобили за ПСОВ		
2070307		Строителна и специализирана механизация за ПСОВ		
2070308		Друго специализирано оборудване за ПСОВ		
20704		Активи в процес на изграждане за обслужване на клиенти		
2070401		Приходни водомери		
2070402		Приходни водомери с дистанционно отчитане		
20705		Активи в процес на изграждане за други регулирани дейности		
20706		Активи в процес на изграждане за административна и спомагателна дейност		
2070601		Административни и обслужващи сгради и конструкции		
2070602		Стопански инвентар и офис оборудване		
2070603		Лекотоварни автомобили		
2070604		Автомобили		
2070605		Информационни системи		
2070606		Система за фактуриране		
2070607		ГИС		
2070608		ИТ хардуер		
20707		Активи в процес на изграждане за нерегулирани дейности		
208	-	Компютърна техника	5	20%
209	-	Други ДМА	10	10%
212	-	Програмни продукти	5	20%
213	-	Продукти от развойна дейност	5	20%
214	-	Лицензи	5	20%
215	9115	Права върху интелектуална собственост (ГИС, Хидравлични модели, др.)	5	20%
219	-	Други ДНМА	10	10%

3.1.5. Класификация на дългосрочните финансови активи.

Дългосрочните финансови активи включват дялове и участия в дъщерни, смесени, асоциирани и други предприятия, инвестиционни имоти, други дългосрочни ценни книжа и дългосрочни вземания от свързани предприятия, по предоставени търговски заеми и други. Счетоводните сметките в сметкоплана са групирани в група 22 „Дългосрочни финансови активи”.

3.2. Класификация и структура на краткотрайните активи

3.2.1. Класификация и структура на материалните запаси

Сметките за отчитане на материалните запаси са систематизирани в група 30 “Материали, продукция и стоки”.

Сметка 301 Доставки

Сметка 302 Материали

Сметка 303 Продукция

Сметка 304 Стоки

3.2.2. Класификация и структура на краткосрочните вземания

За целите на регулаторното счетоводство са предназначени следните сметки от група 41 „Клиенти и свързани с тях сметки”:

Сметка 411 Клиенти

Сметка 412 Клиенти по аванси

Към сметките се откриват аналитични нива по дейности на наблюдение и контрол за целите на регулирането: регулирани и нерегулирани дейности, както и по групи потребители (битови и приравнени към тях обществени, търговски и др. и промишлени и други стопански).

3.2.3. Сметки за финансовите средства

В сметкоплана сметките за финансовите средства са отделени в групи със съответната аналитичност:

група 50 Парични средства

група 51 Краткосрочни финансови активи

4. Класификация и структура на пасивите

4.1. Собствен капитал

За отчитане на собствения капитал са предназначени обичайните сметки от група 10 Капитал, група 11 Капиталови резерви и група 12 „Финансови резултати”.

4.2. Доставчици

Сметките за отчитане на доставчиците са систематизирани в група 40 “Доставчици и свързани с тях сметки”:

Сметка 401 Доставчици

Сметка 402 Доставчици по аванси

Сметка 403 Доставчици по търговски кредити

Сметка 404 Доставчици по доставки с определени условия

Сметка 409 Други разчети с доставчици

За отчитане на други пасиви са предназначени обичайните групи и сметки съответно за получени заеми, разчети с персонала, бюджета, осигурители, разни дебитори и кредитори и вътрешни разчети.

5. Класификация и структура на разходите за дейността

Структурата на сметкоплана за отчитане на разходите е изградена с цел осигуряване на информация за предназначението им по дейности и по услуги.

За отчитане на разходите са предназначени сметките от група 60 „Разходи по икономически елементи”.

5.1. Установяване на разходите за регулирана и нерегулирана дейност

За целите на регулирането е възприет подход за отнасяне на разходите по дейности и по услуги, както следва:

1. Разходи за доставяне на вода на потребителите;

2. Разходи за отвеждане на отпадъчни води;
3. Разходи за пречистване на отпадъчни води;
4. Разходи за присъединяване към водоснабдителни системи;
5. Разходи за присъединяване към канализационни системи;
6. Разходи за нерегулирана дейност;
7. Разходи за административна и спомагателна дейност.

За воденето на разделна счетоводна отчетност за регулираната дейност, ВиК операторите следва да прилагат следните подходи на осчетоводяване:

- да идентифицират и осчетоводят отделно преките разходи за регулирана и нерегулирана дейност;
- да установят и осчетоводят преките разходи по видове регулирани услуги;
- да идентифицират непреките разходи и да ги осчетоводят в административна и спомагателна дейност.

При отчитане на разходите в справките по ЕСРО, разходите, обслужващи административна и спомагателна дейност, следва да се разпределят към регулирана (по услуги) и нерегулирана дейност пропорционално на дела на преките разходи за съответната услуга за годината на отчитане спрямо общата сума на разходите, от която са приспаднати разходите за амортизации. Разходите за амортизации, които обслужват административна и спомагателна дейност се разпределят идентично между регулирана (по услуги) и нерегулирана дейност пропорционално на дела на преките разходи за амортизации за съответната услуга за годината на отчитане.

5.2. Установяване на разходите по икономически елементи

Сметките за отчитане на разходите по икономически елементи са систематизирани в група **60 „Разходи по икономически елементи“**. За целите на регулирането е възприет подход за определяне на разходите по дейности и услуги, а където е приложимо и по ВиК системи.

Сметките от **група 60** са организирани по икономически елементи, както следва:

- 601** Разходи за материали
- 602** Разходи за външни услуги
- 603** Разходи за амортизации
- 604** Разходи за заплати / възнаграждения/
- 605** Разходи за социални осигуровки
- 606** Разходи за данъци и такси
- 607** Разходи за провизии
- 609** Други разходи за дейността
- 9603** Разходи за амортизация на чужди ДМА и ДНМА.

Най-характерното за сметките от група **60 „Разходи по икономически елементи“** е отчитането им по направление на разхода и структуриране по видове, като изброените видове разходи са максимално съобразени с наблюдаваните от КЕВР. За тази цел структурата на сметката е организирана с кодове и позволява наблюдаваните разходи да бъдат отнасяни по функционално предназначение по дейности и услуги.

В сметка **603** се отчитат разходите за амортизации на активите от гр. 20– Собствени ДМА и Публични ДМА, изградени със собствени средства и от гр. 21- Собствени ДНМА.

В сметка **9603** се отчита задбалансово разходите за амортизация на публичните активи от гр. 91- Чужди ДМА и ДНМА.

Отчитането на разходите за амортизации на задбалансовите активи се извършва единствено за целите на регулаторната отчетност и за целите на ценообразуването!

5.3. Други сметки за разходи

За отчитане на финансовите разходи са предназначени сметките от група **62 „Финансови разходи“**, както следва:

- 621** Разходи за лихви

- 622 Разходи за провизии
- 623 Разходи за рискови активи
- 624 Разходи по валутни операции
- 625 Разходи от последващи оценки на финансови активи и инструменти
- 629 Други финансови разходи

За отчитане на разходите от обезценки са предназначени сметки от група **63 „Загуба (разходи) от обезценка”, както следва:**

- 631 Разходи (загуба) от обезценка на материални запаси
- 632 Разходи (загуба) от обезценка на нетекущи активи
- 633 Разходи (загуба) от обезценка на вземания

Разходите за бъдещи периоди се отчитат в група **65 Разходи за бъдещи периоди**. Този подход съответства на реда за отчитане на разходите и приходите за бъдещи периоди-първоначално като такива, а при настъпване на условия при отчитането им като текущи разходи и приходи.

6. Класификация и структура на приходите от дейността

За целите на регулирането е възприет подход за определяне на приходите по дейности и по услуги, както следва:

- Приходи от доставяне на вода на потребителите:
 - Приходи от услугата доставяне на вода на потребителите;
 - Приходи от услугата доставяне на вода на друг ВиК оператор;
 - Приходи от услугата доставяне на вода с непитейни качества;
- Приходи от услугата отвеждане на отпадъчни води;
- Приходи от услугата пречистване на отпадъчни води;
- Приходи от присъединяване към водоснабдителни системи;
- Приходи от присъединяване към канализационни системи;
- Приходи от нерегулирана дейност.

За да отделят регулираните дейности ВиК операторите следва да прилагат следния подход на осчетоводяване:

1. Да идентифицират и осчетоводят отделно приходите от регулирана и нерегулирана дейност;
2. Да установят приходите по видове регулирани услуги.

Сметките за отчитане на приходите са групирани в група **70 “Приходи от продажби”**, както следва:

- 703 Приходи от продажби на услуги
- 704 Приходи от продажби на материали
- 705 Приходи от финансираня
- 706 Приходи от продажби на дълготрайни активи
- 707 Приходи от ликвидация и несъстоятелност
- 709 Други приходи

За отчитане на финансовите приходи са предназначени сметките от група **72 „Финансови приходи”, както следва:**

- 721 Приходи от лихви
- 729 Други приходи

За отчитане на приходите от преоценки на активи са предназначени сметките от група **73 „Приходи от последващи оценки на активи”: сметка 731 Приходи от последващи оценки на дълготрайни активи.**

Приходите за бъдещи периоди се отчитат в група **75 „Приходи за бъдещи периоди”**. Този подход съответства на реда за отчитане на разходите и приходите за бъдещи периоди първоначално като такива, а при настъпване на условия за отчитането им - като текущи разходи и приходи.

- 751 Приходи за бъдещи периоди
- 752 Финансиране на нетекущи (дълготрайни) активи
- 753 Финансиране за текуща дейност

Прилагането на единния сметкоплан от ВиК операторите е задължително единствено за регулаторни цели. Същевременно единният сметкоплан представлява отворена система, която може да бъде допълнена съобразно специфичните особености на дейността на ВиК оператора. В случай, че сметкопланът се допълни, ВиК операторът трябва да запази приложената логика на цифровите кодове по аналитични нива, с оглед да не се наруши неговата структура за целите на регулирането.

В заседанието по **точка пета** участват членовете на Комисията Ремзи Осман, Светла Тодорова, Александър Йорданов, Владко Владимиров, Георги Златев, Валентин Петков, Димитър Кочков.

Решението е взето със **седем гласа „за“**, от които **два гласа** (В. Петков, Д. Кочков) на членове на Комисията със стаж във В и К сектора.

РЕШЕНИЯ ОТ ЗАСЕДАНИЕТО:

По т.1 както следва:

1. Приема доклад относно становище за съответствието с разпоредбите на Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги и подзаконовите нормативни актове по прилагането му на проект на Анекс към Договор от 23.04.2004 г. за предоставяне на концесия за водоснабдяване и канализация на община Панагюрище, с който се предоставя особено право на ползване върху ПСОВ Панагюрище – публична общинска собственост, от Община Панагюрище на „Водоснабдяване и канализация - П" ЕООД, гр. Панагюрище.

2. Дава становище, че съответства на Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги и подзаконовите нормативни актове по прилагането му проектът на Анекс към Договор от 23.04.2004 г. за предоставяне на концесия за водоснабдяване и канализация на община Панагюрище, чрез който се предоставя за целия период на концесията особено право на ползване – концесия в полза на „Водоснабдяване и канализация-Панагюрище“ ЕООД на обект-публична общинска собственост, представляващ: Пречиствателна станция за отпадъчни води гр. Панагюрище, включващ сгради, машини и съоръжения, подробно описани в Опис № 1, представен от „Водоснабдяване и канализация-Панагюрище“ ЕООД, гр. Панагюрище с писмо с вх. № В-17-52-7 от 30.12.2015 г.

По т.2 както следва:

1. Приема доклад относно Указания по прилагането на Наредба за регулиране на качеството на В и К услугите за следващия регулаторен период, започващ от 01.01.2017 г.

2. Приема Указания по прилагането на Наредба за регулиране на качеството на В и К услугите за следващия регулаторен период, започващ от 01.01.2017 г., както следва:

3. Приема Електронни модели за бизнес план и цени и за годишни отчетни данни.

По т.3 както следва:

1. Приема доклад относно Указания по прилагането на Наредба за регулиране на цените на В и К услугите (НРЦВКУ) за следващия регулаторен период, започващ от 01.01.2017 г.

2. Приема Указания по прилагането на Наредба за регулиране на цените на В и К услугите (НРЦВКУ) за следващия регулаторен период, започващ от 01.01.2017 г.

По т.4 както следва:

За регулаторния период, започващ от 01.01.2017 г. утвърждава:

1.Норма на възвръщаемост на собствения капитал (НВск) по групи ВиК оператори, както следва:

- „Софийска вода“ АД: НВск = 9,94%.
- Големи ВиК оператори (без „Софийска вода“ АД): НВск = 7,99%
- Средни ВиК оператори: НВск = 7,59%
- Малки ВиК оператори: НВск = 7,58%
- Микро ВиК оператори: НВск = 7,56%

2.Норма на възвръщаемост на привлечения капитал (НВпк) по групи ВиК оператори, както следва:

- „Софийска вода“ АД: НВпк = 4,60%
- Големи ВиК оператори (без „Софийска вода“ АД): НВпк = 4,60%
- Средни ВиК оператори: НВпк = 5,30%
- Малки ВиК оператори: НВпк = 5,54%
- Микро ВиК оператори: НВпк = 5,59%

3.Нетен цикъл на оборотния капитал в дни по години за съответните групи ВиК оператори, както следва:

Групи ВиК оператори	2017 г.	2018 г.	2019 г.	2020 г.	2021 г.
Големи	66	65	64	63	62
Средни	76	75	73	71	70
Малки	86	85	83	81	80
Микро	88	87	85	83	82

4. „Софийска вода“ АД прилага определената по т. 1 норма на възвръщаемост на собствения капитал след изменение в съответствие с разпоредбите на Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги на Договора за концесия за предоставяне на водоснабдителни и канализационни услуги на територията на Столична община, изменен и допълнен с първо допълнително споразумение от 15 декември 2000 г., второ допълнително споразумение от 19 март 2008 г. и анекс към второ допълнително споразумение от 17 октомври 2008 г. в частта относно нормата на възвръщаемост на акционерния капитал на „Софийска вода“ АД.

По т.5 както следва:

1. Приема доклад относно Правила за водене на Единна система за регулаторна отчетност.

2. Приема Правила за водене на Единна система за регулаторна отчетност.

Приложения:

1. Доклад с вх. № В-Дк-80/12.04.2016 относно становище за съответствието с разпоредбите на Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги и подзаконовите нормативни актове по прилагането му на проект на Анекс към Договор от 23.04.2004 г. за предоставяне на концесия за водоснабдяване и канализация на община Панагюрище, с който се предоставя особено право на ползване върху ПСОВ Панагюрище – публична общинска собственост, от Община Панагюрище на „Водоснабдяване и канализация - П" ЕООД, гр. Панагюрище.

2. Доклад с вх. № В-Дк-62/15.04.2016 г. относно Указания по прилагането на Наредба за регулиране на качеството на В и К услугите за следващия регулаторен период, започващ от 01.01.2017 г.

3. Доклад с вх. № В-Дк-61/15.04.2016 г. относно Указания по прилагането на Наредба за регулиране на цените на В и К услугите (НРЦВКУ) за следващия регулаторен период, започващ от 01.01.2017 г.

4. Доклад с вх. № В-Дк-63/15.04.2016 и Решение на КЕВР № НВ-1/19.04.2016 г. относно Утвърждаване на норма на възвръщаемост и нива на нетен цикъл на оборотния капитал за В и К операторите за следващия регулаторен период, започващ от 01.01.2017 г.

5. Доклад с вх. № В-Дк-64/15.05.2015 г. относно Правила за водене на Единна система за регулаторна отчетност.

ЧЛЕНОВЕ НА КЕВР:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: служебен ангажимент

.....
(С. Годорова)

ДОЦ. Д-Р ИВАН Н.ИВАНОВ

.....
(Р.Осман)

.....
(А. Йорданов)

.....
(В. Владимиров)

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР:

Р. ТОТКОВА

.....
(Г. Златев)

.....
(В. Петков)

.....
(Д. Кочков)